PILSĒTBŪVNIECĪBAS PIEMINEKLIS

MEŽAPARKS

SATURS

Ievads 2
Mežaparka pilsētbūvnieciskā attīstība un apbūves ģenēze 3
Būvniecības normatīvi 15
Mežaparka apbūve un ēku stilistika 16
Atsevišķu Mežaparka ēku arhitektu daiļrade 18
Pārveidojumi 1990.–2010. gadā 21
A. Vēsturisko ēku atjaunošana 21
B. Vēsturisko ēku pārbūves 27
C. Jaunbūves 30
Ieteikumi 31
- Kultūras pieminekļu sarakstā nepieciešamie precizējumi 32
- Mežaparka teritorijas robeža 33
Pielikumi:
1. pielikums. Mežaparka ēkas adrešu alfabētiskā secībā (katrai ēkai norādīta sākotnējā funkcija, īpašnieks, aizsardzības statuss, celšanas gads un arhitekts un dots fotoattēls vai dažādos periodos uzņemti fotoattēli ar fotofiksācijas gada norādi) 34
2. pielikums. Atsevišķu arhitektu projektētās Mežaparka ēkas 106
3. pielikums. Mežaparka apbūves ģenēze:
3-1. Mežaparka apbūve līdz 1910. gadam 132
3-2. Mežaparka apbūve līdz 1915. gadam 133
3-3. Mežaparka apbūve līdz 1927. gadam..... 134
3-4. Mežaparka apbūve līdz 1932. gadam..... 135
3-5. Mežaparka apbūve līdz 1940. gadam..... 136
3-6. Mežaparka apbūve līdz 1990. gadam..... 137
3-7. Mežaparka apbūve līdz 2010. gadam..... 138

IEVADS

Mežaparka senākais nosaukums ir „Ķeizarmežs” (vāciski „*Kaiserwald*”, krieviski „*Царский лес*”). Tas, pēc nostātiem, radies 17. gadsimtā, kad Zviedru-poļu kara laikā – 1621. gadā – te kādu brīdi apmeties zviedru ķēniņš Gustavs Ādolfs ar savu karaspēku. Vēl 20. gadsimta sākumā tieši uz dienvidiem no šīs vietas bijis Dūņezers (krieviski *Гнилое озеро*) – Ķīšezera līča dūksnaina palieka, kuru ar ezeru savienojusi toreiz pat ar laivu izbraucamā Meļļupīte.

Mežaparks plašākā nozīmē ir teritorija, kas piekļaujas Ķīšezera rietumu krastam. Dienvidu-ziemeļu virzienā tā stiepjas nepilnus 3 km no dārziņu sabiedrības „Visbija” līdz Aplokciemam, bet rietumu-austrumu virzienā – 1,8–2,9 km no Viestura prospekta līdz Ķīšezeram. Tā lielāko daļu aizņem rīdzinieku iecienīta atpūtas vieta – jaukta tipa mežs ar tajā izbūvētiem ceļiem, atrakciju vietām un publiskām celtnēm, tostarp Dziesmusvētku estrādi. Šeit atrodas arī Rīgas Zooloģiskais dārzs.

Šaurākā nozīmē Mežaparks ir šīs teritorijas dienvidaustrumu daļa, kuru apmēram 1,3 km^2 platībā aizņem savrupmāju apbūves ansamblis. Tas tiek uzskatīts par Eiropā pirmo dārzu pilsētu un ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis (aizsardzības Nr. 7444). Tam patlaban noteiktā robeža ir Meža prospekts, Ķīšezera krasts, Sudrabu Edžus iela, E. Glika iela, Stendera iela, Visbijas iela, Inčukalna iela (pašreizējais formulējums). 49 atsevišķas ēkas Mežaparkā iekļautas valsts nozīmes un 102 – vietējās nozīmes Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā (skat. atzīmes 1. pielikumā).

Mežaparkam veltītas atsevišķas relatīvi plašas publikācijas[1], taču lielākajā daļā no tām aplūkoti šīs vietas iedzīvotāju likteņstāsti vai ar vietu saistītie notikumi. Aptveroša Mežaparka būvvēstures un ēku arhitektūras analīze dota 1997. gadā izdotajā grāmatā „Mežaparks”[2]. Tajā atrodamas arī atsauces uz vairumu no līdz tam laikam apzinātajām publikācijām, kurās Mežaparks ir vismaz pieminēts.

20. gs. pašā nogalē un 21. gs. Mežaparkā sākās relatīvi intensīva ēku atjaunošana un jaunu ēku būvniecība. Tā ieviesa zināmas izmaiņas apbūvē un vietām arī vides mērogā un raksturā, kas nebija mainījies kopš apmēram 1950. gada, ja neskaita vispārējo padomju laika nolaistību. Tas arī noteicis nepieciešamību pēc jauna analītiski salīdzinoša pētījuma, kura mērķis ir dot pamatotus ieteikumus pilsētbūvniecības pieminekļa robežu un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta precizējumiem, kā arī definēt metodiskos principus Mežaparka kultūras mantojuma aizsardzībai un tālākajai izmantošanai.

---

[1] Kupffer E. Die Willenkolonie Kaiserwald bei Riga // Jahrbuch für bildende Kunst in den Ostseeprovinzen. – 1908. – S. 122–128; Viese S., Vijupe I. Mežaparks – nami, cilvēki, likteņi. – Rīga: Preses nams, 1994. – 64 lpp.; Viese S. Mežaparks pilsēta priežu silā. – Rīga: Jumava, 2001. – 272 lpp.

[2] Krastiņš J. Mežaparks. – Rīga: Zinātne, 1997. – 232 lpp.

MEŽAPARKA PILSĒTBŪVNIECISKĀ ATTĪSTĪBA UN APBŪVES ĢENĒZE

Ideja Mežaparkā veidot apbūvi radusies jau 19. gs. nogalē. Kādā Rīgas plānā, kas publicēts 1899. gadā, redzams tagadējā savrupmāju apbūves ansambļa vietā projektēts starveidīgs ielu tīkls (1. attēls).[3]

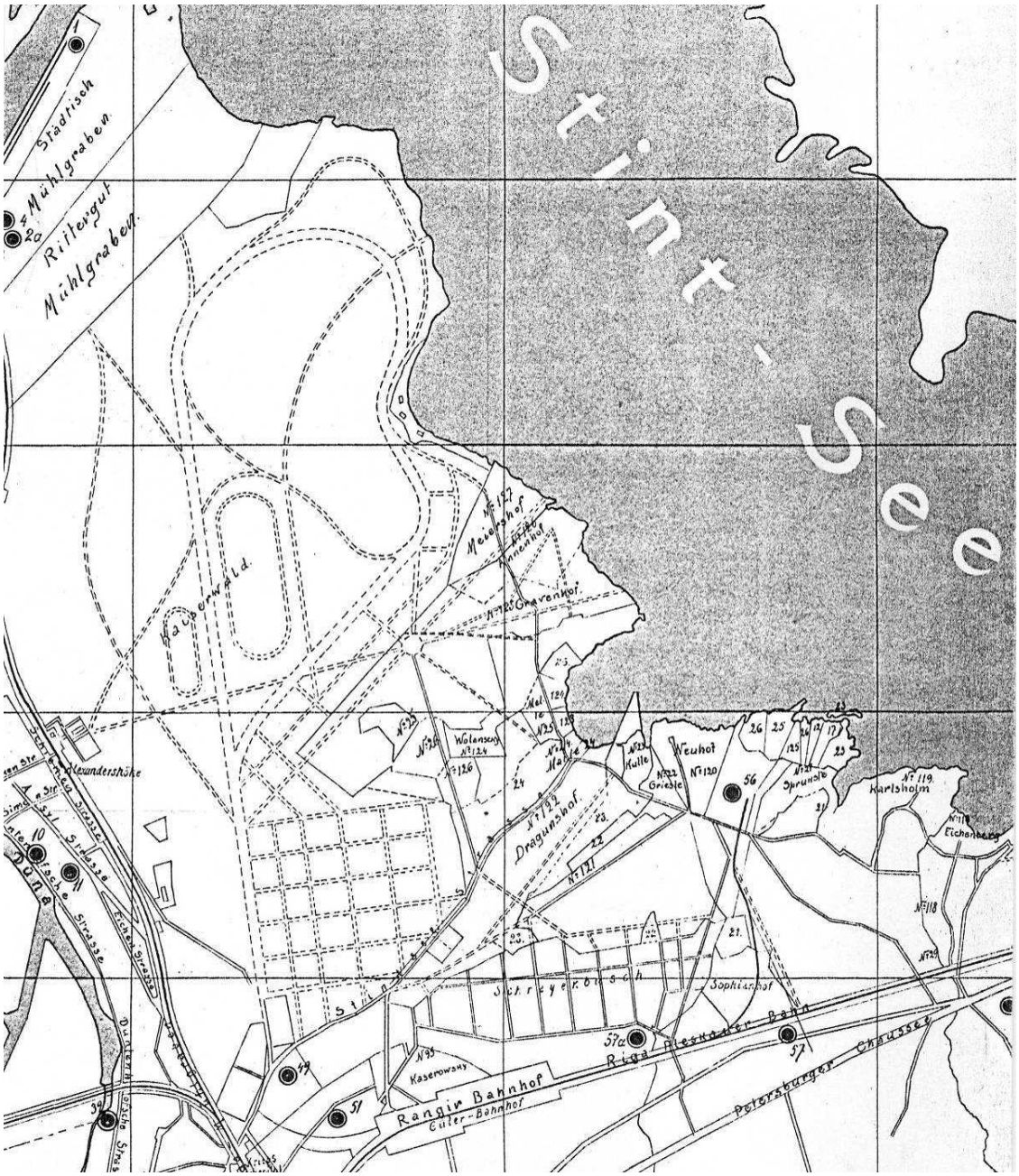

1. attēls. Rīgas un tās apkārtnes plāna fragments. 1899.

[3] Plan der Stadt Riga nebst Umgebung mit Angaben der hauptsächlichen Fabriken. – Riga, 1899.

Par pirmo reālo Mežaparka tapšanas soļu precīzu datējumu var spriest pastarpināti. Latvijas Valsts Vēstures arhīvā (LVVA) ir saglabājies tagadējās Mežaparka apkārtnes plāns[4], kuru 1899. gadā parakstījis Rīgas pilsētas mērnieks Rihards Štegmanis (*Richard Julius Stegmann*) un kurā ar sarkanām līnijām iezīmētas tagadējās Hamburgas, Lībekas, Annas Sakses (toreiz Samsona) ielas un Kokneses prospekta (toreiz Ketlera ielas) trases (2. attēls). Tās izkārtotas uz pilsētas pārziņā esošo Meijera, Annas un Grāves muižiņu zemes. Jaunizveidojamo ielu trašu līnijas un pats plāns acīmredzot nav tapuši vienlaicīgi, ko pierāda arī nosaukumu rakstība: plānā nosaukumi rakstīti krievu valodā, R. Štegmaņa rokrakstam atbilstošā šriftā, bet jauno ielu nosaukumi rakstīti vācu valodā un citā šriftā. Vāciski un citā šriftā dublēti arī muižiņu nosaukumi. Jaunās ielu trases plānā nepārprotami ir ievērojamā pilsētbūvnieka, Rīgas pilsētas dārzu direktora Georga Kufalta (*Georg Friedrich Kuphaldt*) darbs.

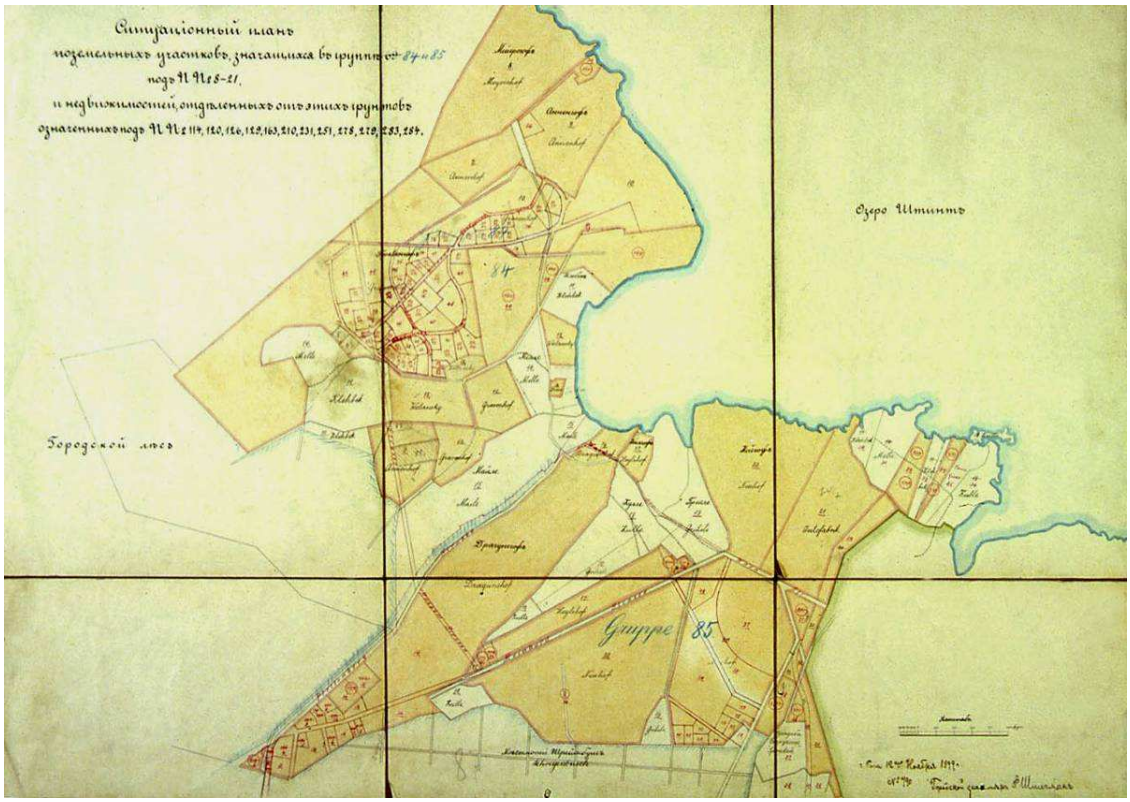

2. attēls. Mežaparka apkārtnes plāns. 1899.

1900. gada aprīlī Rīgas pilsētas valde, izskatījusi G. Kufalta projektu, nolēma atzīt „principā par vēlamu pakāpeniski sākt izmantot Ķeizarmežu un tāpēc tuvākajā laikā izbūvēt caur šo mežu vienu ceļu”.[5] Lai to izdarītu, bija nepieciešams teritorijas ģeodēziskais uzmērījums, ko pasūtīja inženierim F. Liram. Septembrī tas no viņa arī tika saņemts.

Nākamā, 1901. gada 19. aprīlī Rīgas pilsētas valde no jauna izskatīja G. Kufalta izstrādāto Mežaparka plānojuma projektu un nolēma daļu izdalīto zemesgabalu nodot

[4] Latvijas Valsts Vēstures arhīvs (LVVA), 2909. fonds, 1. apraksts, 1084. lieta.
[5] LVVA, 2748. fonds, 2. apraksts, 560. lieta, 1. lapa.

privātpersonām „vasarnīcu”[6] celšanai uz gruntsnomas līguma noteikumiem (krieviski *оброчное пользование*), tas ir, par īpašu nomas maksu, taču pilsētai saglabājot īpašumtiesības uz zemi. Atsevišķi zemesgabali tika rezervēti sabiedriskām vajadzībām, taču pisētas valdē īsta vienprātība par jaunapgūstamā rajona atsevišķu nogabalu funkcionālo izmantošanu tā arī netika panākta.

G. Kufalts, lai praktiski risinātu Mežaparka apbūves jautājumus, teritoriju pārvēršot par tautas parku, kurā daļa meža būtu apbūvēta ar savrupmājām, ieteica izveidot īpašu komisiju, taču viņa plāna priekšlikumu atdeva autoram atpakaļ, lai viņš tajā iestrādātu nepieciešamās korekcijas un lai „jau pašlaik neizlemtu jautājumu par vienas vai otras nozīmes piešķiršanu tai vai citai Ķeizarmeža daļai”, jo „pašreizējā laika uzdevums nevarot būt būvprojekta detaļu izstrādāšana”.[7] G. Kufaltam tomēr tika uzdots izveidot viņa ieteikto komisiju, pieaicinot tajā arī pilsētas galveno mežzini Eiženu Ostvaldu. Jau pirms gada iecerētā ceļa izbūvēšanai nepieciešamos līdzekļus nolēma iekļaut pilsētas 1902. gada budžeta izdevumos. „Pilsētas tēvi” vēlreiz piekrita, ka nākotnē Ķeizarmežs pakāpeniski jāpārvērš par parku „tādā veidā, ka daļu šī meža atļautu apbūvēt vienīgi ar savrupmājām”.[8]

Ielu izbūvi Mežaparka teritorijā sāka 1902. gadā būvinženiera Oskara Hakeļa vadībā. 1902. gadā publicētā Rīgas plānā jau redzama Ketlera iela (tagadējais Kokneses prospekts), kas stiepjas apmēram līdz tagadējam Stokholmas ielas stūrim un Samsona (tagadējā Annas Sakses) iela, kā arī daļa tagadējās Ezermalas ielas. Kādā šī plāna eksemplārā (3. attēls)[9], kas glabājas Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā, iezīmētas arī jaunu ceļu trases apmēram tagadējā Meža prospekta vietā un uz ziemeļiem no tā tagadējās Mežaparka publiskā atpūtas parka (ko Padomju laikā sauca par Kultūras un Atpūtas parku) teritorijā. Šie ceļi plānā veido cilpu tagadējās galvenās alejas un Ostas prospekta vietā, pēdējo savienojot ar paredzētu tagadējās Aizsaules ielas turpinājumu. Daļa no šīs cilpas sakrīt ar tagadējām ceļu trasēm šajā teritorijā.

Mežaparka tapšanā lieli nopelni bija bijušajam Rīgas pilsētas inženierim Ādolfam Agtem. Pēc viņa iniciatīvas tika nodibināta Rīgas Namu būves akciju sabiedrība (*Rigaer Aktiengesellschaft „Baugesellschaft”*). Tā veica galvenos darbus jaunapgūstamajā apmēram 50 hektātu plašajā teritorijā starp tagadējām Stokholmas, Ezermalas, Sudrabu Edžus un Ernesta Glika ielām, kas līdz ar G. Kufalta izprojektētajām ielu trasēm skaidri saskatāmas Rīgas pilsētas valdes 1904. gada atskaites ziņojumā publicētajā plānā (4. attēls).[10]

1903. gada 15. decembrī Rīgas pilsētas valde nolēma izveidot speciālu „Ķeizarmeža izbūves kapitālu”. Tajā uzkrātu ienākumus no mežā izcirsto koku vai arī smilšu pārdošanas (Mežaparka rietumu daļā bija iecerēts smilšu karjers). Tā „tika sperts pirmais solis uz priekšu lietā, kura nākotnē solījās būt visai nozīmīga Rīgas pilsētai”.[11]

---

[6] Dokumentu teksti ir krievu valodā, un tajā lietots termins „дача”, kas šajā gadījumā nozīmē „savrupmāja”.
[7] LVVA, 2748. fonds, 2. apraksts, 560. lieta, 15. lapa.
[8] Краткий обзор деятельности Рижской Городской Управы за 1903. г. – Рига: Типография Мюллер, 1904. – стр. 54.
[9] План губернскаго города Риги и его окресности на 4 листа. Составленъ подъ руководствомъ городскаго землемера Р. Штегманъ. Издание Городскаго Управленія 1902 года.
[10] Краткий обзор деятельности Рижской Городской Управы за 1904. г. – Рига: Типография Мюллер, 1904. – стр. 70–71.
[11] Turpat, 1903. – Rīga: 1904. – 59. lpp.

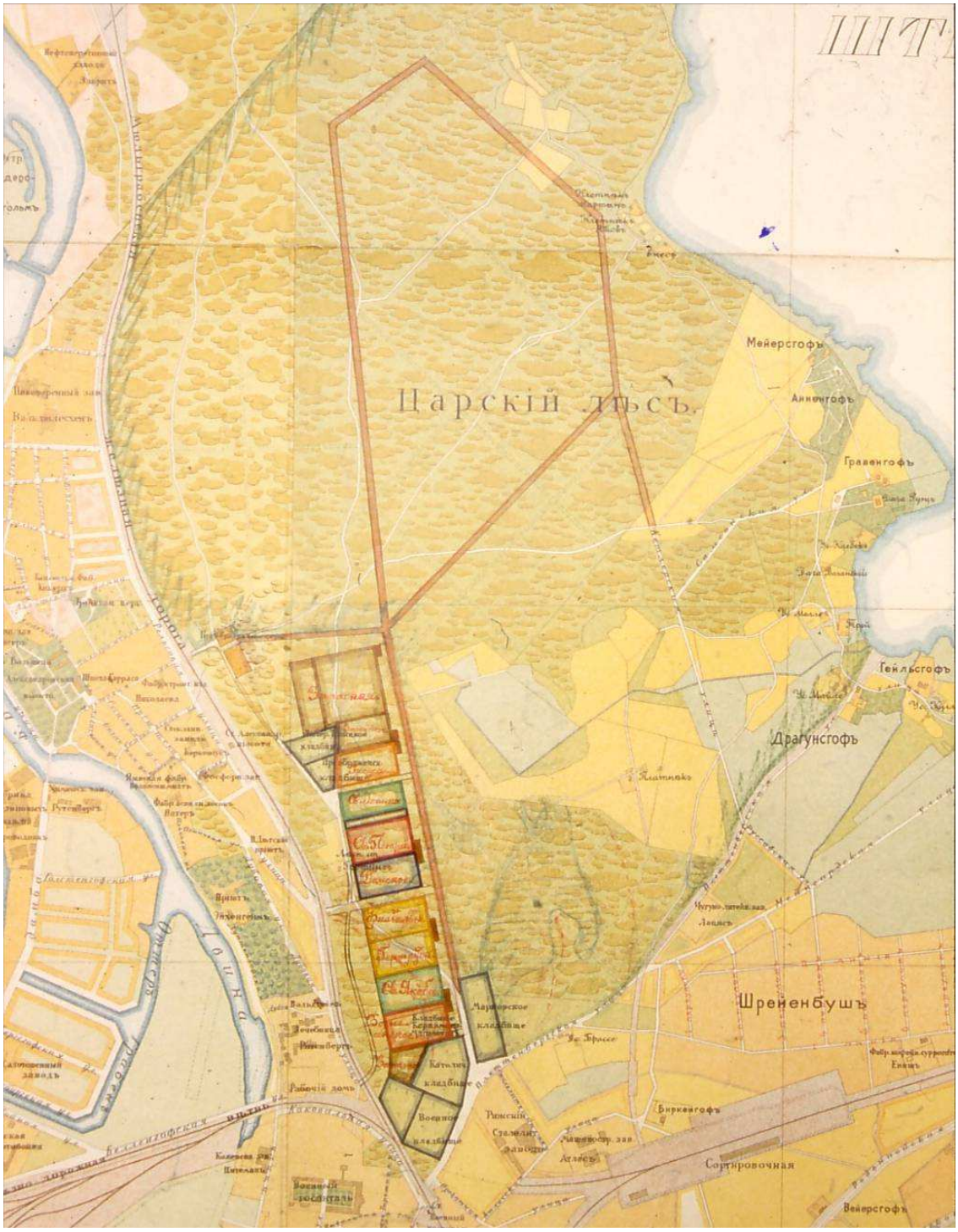

3. attēls. Mežaparka apkārtnes plāns. (Rīgas plāna fragments). 1902.

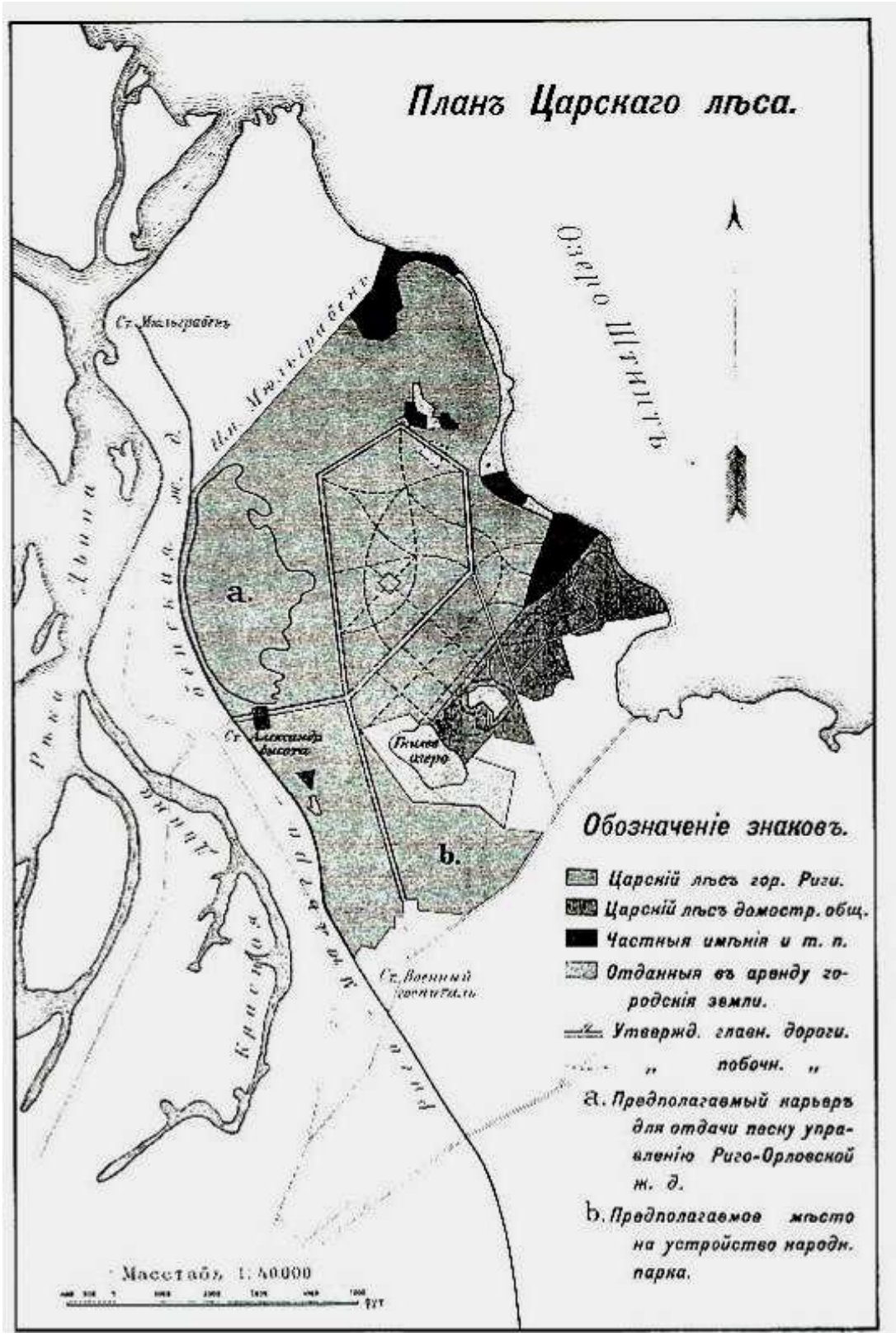

4. attēls. Mežaparka plāns, kas publicēts Rīgas pilsētas valdes 1904. gada atskaitē.

1904. gadā ienākumi „Ķeizarmeža izbūves kapitālā” bija 25 047 rubļi un 59 kapeikas, bet izdevumi – 9581 rublis un 46 kapeikas.[12] Līdzekļus izlietoja samaksai par ceļu būvi un zemes darbiem. Nākamajos četros gados izdevumi pārsniedza ienākumus. Starpību sedza no kapitāla uzkrājuma.

Līdz 1907. gadam pilsētas valdes ikgadējās atskaitēs figurē viena un tā pati frāze ”Šajā atskaites gadā Ķeizarmežā tika veikti vienīgi zemes darbi ceļu ierīkošanā”.[13] Šajos darbos iesaistot bezdarbniekus, kuriem pat ierīkoja ar minimālām labierīcībām aprīkotu speciālu mītni, izveidoja ielu trases 19,236 kilometru garumā.

1909. gadā un visos turpmākajos gados līdz pat Pirmajam pasaules karam Rīgas pilsētas ienākumi no Mežaparka stabili pārsniedza izdevumus. 1908. gadā ceļiem sāka uzklāt grants segumu. Šādi izbūvētu ielu kopgarums 1909. gadā sasniedza 2,278, 1910. – 2,977, 1911. – 6,007, 1912. – 8,597, 1913. – 8,750 un 1914. gadā – 9,334 kilometrus.

Līdz ar ielu izbūvi Mežaparka dienvidu daļā, kas piederēja Rīgas Namu būves akciju sabiedrībai, izdalīja apmēram 200 kvādrātasis (apmēram 910 m^2) lielus zemesgabalus apbūvei. Tie virknējas gar ielām, kas gleznaini izvijas starp stāvajiem, priedēm apaugušajiem pauguriem. Savukārt pa pilnīgi taisno Ketlera ielu (tagad Kokneses prospektu) un tālāk pilsētas centra virzienā pa Pletenberga (tagad Gaujas) ielu 1903. gadā ierīkoja tramvaja sliežu ceļu. Mežaparkā toreiz tas no Ketlera ielas nogriezās pa labi pa Samsona (tagad Annas Sakses) ielu, pie kuras krustojuma ar Vazas (tagad Ezermalas) ielu atradās tramvaja galapunkts.[14] Tolaik tā bija Grāves muižas (*Gravenhof*) teritorija, un 1904. gadā Rīgas Namu būves akciju sabiedrība tur atvēra restorānu.[15] Tas nav saglabājies, bet attēli redzami vairākās 20. gadsimta sākuma pastkartītēs (5. attēls).[16] Šī celtne, kuras plāna konfigurācija atgādināja burtu „L”, redzama arī Mežaparka plāna shēmā, kas publicēta 1910. gadā (6. attēls).[17]

5. attēls. Mežaparka restorāns Vazas (tagad Ezermalas) ielā pie krustojuma ar Samsona (tagad Annas Sakses) ielu (nav saglabājies). 20. gs. sākuma pastkartītes.

---

[12] Краткий обзор деятельности Рижской Городской Управы за 1904. г. – Рига: Типография Мюллер, 1904. – стр. 70.

[13] Turpat, 2905. – Rīga, 1906. – 74. lpp.; 1906. – Rīga, 1907. – 82. lpp.; 1907. – Rīga, 1908. – 83. lpp.

[14] Grāmatas *Krastiņš J. Mežaparks. – Rīga: Zinātne, 1997.* 28.–29. lpp. šo faktu aprakstā ieviesušās neprecizitātes.

[15] LVVA, 2724. fonds, 2. apraksts, 2800. lieta, 43. lapa.

[16] Dažas no tām publicētas, piemēram, grāmatā *Štamgute I. Rīga 20. gadsimta sākuma pastkartēs. – Rīga: Puse, 2000. – 458. lpp.*

[17] Savickis V. Rīgas nākošais zooloģiskais dārzs // Dzimtenes vēstnesis. – 1910. – 9. janvāris.

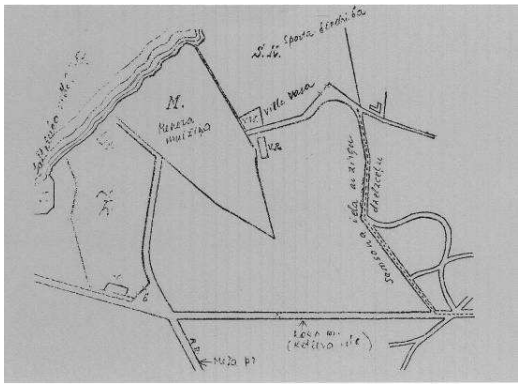

6. attēls. Mežaparka plāna shēma. Ap. 1910. gadu.

7. attēls. Sporta biedrības „Ķeizarmežs” ēka (restorāns) tagadējā Saules dārzā

Tagadējā Saules dārza teritorijā ēku uzcēla arī sporta biedrība „Ķeizarmežs” (7. attēls).[18] Ap 1904. gadu netālu uzcēla arī elektrostacijas ēku. 1918.–1919. gadā tajā iekārtoja pirmo Mežaparka baznīcu.

Tramvaja vagonus uz Mežaparku līdz 1910. gadam vilka zirgi, bet tad tramvaju elektrificēja. Elektriskais tramvajs Mežaparkā redzams virknē 20. gadsimta sākuma pastkartīšu (8. attēls).[19] Tramvaja līniju bija paredzēts pagarināt līdz jaunizveidotā zooloģiskā dārza ieejai, bet šī ideja netika īstenota. Iecerēto tramvaja līnijas pagarinājumu var redzēt 1918. gadā publicētajā Mežaparka lielizmēra (mērogā 1:4200) plānā (9. attēls). 1913. gadā Pilsētas valdē radās arī ideja uzcelt tiltu pār dzelzceļu netālu no Brasas stacijas, lai iegūtu nepārtrauktu tramvaja līniju no pilsētas centra līdz Mežaparkam.[20] Šī ideja tika īstenota tikai pusgadsimtu vēlāk. Pirmā pasaules kara laikā tramvaja sliedes demontēja.

Rīgas Zooloģisko dārzu atklāja 1912. gadā. Tajā bija 88 dažādu dzīvnieku sugu 267 eksemplāri.[21] 1911. gadā tika izbūvēta Zooloģiskā dārza ieeja, bet 1912. gadā – restorāns.[22] Šī ēka ir saglabājusies. Tagad tajā atrodas akvārijs.

8. attēls. Elektriskais tramvajs Samsona (tagad Annas Sakses) ielā. 20. gs. sākuma pastkartītes.

---

[18] Štamgute I. Rīga 20. gadsimta sākuma pastkartēs. – Rīga: Puse, 2000. – 662. lpp
[19] Turpat, 456. lpp
[20] Доклаы Рижской Городской Думе. – Рига: 1913. – N° 85. – стр. 313.
[21] Краткий обзор деятельности Рижской Городской Управы за 1912. г. – Рига: Типография Мюллер, 1913. – стр. 83.
[22] LVVA, 2761. fonds, 3. apraksts, 13852. lieta.

9. attēls. Mežaparka un tā apkārtnes plāna fragments. 1918.

Pirmo dzīvojamo ēku Mežaparkā (tagadējā Sudrabu Edžus ielā 1, arhitekts F. Šefels) uzcēla 1902. gadā. Līdz 1908. gadam te bija uzbūvētas 18 villas. Lielākā daļa no tām virknējās gar tolaik galveno satiksmes ceļu – tagadējo Annas Sakses ielu. Ap 1910. gadu ēku skaits bija divkāršojies. Būvniecība Mežaparkā kļuva aizvien populārāka, un pieauga pieprasījums pēc jauniem zemesgabaliem.

1910. gada maijā Rīgas pilsētas valde izskatīja Mežaparka apbūves paplašināšanas priekšlikumus. Paredzēja izdalīt jaunus zemesgabalus uz ziemeļiem no Rīgas Namu būves akciju sabiedrības „villu kolonijas”. Šī teritorija ap tagadējiem Meža, Visbijas un Siguldas

prospektiem un Ezermalas ielu, kas aizņēma 124 pūrvietas (ap 40 ha), piederēja Rīgas pilsētai. Pilsētbūvnieciskā plānojuma jeb zemesgabalu parcelācijas projektu tai bija izstrādājusi Pilsētas nekustamo īpašumu valde. Viens no projekta autoriem bija G. Kufalts. Projektu bija izskatījusi arī pilsētas Būvuzraudzības komisija, un apspriedē pirmais ziņoja šīs komisijas priekšsēdētājs Andrejs Krastkalns. Viņš uzsvēra, ka jautājums par ir ļoti nopietns, un plānam jābūt izstrādātam ļoti uzmanīgi un rūpīgi, it īpaši tāpēc, ka pilsētas valdei „pagaidām nav vēlamās pieredzes savrupmāju rajonu ierīkošanā".[23] Viņš ieteica arī ņemt vērā Būvuzraudzības komisijas locekļa arhitekta Vilhelma Reslera izteiktās piezīmes un ierosināja projektu izstrādāt no jauna, šim nolūkam izveidojot īpašu komisiju, tajā iesaistot kompetentus vietējos arhitektus, kuriem ir bijusi izdevība iepazīties ar jaunākajām tendencēm savrupmāju priekšpilsētu ierīkošanā ārzemēs.

A. Krastkalnam enerģiski iebilda Pilsētas nekustamo īpašumu valdes priekšsēdētājs Vilhelms fon Bulmerinks, uzsverot, ka projekts ir izstrādāts ļoti rūpīgi, un viens no tā autoriem, Pilsētas dārzu direktors G. Kufalts labi pārzina aizrobežu savrupmāju rajonu būves pieredzi. Pieņemot, ka projektu var vēl uzlabot, tad tam nebūtu nepieciešama īpaša komisija. Viņš norādīja, ka nekustamo īpašumu valde pagaidām esot paredzējusi izdalīt zemesgabalus vienīgi tajā teritorijā, kas no ziemeļu puses piekļaujas Rīgas Namu būves sabiedrības „villu kolonijai". Tā ir līdzena teritorija, kurā nav jārēķinās ar dabisko reljefu. Pagaidām neesot domāts apbūvēt Mežaparka pauguraino daļu, kas atrodas tuvāk Zooloģiskajam dārzam un Ķīšezeram. Tuvākajā nākotnē tā acīmredzot būšot īpaši vērtīga. Sekoja ne visai adekvāta piebilde, ka nevarot „gaidīt kādus nebūt panākumus jauna parcelācijas projekta sastādīšanā, piedaloties lietpratīgām personām no vietējo arhitektu vidus, jo attiecībā uz savrupmāju rajonu iekārtošanu vietējie arhitekti, kas ar to nodarbojušies, ir vienīgi teorētiķi".[24] Tāpēc, ja tikšot pieņemts Krastkalna priekšlikums, tad vajadzēšot rēķināties ar to, ka jaunu zemesgabalu izdalīšanu Mežaparkā nākšoties atlikt uz nenoteiktu un jebkurā gadījumā samērā ilgu laiku, kaut gan jau tagad pēc tiem esot liels pieprasījums un tāpēc ar nepacietību tiekot gaidīta parcelācijas plāna apstiprināšana.

Pilsētas valde pēc šīm debatēm pieņēma lēmumu, kas neatbilda ne vienam, ne otram priekšlikumam: „Ķeizarmeža iepriekšminētās teritorijas parcelēšanas plāna galīgajai izveidei uzaicināt uz Rīgu kādu no pazīstamākajiem Vācijas speciālistiem tehniķiem piepilsētas savrupmāju rajonu izbūves jautājumos"[25], bet Pilsētas nekustamo īpašumu valdei atļaut parcelēt joslu starp Rīgas Namu būves sabiedrībai piederošo teritoriju un tai tuvāko paralēlo ielu, tas ir, vēlāko Visbijas prospektu. Izstrādātajā projektā tur bija paredzēti 37 zemesgabali.

Mežaparka otrās kārtas izbūves projektu pasūtīja pazīstamajam vācu arhitektam un pilsētbūvniekam Hermanim Janzenam – Berlīnes Tempelhofas rajona plānojuma autoram un vienam no Berlīnes attīstības plāna projektu konkursa uzvarētājiem. Viņa projekts, kas bija izstrādāts vairākos variantos (10. un 11. attēls), maksāja 8000 vācu marku jeb 3699 rubļus un 20 kapeikas.[26] Pilsētas valde to saņēma 1911. gada sākumā. 17. februārī viens no variantiem arī tika apstiprināts ar iebildi, ka paredzētā Dancigas (Gdaņskas) iela jāpagarina līdz nākamajai lielajai ielai (tagadējam Visbijas prospektam), šajā pagarinājumā paredzot vienīgi gājēju satiksmi.

---

[23] LVVA, 2748. fonds, 2. apraksts, 650. lieta, 45. lapa
[24] Turpat.
[25] Turpat.
[26] Краткий обзор деятельности Рижской Городской Управы за 1911. г. – Рига: Типография Мюллер, 1912. – стр. 88.

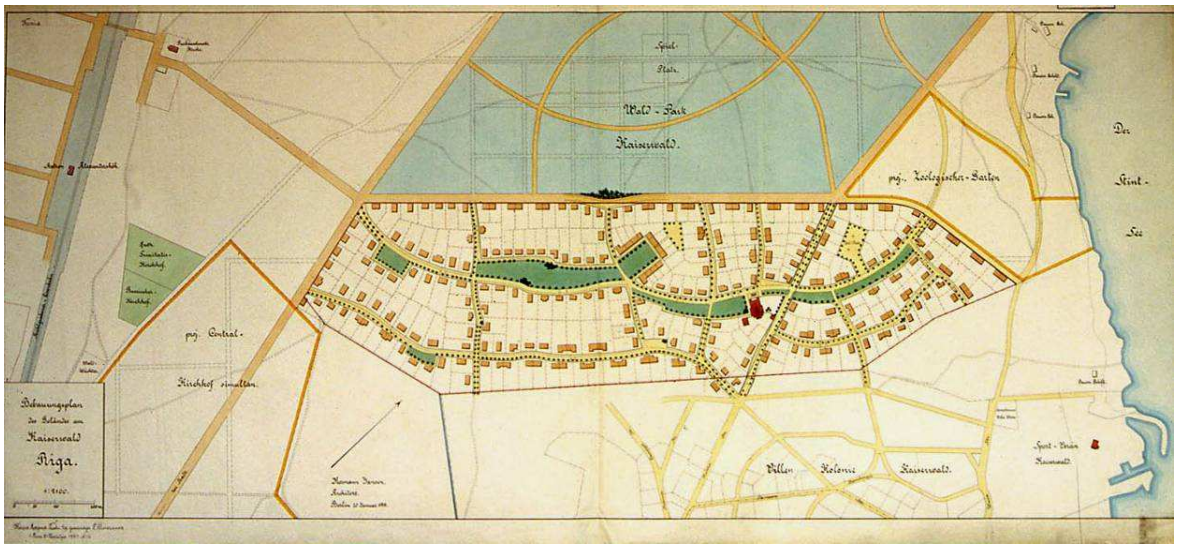

10. attēls. Mežaparka otrās kārtas apbūves plāns.
R. Štegmaņa kopija no H. Janzena projekta realizētā varianta.

11. attēls. Mežaparka otrās kārtas apbūves plāns. H. Janzena projekta variants 2a. 1911.

Visos H. Janzena projekta variantos cauri visai izplānotajai teritorijai stiepjas plašāka, samērā brīvas konfigurācijas zaļa josla, no kuras tikpat brīvi atzarojas apkārtējās ielas. Projektos gar visām ielām iezīmētas jaunu koku rindas. Tas liek domāt, ka Janzens Rīgā nemaz nav bijis, jo acīmredzot nav bijis īsti informēts par vides raksturu: lai apbūvētu mežu, tajā vismaz kāda daļa koku ir vispirms jāizcērt, nevis jāiestāda!

H. Janzena projekta apstiprinātais variants ir arī diezgan precīzi īstenots. Vienīgi zaļās joslas starp tagadējo Siguldas prospektu un Mātera ielu „kabata”, kuru aptver tagadējā Ernsta Bergmaņa iela un ap kuru bija paredzēta blīvāka rindu māju apbūve, tika izmantota citādi – tur izdalīja zemesgabalu Gdaņskas ielā 16. Arī baznīca, kas bija paredzēta tagadējā Siguldas prospektā iepretim Gatartas ielas galam, nav uzcelta. Kopumā ielu tīkla veidotā telpa

Mežaparka otrajā kārtā nav tik gleznaina un vidē organiski iekļauta kā pirmajā kārtā Hamburgas, Lībekas un Annas Sakses ielas apkaimē.

H. Janzena projektā bija dota tikai ielu tīkla un zemesgabalu parcelācijas shēma, nerisinot inženierkomunikāciju jautājumus. Kādā pilsētas valdes ziņojumā norādīts: „arhitekts Janzens.. par ūdens novadīšanu no Ķeizarmeža savrupmāju rajona neko nav teicis”.[27] Tomēr no pilsētas 1911. gada aizņēmuma 50 000 rubļu paredzēja izmantot Mežaparka šī rajona ūdensapgādes vajadzībām. 1912. gadā Rīgas Politehniskā institūta profesors Arnolds Jenšš, kas bija ievērojams speciālists pilsētbūvniecības jautājumos[28], izstrādāja Mežaparka kanalizācijas un bioloģiskās attīrīšanas stacijas projektu, ko īstenoja nākamajos divos gados. 1912. gadā arī izdeva gruntsnomā pirmos 22 zemesgabalus pilsētai piederošajā Mežaparka ziemeļu daļā.

Intensīvākā namu būvniecība joprojām noritēja Rīgas Namu būves sabiedrībai piederošajā teritorijā. Līdz Pirmajam pasaules karam tur uzcēla nedaudz vairāk nekā 80 savrupmāju, bet apbūves otrās kārtas teritorijā (H. Janzena izplānotajā Mežaparka ziemeļu daļā, kas piederēja Rīgas pilsētai) – vēl 24. Pēc Rīgas Namu būves sabiedrības arhitekta Gerharda fon Tīzenhauzena projektiem tur uzceltas 44 ēkas. Lielākā to daļa uzcelta 1911. gadā un atrodas kvartālā starp Gdaņskas, Stokholmas un Stendera ielu un Visbijas prospektu un tam piegulošajā teritorijā. G. fon Tīzenhauzens izstrādājis arī visa šī kvartāla apbūves modeli (12. attēls)[29], kas ir diezgan precīzi īstenots.

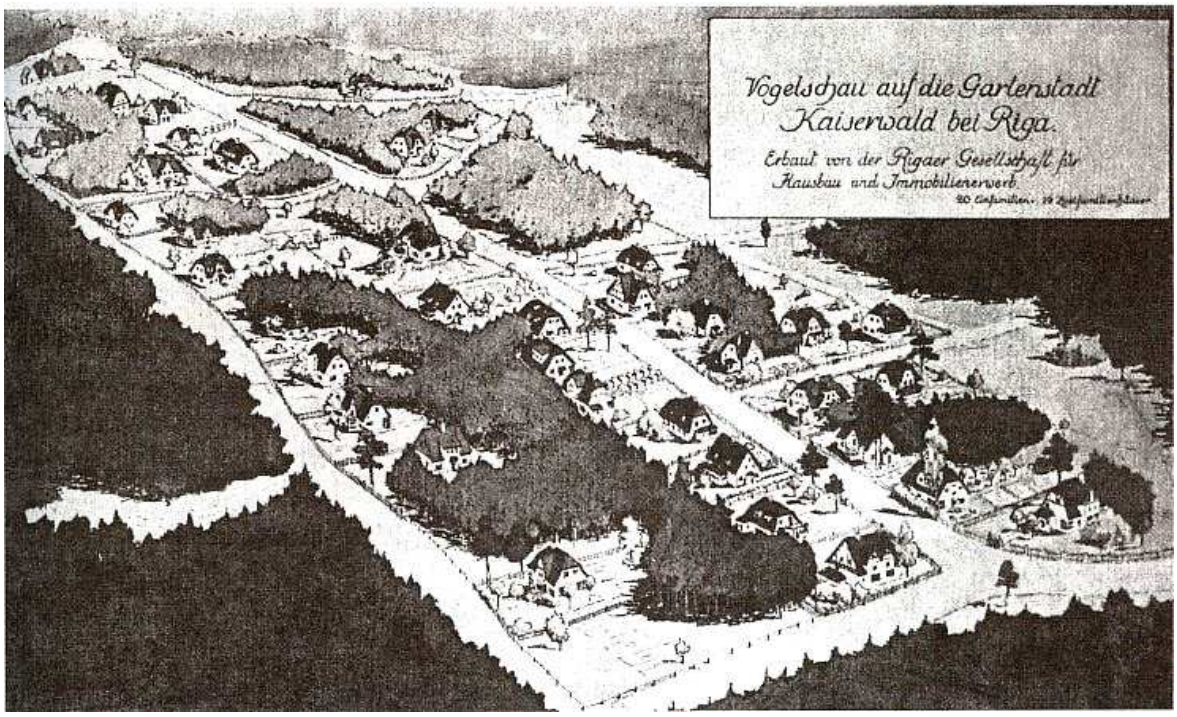

12. attēls. Apbūve starp Gdaņskas, Stokholmas un Stendera ielu un Visbijas prospektu. 1911. Arhitekts G. fon Tīzenhauzens.

[27] LVVA, 2748. fonds, 2. apraksts, 650. lieta, 55. lapa

[28] Viens no pazīstamākajiem viņa darbiem ir grāmata *Енш А. План и застройка городов. – Санкт-Петербург, 1914.*

[29] Attēlu no Tīzenhauzenu ģimenes arhīva ieguvusi rakstniece Saulcerīte Viese.

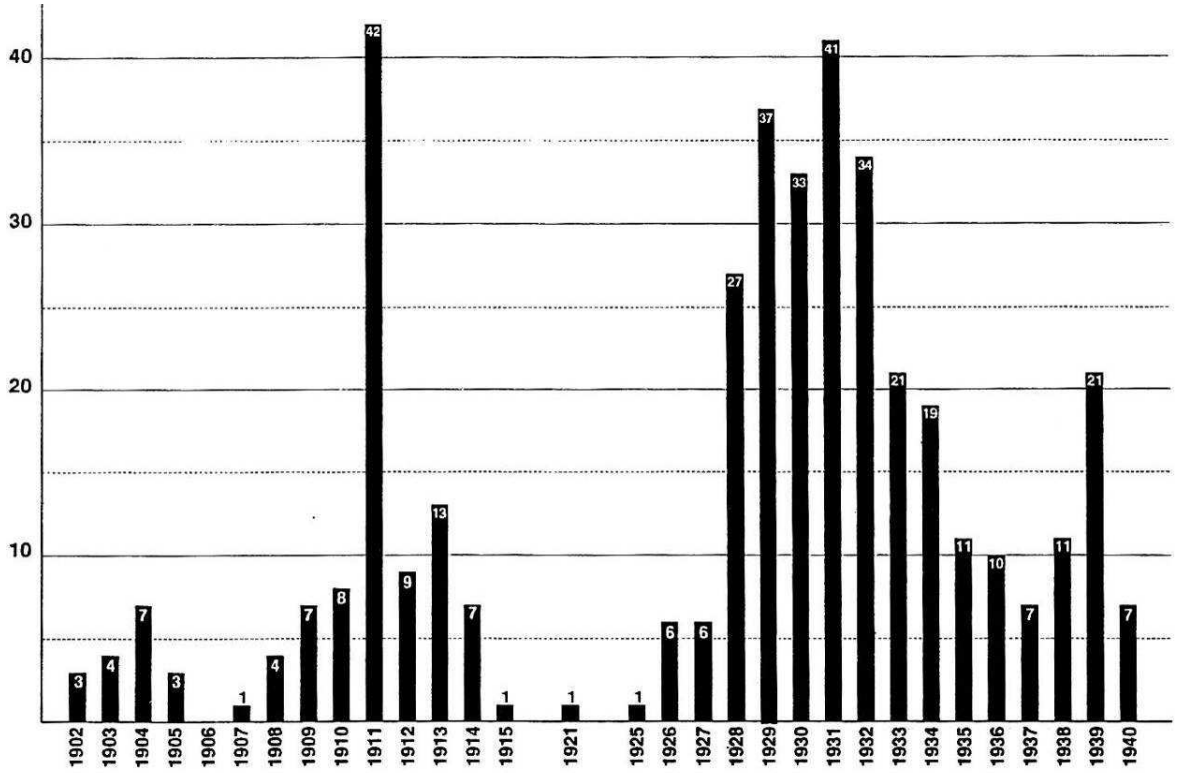

13. attēls. Mežaparkā uzcelto ēku skaits laikposmā no 1902. līdz 1940. gadam.

Pēc Pirmā pasaules kara pirmie seši septiņi gadi pagāja, likvidējot kara postījumu sekas, un arī Mežaparkā tad neuzcēla tikpat kā neko. Rosīgāka būvniecība atsākās tikai divdesmito gadu nogalē. No 1928. līdz 1932. gadam tur uzcēla 172 ēkas. Tad būvniecības aktivitāte samazinājās un atkal pieauga tikai trīsdesmito gadu nogalē (13. attēls).

Otrais pasaules karš, tāpat kā Pirmais, pārtrauca jebkādu būvniecību. Tūlīt pēc kara, padomju laika pirmajos piecos sešos gados Mežaparkā atsākās samērā rosīga vienģimenes dzīvojamo ēku būvniecība. 1946. gadā uzcēla 5, 1947. – 19, 1948. – 6, 1949. – 3 un 1950. – 5 ēkas. Lielākā to daļa atrodas Bernātu ielā un Ezermalas ielas sākuma galā, nedaudz – arī Gatartas un Ernesta Glika ielā. Tikai dažas no šīm ēkām celtas pēc individuāli izstrādātiem projektiem. 1951. gadā ar speciālu valdības lēmumu visā Rīgā aizliedza jaunu zemesgabalu izdalīšanu vienģimenes dzīvojamo ēku celtniecībai. Šādas ēkas drīkstēja celt tikai atsevišķas personas ar īpašu statusu, tostarp arī pazīstami mākslinieki. Tāpēc padomju laikā pēc 1951. gada Mežaparkā tapušas tikai dažas dzīvojamās ēkas. Pēc tipveida projektiem tika uzcelti vismaz seši bērnudārzi, galvenokārt Padomju armijas virsnieku ģimeņu vajadzībām. Savukārt 1985. gadā Ezermalas ielā 19, 25 un 27 uzcēla trīs divpadsmitstāvu tipveida dzīvojamās punktēkas, kuru mērogs ir absolūti nesaderīgs ar Mežaparku,

Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas sākās Mežaparka atdzimšana, taču pirmie astoņi vai deviņi gadi jūtamas izmaiņas tā sejā vēl neienesa. Joprojām tur bija jūtams padomju laika panīkums un vides nolaistība. Pašās 20. gadsimta beigās sākās daudzu jo daudzu ēku atjaunošana un arī jaunu ēku būvniecība. Tas iezīmēja pēdējo kvantitatīvi un kvalitatīvi atšķirīgo periodu Mežaparka apbūves ģenēzē. 3. pielikuma kartogrammās parādīta šīs apbūves attīstība.

20. gadsimta beigās un 21. gadsimtā jaunas ēkas Mežaparkā cēla gan vēl brīvajos zemesgabalos, gan arī no esošajiem zemesgabaliem no jauna izdalītos, kas ir pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem par zemesgabalu dalīšanu vai apvienošanu pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijā. Ievērojami paplašinātas un pārbūvētas ir daudzas esošās ēkas, tostarp arhitektūras pieminekļi. Mūsdienu apbūvē bieži vien netiek ievēroti vēsturiskie apbūves principi un būvnormatīvi. Tos konsekventi neņem vērā arī Rīgas Būvvalde, izsniedzot projektētājiem tā saucamo projektēšanas un arhitektūras uzdevumu.

BŪVNIECĪBAS NORMATĪVI

Mežaparka apbūves pamatprincips kopš paša sākuma bija radīt veselīgu dzīves vidi, izveidojot dabiskā zaļumu masīvā iekļautu mazstāvu savrupmāju rajonu un nepieļaujot tajā nekādus ražošanas uzņēmumus. Ievērojot sākotnējos principus, tika noteikta arī virkne papildus normatīvu. Galvenais normatīvais akts bija Pilsētas nekustamo īpašumu valdes izdotie Gruntsnomas līguma noteikumi.[30] Pilsēta atļāva apbūvēt zemesgabalus vienīgi saskaņā ar šo līgumu. Tajā bija noteikts atļautais ēku augstums, lielums, novietojums zemesgabalā, kā arī atsevišķu arhitektonisko detaļu un labiekārtojuma elementu risinājums.

Galvenie apbūves un vides iekārtojuma noteikumi bija:

- Ēkām jābūt brīvstāvošām un jāatrodas vismaz 4,2 m attālumā gan no ielas, gan kaimiņu robežas. Kaimiņiem savstarpēji vienojoties, ēkas varēja arī bloķēt, veidojot ēku grupu. Tādā gadījumā tām uz robežas ar kaimiņu bija nepieciešams pretugunsmūris, bet atsevišķām detaļām, galvenās dzegas augstumam un jumtu profilam bija jābūt arhitektoniski saskaņotam.
- Dzīvojamo ēku arhitektūrai jāatgādina vasarnīcu raksturs, kam jāpieskaņo arī saimniecības ēkas.
- Visu ēku redzamo daļu izveidojumam jābūt estētiskam, un projekti arī šajā ziņā jāapstiprina pilsētas valdē.
- Ēkas varēja būt mūra, koka vai pildrežģa un tām nedrīkstēja būt vairāk nekā divi stāvi. Mūra ēkām virs pilniem diviem stāviem drīkstēja būt arī mansarda stāvs vai torņveida izbūve ar vēl vienu papildu dzīvojamo stāvu, kam bija jābūt savienotam ar kāpnēm tieši ar otrā stāva dzīvokli. Tornī esošajām dzīvojamajām telpām nedrīkstēja būt vairāk nekā 29 m^2 un tās nedrīkstēja būt tieši saistītas ar bēniņiem.
- Mūra ēku maksimāli pieļaujamais augstums – 12,6 metri, mērot no ēkai tieši pieguļošās zemes virsmas zemākā punkta.
- Saimniecības ēkām nedrīkstēja būt vairāk nekā viens pilns un viens bēniņu stāvs.
- Apbūves laukumam vienstāva ēkām vajadzēja būt vismaz 120 m^2 un divstāvu ēkām – 70 m^2, minimālajā apbūves laukumā neskaitot atklātus lieveņus, iestiklotas verandas, balkonus un tamlīdzīgas ēku daļas.
- Māju pagrabos bez nepieciešamajām palīgtelpām – virtuves, mazgātavas un gludinātavas – drīkstēja ierīkot arī dzīvojamās telpas apkalpotājiem, bet to platība nedrīkstēja pārsniegt 38 m^2 un griestiem vajadzēja būt vismaz 1,8 metrus virs zemes līmeņa pie šo telpu logiem.

[30] LVVA, 2761. fonds, 3. apraksts, 14063. lieta.

- Divām trešdaļām no gruntsnomā nodotā zemesgabala jāpaliek neapbūvētām. Neapbūvētajā zemesgabala daļā ar īpaši pilsētas valdes atļauju drīkstēja celt arī nelielus dārza paviljonus.
- Kā atsevišķas celtnes netika uzskatīti pilnīgi zem zemes izbūvēti pagrabi, akas, grotas un vaļējas lapenes, tomēr arī šo būvju projekti jāapstiprina pilsētas valdē.
- Pilsētas valdē jāapstiprina arī žogu un vārtu projekti. Atļauti mūra, koka un metāla žogi un vārti. Gar ielu līdz 1,8 metru augstumam tie drīkstēja būt cieši, bet augstāk – vienīgi caurskatāmi. Arī robežžogiem vajadzēja būt izskatīgiem, turklāt tiem jābūt ciešiem un vismaz 2,4 metrus augstiem, ja vien kaimiņi nav vienojušies citādi.

Mežaparkā bez šo speciālo noteikumu prasībām bija jāievēro arī Rīgas vispārējo būvnoteikumu prasības, kas līdz ar dažādiem papildinājumiem bija spēkā kopš 1904. gada. Noteikumi visai iedarbīgi nodrošināja iecerēto apbūves veidolu un vides harmonisku viengabalainību. Tie tika stingri ievēroti līdz pat 1940. gadam.

MEŽAPARKA APBŪVE UN ĒKU STILISTIKA

Mežaparka relatīvi viengabalainajā apbūves ainavā mijkārtojas visu 20. gadsimta arhitektūras stilu formu valodā veidotas ēkas. Dominē jūgendstila un funkcionālisma jeb modernās kustības celtnes.

Līdz Pirmajam pasaules karam valdīja **jūgendstils**, galvenokārt tipiski vāciskajā tā sauktā dzimtenes stila (*Heimatstil*) formālajā versijā. Tas diezgan precīzi atspoguļoja Mežaparka attīstības sākuma posma vācisko gaisotni: iedzīvotāju vairums bija vietējie vācbaltieši, un vācbaltieši bija arī lielākā daļa Mežaparka ēku projektētāji. **„Dzimtenes stila”** mērķis bija „reģionālo un nacionālo īpatnību aizsargāšana un veicināšana”.[31] Šī stilistika bija visai izplatīta Vācijā, bet zināmā mērā sasaucās arī ar Nacionālā romantisma izteiksmi un ideoloģisko bāzi. „Dzimtenes stila” metodoloģiskā bāze pamatvilcienos precīzi atbilda jūgendstila vispārējai radošajai metodei: „ēkas izveidojumā svarīgākais ir telpiskais plānojums, nevis ārējās stilistiskās formas”, „ēka ir organisms, kas jāveido no iekšpuses uz āru”[32] un tamlīdzīgi.

Raksturīgi „dzimtenes stila” piemēri ir ēkas Annas Sakses ielā 7[33] un 8, Ernesta Glika ielā 4/6, Gdaņskas ielā 1, Hamburgas ielā 11, 23 un 36, Kokneses prospektā 1, Lībekas ielā 5, 15 un 16, Pēterupes ielā 3, 4, 6, Stokholmas ielā 27, 29, 31, 32, 36/38, 39, 44/46, 45/47, 49/51, 50, 52/54, 53/55, 56/58, 57/59, 60, 65/67 un 69, Sudrabu Edžus ielā 3 un 16-1, Ščecinas ielā 3, 4, 5 un 6 un Visbijas prospektā 2, 3, 4, 11, 12, 14, 16, 21, 23, 24, 28, 29, 30 un 32. Vairākas no tām izceļas ar izteiksmīgu pildrežģa lietojumu augšējā stāvā, piemēram, Annas Sakses ielā 5, Gdaņskas ielā 2/4, 6, 7, un 9, Hamburgas ielā 6, 25, 27 un 31, Kokneses prospektā 7, Lībekas ielā 3 un 9/11, 40/42, 41/43, 48 un 61/63, Stokholmas ielā 25, 40/42, 41/43, 48 un 60, Sudrabu Edžus ielā 1, kā arī Visbijas prospektā 6/8 un 22.

Pēc stilistiskā rakstura jūgendstilam atbilstošas ir arī tā sauktā vasarnīcu stila ēkas, kurām fasāžu arhitektoniskajā apdarē parasti izmantoti ažūri koka rotājumi. Visbiežāk tie ir

---

[31] Art Encyclopedia: Heimatstil // http://www.answers.com/topic/heimatstil-art (skatīts 02.01.2010.)

[32] Ehmig P. Das deutsche Haus. Bd. 2: Die Entwicklung des modernen deutschen Hauses. – Berlin, 1916. – S. 83, 97. Sīkāk skat.: Krastiņš J. Mežaparks. – Rīga: Zinātne, 1997. – 44.–49. lpp.

[33] Ēku atributējumus un attēlus skat. 1. pielikumā.

dažādi režģi zelmiņos. Šīs ēkas izraisa zināmas asociācijas ar Alpu reģionā izplatīto māju arhitektūru, tāpēc šo stilistiku nereti dēvē arī par **„Šveices vasarnīcu stilu”**. Raksturīgi „Šveices vasarnīcu stila” ēku piemēri ir ēkas Annas Sakses ielā 2, 10/12, 14, 16, 22 un 24, Ezermalas ielā 41, Hamburgas ielā 3, 5, 7, 19 un 21, Kokneses prospektā 5 un Sudrabu Edžus ielā 7.

Nosacīts jūgendstila pretmets, kas nāca modē ap 1910. gadu, bija **neoklasicisms**. Mežaparkā tā iezīmes atspoguļojas arī dažās „dzimtenes stila” ēkās, kuru arhitektūrā iekļauti atsevišķi orderu elementi, bet vienīgais „tīra” neoklasicisma piemērs ir ēka Visbijas prospektā 7.

Pēc Pirmā pasaules kara, līdz divdesmito gadu nogalei arhitektūra attīstījās, lielākoties interpretējot iepriekšējos periodos lietotos mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus. Dažas vēl trīsdesmitajos gados celtās ēkas vizuāli tikpat kā neatšķiras no pirmskara perioda „dzimtenes stila” celtnēm. Šāds **historisms** atspoguļojas, piemēram, ēku Cimzes ielā 1, Ernesta Glika ielā 7, Gatartas ielā 4, Meža prospektā 30, 70 un 80, Poruka ielā 18, Siguldas prospektā 1, 19, 23 un 27, Ščecinas ielā 9, Vēlmes ielā 10 un Visbijas prospektā 31 arhitektūrā.

Savdabīga inovatīva stilistiskā parādība ap divdesmito gadu vidu bija ***Art Deco***, kam raksturīga nedaudz eksaltēta, šķautņaini starainu vai lauzītu formu estētika. Mežaparkā šī ievirze visuzskatamāk jaušama Siguldas prospektā 34, un pastarpināti arī Stendera ielā 12.

Starpkaru periodā dominējošais stils bija **funkcionālisms** jeb modernā kustība (*Modern Movement*). Sākuma periodā, ap 1928.–1931. gadu tas izcēlās ar vairāk „tīru” kubisku būvapjomu un gludu plakņu kārtojumu, aiz parapetiem paslēptiem lēzeniem jumtiem, kā arī horizontālo un vertikālo iestiklojumu kontrastu. Vēlāk funkcionālisma celtnēs iezīmējās arī pievēršanās tradicionālu detaļu un arhitektūras elementu (piemēram, dzegu, vizuāli uztveramu jumtu u.c.) lietojumam. Raksturīgi funkcionālisma stila ēku piemēri ir Annas Sakses ielā 11, Bergenes ielā 6, Emīla Dārziņa ielā 5, 8, Ernesta Glika ielā 9, Ezermalas ielā 38, 57, 59 un 61, Kārļa Vatsona ielā 2, Kokneses prospektā 10, 15, 15a, 25 un 27, Mātera ielā 13 un 15, Meža prospektā 2, 4, 6, 14, 22, 26, 28, 36, 40, 52, 54, 58, 60 un 74, Poruka ielā 10, 13, 14, 15, 20, Siguldas prospektā 2, 3, 5, 10, 14, 15, 38, 44, 56 un 58, Stendera ielā 3, 8 un 10, Stokholmas ielā 6, 9, 19 un 21, Vēlmes ielā 3, Viļa Olava 3, 4, 7, 9, 11, 12 un 22 un Visbijas prospektā 26.

Pēc Otrā pasaules kara vairums jaunbūvju tika celts pēc tipveida projektiem, kurus 1946. gadā bija apstiprinājusi Arhitektūras pārvalde pie Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Tautas Komisāru Padomes. Tās bija nelielas, plānā kvadrātiskas vienstāva mājas ar piramidāliem četrslīpju jumtiem. Šīs ēciņas tautā trāpīgi iesauca par tintes pudelītēm. Šādas „**pudelītes**” saglabājušās Bergenes ielā 2, Bernātu ielā 11 un 12, Ernesta Glika ielā 22, Ezermalas ielā 15b, 17, 21 un 23 u.c.

Pēc 1951. gada Mežaparka apbūves ainava faktiski neizmainījās gandrīz pus gadsimtu, jo rosīgāka būvniecība atjaunojās tikai deviņdesmito gadu nogalē. Tas bija postmodernisma uzplaukuma periods. Raksturīgākie **postmodernisma** piemēri ir Annas Sakses ielā 9, 9a un 20a, Bernātu ielā 15, Kārļa Vatsona ielā 7 un 12, Lībekas ielā 26 (pārbūve), Pēterupes ielā 1, Siguldas prospektā 31, Visbijas prospektā 10a u.c.

21. gadsimtā celto Mežaparka ēku arhitektūrā var fiksēt divas galvenās ievirzes: pirmkārt, pret vides raksturu iejūtīgu un tradīcijas respektējošu, bet iespējami mūsdienīgu formu valodu, kas nepārprotami pretendē arī uz reģionālās arhitektūras pazīmju atspoguļojumu un, otrkārt, divdesmito un trīsdesmito gadu funkcionālisma kastveidīgo

apjomu kompozīcijas paņēmienu atkārtojumus ar pretenzijām uz mūsdienīgumu. Pirmajai ievirzei, kam parasti raksturīgas ir arī uzsvērtas vai vismaz vizuāli pamanāmas jumtu plaknes, pieskaitāmas ēkas Annas Sakses ielā 1, Bergenes ielā 10, Bernātu ielā 6a un 8 (pārbūve), Ezermalas ielā 53, Hamburgas ielā 2b, Lībekas ielā 5a un 30, Pēterupes ielā 1, Siguldas prospektā 14a un 26, Stendera ielā 12a un Stokholmas ielā 1, 10, 20 un 26b, bet otrajai, kam „mūsdienīgumu" dažkārt lūko panākt ar lieliem iestiklojumiem un dažādu apdares materiālu variējumiem – Annas Sakses ielā 15, 24a un 28, Bernātu ielā 17, Ezermalas ielā 13c, Hamburgas ielā 2c, Kārļa Vatsona ielā 17, Kokneses prospektā 8a un 18a, Lībekas ielā 4 un 14, Poruka ielā 10a, Siguldas prospektā 9, Stendera ielā 2, Stokholmas ielā 17a un Sudrabu Edžus ielā 23. Šai ievirzei zināmā mērā atbilst arī ēka Siguldas prospektā 21, taču ar savu pretenciozo un savstarpēji nesaderīgo apjomu salikumu tā ir sveša Mežaparka vides raksturam.

Ēka Ščecinas ielā 10 ir samērā rets **dekonstruktīvisma** piemērs. Ēkas mērogs tomēr atbilst Mežaparka apbūves raksturam. Savukārt ēku Stokholmas ielā 23 grūti atšķirt no simts gadus iepriekš celtajām „Šveices vasarnīcu stila" ēkām.

ATSEVIŠĶU MEŽAPARKA ĒKU ARHITEKTU DAIĻRADE

Mežaparka apbūve saistīta ar daudzu ievērojamu Rīgas arhitektu vārdiem. **20. gadsimta sākumā**, kas bija jūgendstila uzplaukuma periods, vismaz vienu vai dažas Mežaparka ēkas izprojektējuši Konstantīns Pēkšēns, Eižens Laube, Oskars Bārs, Rūdolfs Donbergs, Fridrihs Šefels, Aleksandrs Šmēlings, Vilhelms Bokslafs, Vilhelms Neimanis, Pauls Mandelštams, Augusts Vite, Edmunds fon Trompovskis un citi pazīstami arhitekti, kuriem šajā laikā bija plaša būvprakse Rīgā. Gandrīz visi Mežaparka ēku autori bija vietējās arhitektūras skolas audzēkņi.

Mežaparka ēku autoru vidū īpaša vieta ir **Gerhardam fon Tīzenhauzenam** (*Gerhard Baron von Tiesenhausen*, 1878–1917; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1906. gadā**).** Pēc viņa projektiem **no** 1911. līdz 1913. gadam Mežaparkā uzceltas 44(!) ēkas (2-1. pielikums). 1911. gadā uzceltas 37 ēkas, 1912. gadā – 6 ēkas un 1912. gadā – 1 ēka. Lielākā to daļa atrodas kvartālā starp Gdaņskas, Stokholmas un Stendera ielu un Visbijas prospektu. 20 no šīm ēkām ir dvīņuēkas, kas līdz tam Latvijā bija tikpat kā nepazīstams ēku tips.

10 dažāda tipa dzīvojamās ēkas Mežaparkā tapušas pēc arhitekta **Eduarda Kupfera** (*Eduard Kupffer*, 1873–1919; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1901. gadā) projektiem (2-2. pielikums). Viņš bija Rīgas Politehniskā institūta profesors un arī pazīstams teorētiķis, grāmatas par dzīvojamo ēku arhitektūru[34] un nozīmīga raksta par Mežaparku[35] autors.

Vairāki jūgendstila laika arhitekti savu darbību Mežaparkā turpināja arī pēc Pirmā pasaules kara, **pirmajā Latvijas Republikas laikā**. Piemēram, arhitekts **Bernhards Bīlenšteins** (*Bernhard Bielenstein*, 1877–1959; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1904. gadā) 1913. gadā pēc paša projekta uzcēla savu dzīvojamo ēku Sudrabu Edžus ielā 16, bet starpkaru periodā pēc viņa projektiem Mežaparkā tapa vēl 4 ēkas (2-3. pielikums). Pēc

[34] Купффер Э. Жилой дом. Руководство для проектирования и возведения современныхъ жилищъ. – Санктпетербург, Москва: М. О. Волфъ, 1915. – 445 стр.

[35] Kupffer E. Die Willenkolonie Kaiserwald bei Riga // Jahrbuch für bildende Kunst in den Ostseeprovinzen. – 1908. – S. 122–128

arhitekta-tehniķa **Indriķa Devendrusa (**ieguvis būvtiesības Sanktpēterburgā 1897. gadā) projektiem šajos periodos tapušas attiecīgi 2 un 4 ēkas (2-4. pielikums), arhitekta **Heinriha (Heinca) Pīranga (***Heinrich Gerhard Pirang*, 1876–1936; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1907. gadā**)** – 2 un 2 (2-5. pielikums), bet arhitekta **Paula Mandelštama (***Paul Mandelstamm*, 1872–1941; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1898. gadā) – 2 un 1 ēka (2-6. pielikums). Gandrīz visas B. Bīlenšteina, I. Devendrusa un H. Pīranga celtnes arī pirmajā Latvijas Republikas laikā ieturētas tradicionāli historizētā izteiksmē, bet P. Mandelštama projektētā vienģimenes dzīvojamā ēka Meža prospektā 40 (1930) ir kanonisks funkcionālisma jeb modernās kustības formveides paraugs.

Ražīgie Rīgas jūgendstila perioda arhitekti **Artūrs Mēdlingers** (*Arthur Moedlinger*, 1880–1961; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1906. gadā) un **Jānis Gailis** (1882–1957; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1911. gadā) Mežaparkā savus projektus īstenoja tikai 20. gadsimta divdesmitajos un trīsdesmitajos gados. Pēc A. Mēdlingera projektiem tad tapušas 7 , bet J. Gaiļa – 3 ēkas (2-7. un 2-8. pielikums). Starp tām ēkas Kokneses prospektā 30 (1921, J. Gailis) un Hamburgas ielā 4 (1925, A. Mēdlingers) ir divas pirmās, kuras tur uzceltas pēc Pirmā pasaules kara, kura laikā Rīgā nenotika nekāda būvniecība. Visas J. Gaiļa un pirmās A. Mēdlingera celtnes Mežaparkā ir interpretācijas par pirmskara laika „dzimtenes stila" formu tēmu, bet tie A. Mēdlingera darbi, kas tapuši, sākot ar 1931. gadu, ir raksturīgi funkcionālisma piemēri.

Mežaparkā ir arī virkne Latvijas funkcionālisma arhitektūras izcilo meistaru – būvinženiera **Teodora Hermanovska** (1883–1964; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1912. gadā) un arhitektu **Karrs & Betge** (*Alfred Karr*, 1886–1949; kopš 1906. gada studējis arhitektūru Rīgas Politehniskajā institūtā, un *Kurt Baetge*, 1888–?; 1914. un 1915. gadā studējis arhitektūru Rīgas Politehniskajā institūtā) darbu (2-9. un 2-10. pielikums). Tieši Mežaparkā atrodas arī pašas pirmie līdz šim apzinātie šo meistaru realizētie projekti – vienģimenes dzīvojamā māja Visbijas prospektā 49 (1915, T. Hermanovskis) un vienģimenes dzīvojamā māja Stokholmas ielā 32 (1914, K. Betge, kopā ar Ē. Šteinbergu). Šīs celtnes likumsakarīgi ir jūgendstila mantojums, bet visas pārējās ir kanoniski funkcionālisma darbi ar uzsvērti kubisku būvmasu kārtojumu. T. Hermanovska projektētajām ēkām Meža prospektā 14 (1937) un Siguldas prospektā 6 (1938) ir vairāk vispārināta apjomu kompozīcija un uzsvērtas dzegas. Tās ir raksturīgas 20. gs. trīsdesmito gadu otras puses reģionālā funkcionālisma iezīmes: tad arhitektūrā jaušama diezgan skaidra atgriešanās pie tradicionālām detaļām un formu izjūtas.

Līdzīga stilistiskās valodas attīstība vērojama arī arhitekta **Kārļa Bikšes** (1887–1955; beidzis Sanktpēterburgas Mākslas akadēmiju 1916. gadā) daiļradē. K. Bikše līdz ar T. Hermanovski un P. Mandelštamu bija viens no Latvijas funkcionālisma pionieriem. Divdesmito un trīsdesmito gadu mijā pēc viņa projektiem Mežaparkā uzcēla divas ēkas, kas ir kanoniski funkcionālisma darbi, bet ap trīsdesmito gadu vidu – vēl divas ēkas (2-11. pielikums), kuras atspoguļo pievēršanos tradicionālākai izteiksmei.

Ar ēku Mežaparkā, Visbijas prospektā 23 (1914) sākās arhitekta **Indriķa Blankenburga** (1887–1944; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1913. gadā) profesionālā darbība. Līdz šim nav apzināti citi tik agri viņa darbi. Starpkaru periodā I. Blankenburgs bija pazīstams kā daudzu skolu, banku un citu sabiedrisko ēku autors. Visas četras viņa projektētās ēkas Mežaparkā (2-12. pielikums) veidotas samērā tradicionālās formās un kvalificējamas kā divdesmito un trīsdesmito gadu historisma piemēri.

Līdzīgai stilistiskajai kategorijai – historismam – pieder arī vairums arhitekta **Osvalda Tīlmaņa** (1900–1980; beidzis Latvijas Universitāti 1927. gadā) darbu Mežaparkā (2-13. pielikums). Pēc viņa projektiem tur uzceltas 23 ēkas (vēl vairāk ēku Mežaparkā uzcelts vienīgi pēc G. fon Tīzenhauzena projektiem). 21 no šīm ēkām tapusi no 1928. līdz 1931. gadam, kas bija pats intensīvākais Mežaparka apbūvēšanas periods. V. Lāča ēka Stokholmas ielā 33 uzcelta pēc otrā pasaules kara – 1956. gadā. Pirmajā Latvijas Republikas laikā otrs ražīgākais Mežaparka ēku arhitekts bija **Pēteris Bērzkalns** (1899–1958; beidzis Latvijas Universitāti 1930. gadā). Pēc viņa projektiem tur tapušas 14 ēkas (2-14. pielikums), un gandrīz visas no tām – vispārinātās reģionāla funkcionālisma formās.

20. gs. divdesmitajos un trīsdesmitajos gados Mežaparkā darbojušies arī pazīstamie arhitekti un arhitektūras vēstures speciālisti, vēlākie Latvijas Universitātes profesori **Artūrs Krūmiņš** (1879–1969; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1907. gadā) un **Pauls Kundziņš** (1888–1983; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1913. gadā). Abu kontā ir pa piecām ēkām (2-15. un 2-16. pielikums). A. Krūmiņa darbi veidoti vienkāršās, individuāli lokalizēta funkcionālisma formās. Trīs no šīm ēkām – Hamburgas ielā 12 un Lībekas 19 un 21 (visas 1934) – celtas pēc gandrīz identiskiem projektiem. Interesanti, ka visu šo ēku īpašnieki acīmredzot bijuši radi, vismaz uzvārds visiem ir vienāds. P. Kundziņa darbu arhitektoniskā valoda ir daudzveidīgāka, bet kopumā tā atspoguļo divdesmito gadu historismu. Tas ir likumsakarīgi, jo trīs no šīm ēkām celtas 1926. un 1927. gadā. Tieši šajos gados visā Latvijā un arī Mežaparkā atsākās būvniecības rosība, bet tikai 1928. gadā iezīmējās jūtamāka funkcionālisma stila izplatīšanās.

A. Krūmiņa un P. Kundziņa paaudzes arhitekta **Bartolda Hammera (***Barthold Hammer*; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1913. gadā) projektētās ēkas Mežaparkā celtas no 1931. līdz 1933. gadam (2-17. pielikums). Tas bija funkcionālisma ziedu laiks, un gandrīz visas šīs celtnes ir tikpat kā kanoniski šī stila paraugi.

9 ēkas Mežaparkā uzceltas pēc arhitekta **Artūra Braunfelda** (1891–1979; beidzis Rīgas Politehnisko institūtu 1917. gadā), bet 8 – pēc arhitekta **Vladimira Šervinska** (1894–1974; beidzis Latvijas Universitāti 1923. gadā) projektiem (2-18. un 2-19. pielikums). To lielākā daļa, tāpat kā arhitekta **Gotharda Fīrhufa (**1894–?; beidzis Latvijas Universitāti 1926. gadā) darbi (2-20. pielikums) ieturēti tradicionāli vēsturiskās formās.

Relatīvi jaunākās paaudzes arhitekti **Zigurds Beķeris (***Sigurd Becker***,** 1901–1973; beidzis Latvijas Universitāti 1931. gadā), **Lidija Hofmane-Grīnberga** (1898–1983; beigusi Latvijas Universitāti 1924. gadā) un **Ansis Kalniņš** (1903–1945; beidzis Latvijas Universitāti 1931. gadā) Mežaparkā radījuši katrs pa 5–7 ēkām (2-21., 2-22. un 2-23. pielikums). Gandrīz visas tās ir raksturīgi funkcionālisma piemēri. Īpaši konsekventa šī stila uzsvērti kubisko būvmasu kārtojuma lietošanā bija L. Hofmane-Grīnberga. Jūtami atšķirīga ir vienīgi pēdējā viņas projektētā celtne Mežaparkā – divu dzīvokļu ēka Kārļa Vatsona ielā 10 (1939). Tā vai nu pasūtītāja vēlmju vai arī neoeklektisma ideju iespaidā atspoguļo atgriešanos pie tradicionālas izteiksmes: otrā stāva dzīvoklis izbūvēts mansardā.

Mežaparka ēku būvprojektus izstrādājuši ne tikai arhitekti, bet arī dažādu citu profesiju pārstāvji. Samērā plaša prakse bija vairākiem būvinženieriem. Starp viņiem viens no ievērojamākajiem bija **Jānis Levāns** (1889–?), pēc kura projektiem Mežaparkā uzceltas 8 ēkas (2-24. pielikums). To arhitektūra ir samērā daudzveidīga, bet dominē skaidras funkcionālisma formas. Īpaši kanonisks funkcionālisma paraugs ir ēka Ezermalas ielā 63 (1933), kas piederēja pašam inženierim. Tagad tā pilnīgi pārveidota. Viena viņa projektētā

ēka Mežaparkā – Gatartas ielā 9 – uzelta pēc Otrā pasaules kara. Tā ir pēckara tipveida „tintes pudelītes” interpretācija.

Dažas ēkas Mežaparkā tapušas pēc arhitekta **Jāņa Rutmaņa** (1894–1978; beidzis Latvijas Universitāti 1925. gadā) projektiem (2-25. pielikums). J. Rutmanis vairāk bija pazīstams kā arhitektūras publicists, žurnāla „Latvijas Arhitektūra” izdevējs un arī mācībspēks Latvijas Universitātē. Starp viņa celtnēm arhitektoniski nozīmīgākā ir divu dzīvokļu ēka Meža prospektā 58 (1933), kuras fasādē ar slaidu kolonnu interpretēta „nacionālā ordera” ideja. Pirmoreiz šāda ordera motīvs lietots divu dzīvokļu ēkā Poruka ielā 14, kuras autors ir arhitekts **Haralds Kundziņš** (1898–1981; beidzis Latvijas Universitāti 1928. gadā).

PĀRVEIDOJUMI 1990.–2010. GADĀ

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas, atjaunojot privātīpašuma tiesības, jūtamas pārmaiņas skārušas arī Mežaparka apbūvi. Būvniecības aktivitātes pēc to satura klasificējamas trīs galvenajos veidos:

A. Vēsturisko ēku atjaunošana,
B. Vēsturisko ēku pārbūves,
C. Jaunbūves.

Katrs no šiem būvniecības veidiem ienesis gan pozitīvi, gan negatīvi vērtējamas izmaiņas. To analīze ļauj izdarīt secinājumus, kas jāņem vērā, izstrādājot rekomendācijas izmaiņām valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un precizējot pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijas robežas, kā arī apkopojot metodiskus pamatprincipus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu kvalitatīvu Mežaparka apbūves saglabāšanas, turpmākās atjaunošanas un attīstības procesu.

D. Vēsturisko ēku atjaunošana

Vairākos gadījumos Mežaparka vēsturisko ēku atjaunošanā lietoti restaurācijas metodēm tuvi arhitektoniskie un būvtehniskie paņēmieni, tādējādi pilnīgi atgūstot ne tikai katras atsevišķās ēkas, bet arī apkārtējās vides arhitektoniski mākslinieciskо kvalitāti. Vieni no veiksmīgākajiem atjaunošanas piemēriem ir ēkas Visbijas prospektā 22 (valsts nozīmes arhitektūras piemineklis) un 24 (14. un 15. attēls). Abām ēkām veikta iekštelpu pārplānošana, nodrošinot mūsdienu mājokļa komforta prasības, bet ārējā apdare, ieskaitot visas vēsturiskās detaļas, precīzi restaurēta. Visbijas prospektā 22 turklāt likvidēti deviņdesmitajos gados veikti izkropļojumi (izcirstās neatbilstoša izmēra logailas).

14. attēls. Ēka Visbijas prospektā 22 (1986. un 2010. gadā).

15. attēls. Ēka Visbijas prospektā 24 (1986. un 2010. gadā).

Korektas atjaunošanas piemēri ir arī Ernesta Glika ielā 9 un Bergenes ielā 8 (pirmā ir valsts, bet otrā – vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis), Hamburgas ielā 9 (vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis), 11 un 23 (vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis) u.c. Viens no priekšzīmīgas atjaunošanas piemēriem ir Stokholmas ielā 27 (16. attēls), kur papildus uzcelta arī saimniecības ēka, ievērojot vēsturisko būvnormatīvu principus (dzīvojamo ēku arhitektūrai jāpieskaņo arī saimniecības ēkas).

16. attēls. Ēka Stokholmas ielā 27 (1986. un 2010. gadā).

Atjaunošanas procesā vairāk vai mazāk neizbēgami ir arī zināmi plānojuma, atsevišķu detaļu vai pat būvapjoma pārveidojumi, jo celtnēm jānodrošina mūsdienu funkcionālās un labiekārtojuma prasības. Atjaunotajai ēkai Viļa Olava ielā 22 (17. attēls) piebūvēts rizalīts, virs kura otrajā stāvā ir terase. Rizalīta arhitektūra ir atšķirīga no vēsturiskās ēkas arhitektūras, bet harmonē ar to un ļauj skaidri uztvert piebūves tapšanas laiku. Savukārt ēkai Poruka ielā 13 (18. attēls), kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, izveidota neliela piebūve. Tā ir pietiekami saskanīga ar autentisko būvapjomu, taču balansē uz robežas, aiz kuras vairs nav uztverams ēkas vai tās daļas patiesais rašanās laiks. Līdzīgi ir vērtējami pārveidojumi, kas atjaunošanas gaitā skāruši ēkas Ezermalas ielā 57 un 59 (19. un 20. attēls; abas ēkas ir vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļi). Ezermalas ielā 59 turklāt izmainīta fasādes perforācija veidā, kas rada maldīgu priekšstatu par ailu autentiskumu. Šīs ēkas atjaunošanas projekta paskaidrojuma rakstā ierakstītā frāze „fasāžu ailojuma kompozīcija principiāli nemainās” neatbilst projekta saturam, ko būvvalde tomēr apstiprinājusi.

17. attēls. Ēka Viļa Olava ielā 22 (1986. un 2010. gadā).

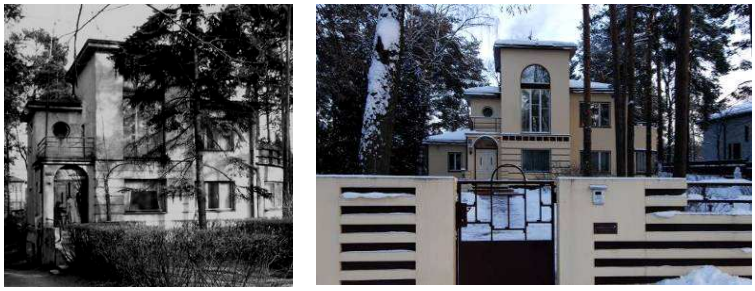

18. attēls. Ēka Poruka ielā 13 (1986. un 2010. gadā).

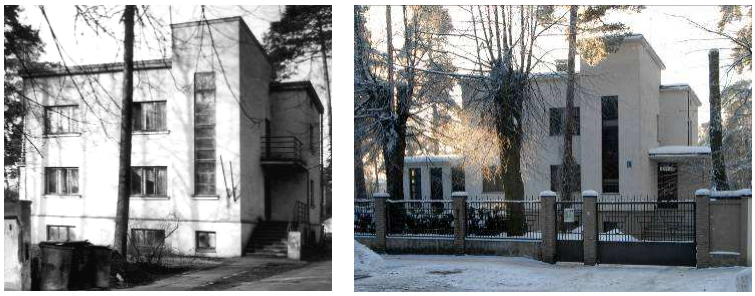

19. attēls. Ēka Ezermalas ielā 57 (1986. un 2010. gadā).

20. attēls. Ēka Ezermalas ielā 59 (1986. un 2010. gadā).

Atjaunojot ēku Bergenes ielā 6 (21. attēls), likvidēta ēkas arhitektūru degradējoša padomju laika piebūve un piebūvēts jauns spārns pilnā ēkas augstumā. Tas ir arhitektoniski nevainojams, taču atjaunotais būvapjoms rada maldinošu iespaidu par visas ēkas, kas ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, autentiskumu.

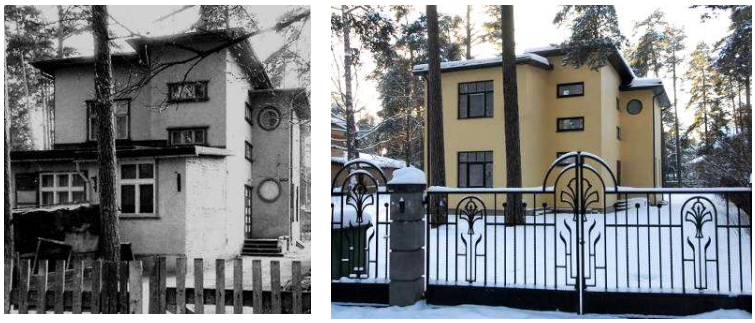

21. attēls. Ēka Bergenes ielā 6 (1986. un 2010. gadā).

Ēkai Emīla Dārziņa ielā 6 (22. attēls) atjaunošanas gaitā nedaudz paaugstināts kreisā spārna rizalīts, tajā šauro un augsto kāpņu telpas logailu, kas bija viena no funkcionālisma formu valodas ikonām, nomainot ar diviem parastiem logiem. Nav izslēgts, ka tā ir pavaļīga būvniecība, jo Rīgas Būvvaldes arhīvā nav nekādu projekta materiālu. Ēkas, kas ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, kultūrvēsturiskā vērtība ir iznīcināta. Tikpat nemotivētas

un kultūras pieminekļa vērtību degradējošas izmaiņas veiktas, atjaunojot ēku Visbijas prospektā 15 (23. attēls). Uzkrītošākā izmaiņa ir ēkas kreisā spārna otrā stāva logailu nomaiņa ar vienu lielu ailu, kas pārsegta ar arku. Šādas konfigurācijas aila ir absolūti nesaderīga ar funkcionālisma formveides principiem. Paradoksālā veidā tas viss izdarīts atbilstoši Būvvaldes izdotajam „Plānošanas un arhitektūras uzdevumam", kur B.2.1. punktā bez jebkādas pamatotas argumentācijas teikts: „pieļaujams pārveidot dzīvojamās telpas logu formu – 2. stāvā pret ielu..", tajā pat laikā B.2.2. punktā nosakot: „jāsaglabā pārējie oriģinālie logi, pieļaujama to nomaiņa ar analoga dalījuma koka pakešu (?! – J.K.) logiem, iepriekš saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju".[36]

22. attēls. Ēka Emīla Dārziņa ielā 6 (1986. un 2010. gadā).

23. attēls. Ēka Visbijas prospektā 15 (1986. un 2010. gadā).

Atjaunojot ēku Siguldas prospektā 14 (24. attēls), kas ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, likvidētas vairākas logailas ielas fasādē un nojaukts tornītis. Tādējādi iznīcināta savdabīgā laterntorņa apjomu kompozīcija. Laterntorņi bija samērā raksturīgs laikmeta zīmols publisko ēku arhitektūrā, bet mazstāvu dzīvojamo ēku arhitektūrā tā bija unikāla parādība. Tādējādi pilnīgi iznīcināta ēkas kā kultūras pieminekļa vērtība.

24. attēls. Ēka Siguldas prospektā 14 (1986. un 2010. gadā).

[36] Rīgas pilsētas Būvvaldes arhīvs, projekta lieta 94/31, 6. lp.

Ievērojami izmainīta fasādes perforācija ir arī vietējās nozīmes arhitektūras piemineklim ēkai Ernesta Glika ielā 8 (25. attēls). Nedaudz izmainītas vairāku arhitektonisko detaļu un elementu – dzegu, lukarnu u.c. – proporcijas, bet ēkas koptēls ir saglabāts, līdz ar to saglabājot vairākas svarīgas autentiskuma pazīmes, tostarp formu un kompozīciju, ēkas funkciju, lielāko daļu materiālās substances, kā arī garu un sajūtas. Divas pēdējās pazīmes praksē nav viegli nosakāmas, taču „tās ir svarīgi vides rakstura un nozīmes rādītāji, piemēram, gadījumos, kad iedzīvotāji cenšas saglabāt tradīcijas un kultūras pēctecību”[37]. Ēka Ernesta Glika ielā 8 ir tieši šāds konkrēts gadījums.

Salīdzinot ar ēkas vēsturiskiem attēliem, vizuāli vispamanāmākais pārveidojums ir plašais iestiklojums ielas fasādes kreisajā spārnā. Tas ir visai nepārprotami mūsdienīgs uzslāņojums, kas sintezēts ar ēkas vēsturisko tēlu. Raksturīgi, ka ēkai atjaunoti arī logu slēģi, kas ir svarīga vēsturisko ēku arhitektoniskā tēla sastāvdaļa.

25. attēls. Ēka Ernesta Glika ielā 8 (1986. un 2010. gadā).

Logu slēģu saglabāšana ir viena no pamanāmākajām problēmām vēsturisko ēku atjaunošanā. Slēģi ir ne tikai funkcionāla detaļa, kas šodien daļēji zaudējusi savu sākotnējo nozīmi (logu aptumšošana un arī siltuma zudumu samazināšana), bet arī svarīga fasāžu māksliniecisko kompozīcijas sastāvdaļa. Slēģu zudums degradē ēku kultūrvēsturisko un māksliniecisko kvalitāti. Šai ziņā īpaši jūtīgas ir jūgendstila perioda ēku fasādes.

Šai problēmai pienācīgu uzmanību neveltī arī projektu saskaņošanas un būvuzraudzības institūcijas. Piemēram, ēkas Visbijas prospektā 2 atjaunošanas projekta „Plānošanas un arhitektūras uzdevumā” noteikts: „Ja ēkas fasāžu arhitektoniskais dekors, būvgaldniecības izstrādājumi un citas detaļas daļēji zudušas, tās atjaunojamas, kā paraugu izmantojot saglabājušās oriģinālās detaļas.”[38] Projektam, kas izstrādāts 2007. gadā, pievienotas ēkas tā laika fotofiksācijas. Tajās skaidri saskatāmi visi slēģi (aizvērtā stāvoklī), kas, protams, ir tipiski būvgaldniecības izstrādājumi. Tomēr apstiprināts projekts, kura fasāžu attēlos nav iezīmēts neviens slēģis. Līdz ar to ēkas atjaunošanas projekta vietā apstiprināts esošo ēkas apdares detaļu – būvgaldniecības izstrādājumu – iznīcināšanas projekts, kas arī precīzi īstenots (26. attēls). Acīmredzot Būvvaldes kultūras pieminekļu nodaļa prasa atjaunot vienīgi to, kā nav, bet to, kas ir, atļauj iznīcināt.

Ir apstiprināti vēl vairāki līdzīgi projekti, taču vairumā gadījumu detaļu iznīcināšana nav paredzēta, bet praksē ir notikusi (28. attēls). Acīmredzot nedarbojas atjaunošanas darbu kontrole un koordinācija, kas īpaši uzkrītoša ir dvīņu ēku gadījumos (27. attēls).

---

[37] Saskaņā ar 2005. gada 2. februārī pieņemtajiem Pasaules kultūras mantojuma konvencijas īstenošanas darbības vadlīniju (*Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention*) pamatprincipiem.

[38] Rīgas pilsētas Būvvaldes arhīvs, projekta lieta 94/19, 9. lp.

26. attēls. Ēka Visbijas prospektā 2* (1986. un 2010. gadā).

27. attēls. Ēka Ernesta Glika ielā 4/6 (1986. un 2010. gadā).

Pēterupes iela 3

Visbijas prospekts 16

Stokholmas iela 61/63*

Viļa Olava iela 8

Lībekas iela 3*

Stokholmas iela 32*

28. attēls. Mežaparka ēkas, kuras atjaunošanas procesā zaudējušas logu slēģus (1986. un 2010. gada fotofiksācijas). Ar * atzīmētās ēkas ir arhitektūras pieminekļi.

Analizējot raksturīgākos Mežaparka ēku atjaunošanas piemērus, var apkopot virkni secinājumu un principu, kas šķiet triviāli no vispārpieņemtās kultūras mantojuma vērtību aizsardzības, saglabāšanas un restaurācijas metodikas viedokļa, bet, kā pierāda pieredze, reti kad tiek korekti ievēroti praktiskajā darbībā:

- **kultūrvēsturiski vērtīgu ēku atjaunošanā nav pieļaujami papildinājumi, kas imitē iepriekšējo vēsturisko periodu arhitektūras formu valodu. Izņēmumi pieļaujami tikai atsevišķos gadījumos, ja ar citiem paņēmieniem nav iespējams nodrošināt harmonisku arhitektoniski māksliniecisko kvalitāti;**
- **restaurācijā nav pieļaujami pieņēmumi;**
- **visiem uzslāņojumiem jāatspoguļo sava laika izteiksme un raksturs;**
- **nav pieļaujama kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšana.**

B. Vēsturisko ēku pārbūves

Jebkuru vērtību saglabāšana nenovēršami saistīta ar noteiktiem pārveidojumiem līdz pat vēsturisko ēku daļējām vai pilnīgām pārbūvēm. Pārbūvju iemesli var būt:

- neapmierinošs ēku būvtehniskais stāvoklis;
- nepieciešamība nodrošināt mūsdienu prasībām atbilstošu komfortu;
- pilnīga vai daļēja ēkas funkcijas izmaiņa;
- īpašnieku iegriba.

Ja celtnes kultūrvēsturiskās vērtības līmenis nav īpaši augsts, pārbūves pieļaujamas relatīvi brīvākas, bet obligāti ievērojot vispārējās būvnormatīvu un vienlaikus arī pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijai noteiktās īpašās prasības. Viens no šādiem relatīvi brīvas, bet pieņemamas pārbūves piemēriem ir ēka Lībekas ielā 26 (29. attēls), kas pārbūves gaitā „postmodernizēta", bet zemesgabala un arī tam piegulošā ielas telpa labiekārtota. Savukārt ēkai Meža prospektā 32 (30. attēls), kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, izveidota dīvaina, eklektiskās formās veidota un ar autentisko celtni nesaderīga piebūve, bet uz autentiskajām fasādēm aplicēti bezgaumīgi ornamentālie ciļņi. Līdz ar to racionālistiska jūgendstila ēkai piešķirta eklektiska māksliniecisk izteiksme.

Līdzīgas ēkas stilistiku kropļojošas aplikācijas izveidotas uz ēkas Annas Sakses ielā 4 fasādēm. Šeit atjaunošanas gaitā funkcionālisma stila ēka vizuāli pārvērsta par eklektisma recidīvu. Savukārt ēkai Stokholmas ielā 29 (31. attēls), veicot siltināšanu, jaunajā fasāžu apdarē izveidotas pildrežģa imitācijas. Ēkai, kas ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, neviena daļa nav celta pildrežģa konstrukcijā. Kultūras piemineklis tādējādi izkropļots.

29. attēls. Ēka Lībekas ielā 26 (1986. un 2010. gadā).

30. attēls. Ēka Meža prospektā 32 (1986. un 2010. gadā).

31. attēls. Ēka Stokholmas ielā 29 (1986. un 2010. gadā).

Lībekas ielā 14 izteiksmīgi artikulētas funkcionālisma stila ēkas vietā uzcelts trīsstāvu daudzdzīvokļu nams (32. attēls). Gan pēc mēroga, gan funkcijas šī celtne ir pilnīgi sveša Mežaparkam un degradē pilsētbūvniecības pieminekļa vidi. Turpat netālu atrodas bijušais sadzīves pakalpojumu paviljons Stokholmas ielā 26, kas arī tiek pārbūvēts par trīsstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku. Līdzīga pārvērtība notikusi Gdaņskas ielā 11 (33. attēls). Tur bijušajai un vairākkārt pārbūvētajai ēkai gan nebija īpašas kultūrvēsturiskās vērtības, taču trīsstāvu jaunbūves mērogs ir svešs apkārtējai videi. Tāpat, kaut arī liela daļa ēkas fasāžu autentiskās substances ir saglabāta, izkropļota arī ēka Ernsta Bergmaņa ielā 7 (34. attēls), kas ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Paradoksāli, ka visas šīs pārbūves ir legālas un atbilst Rīgas Būvvaldes izdotajiem „plānošanas un arhitektūras uzdevumiem", kuros parasti norādīts atļautais stāvu skaits – 2–3 (!?).

32. attēls. Ēka Lībekas ielā 14 (1986. un 2010. gadā).

33. attēls. Ēka Gdaņskas ielā 11 (1996. un 2010. gadā).

34. attēls. Ēka Ernsta Bergmaņa ielā 7 (1986. un 2010. gadā).

Pavisam dīvaini pārveidots vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis ēka Gdaņskas ielā 15 (35. attēls). Bijušās ēkas vietā faktiski radīta jaunbūve, kas pēc formu kompozīcijas un apjomu kārtojuma principa attāli atgādina autentisko ēku, bet ir pavisam cita mēroga un citā laikā būvēta celtne. Šādu „arhitektūru" nav neiespējams motivēt ne ar kādiem profesionāli pamatotiem argumentiem, turklāt pilnīgi iznīcināta kultūras pieminekļu sarakstā iekļauta celtne. Zināmā mērā līdzīgs pārveidojums skāris ēku Viļa Olava ielā 10. Tās pārbūves projekts nosaukts par „rekonstrukciju", bet patiesībā rekonstruēts ir tikai subjektīvs pieņēmums par citā laikmetā iespējamas celtnes tēmu (36. attēls), tādējādi radot viltojumu.

35. attēls. Ēka Gdaņskas ielā 15 (1986. un 2010. gadā).

36. attēls. Ēka Viļa Olava ielā 10 (1986. un 2010. gadā).

Atjaunošanas gaitā pilnīgi pārbūvēts vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis ēka Visbijas prospektā 9 (37. attēls). Unikālajai jūgendstila ēkai, kuras arhitektūra zināmā mērā bija priekšvēstnesis 20. gs. divdesmito gadu nogales funkcionālisma stila formu izteiksmei, uzbūvēti zelmiņi un primitīvas formas divslīpju jumts. Šie pārveidojumi izkropļo ēkas autentisko mākslinieciskо kompozīciju un būtībā falsificē veiktā pārveidojuma tapšanas laiku. Pēc tāda pat paņēmiena pārbūvēta ēka Lībekas ielā 21 (38. attēls). Arhitektoniski mākslinieciskajā ziņā augstvērtīga funkcionālisma stila ēka pārvērsta par būvi, kas attālu atgādina neveiksmīgās proporcijās veidotu „dzimtenes stila” piemēru. Šāds stils bija aktuāls 20., nevis 21. gadsimta sākumā.

37. attēls. Ēka Visbijas prospektā 9 (1986. un 2010. gadā).

38. attēls. Ēka Lībekas ielā 21 (1986. un 2010. gadā).

Absolūti izkropļots ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis ēka Ezermalas ielā 63 (39. attēls). Iznīcināta daļa autentiskās substances un tās vietā uzcelts kompozīcijas ziņā neveikls paplašinājums. Tas veidots no materiāliem, kas neatbilst ne dzīvojamo ēku arhitektūrai vispār, ne Mežaparka apbūves raksturam konkrētajā gadījumā.

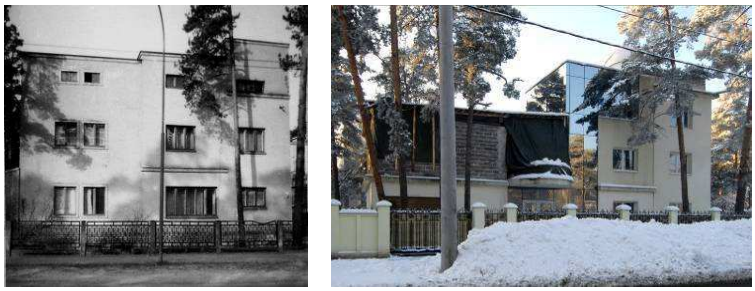

39. attēls. Ēka Ezermalas ielā 63 (1986. un 2010. gadā).

Analizējot raksturīgākos Mežaparka ēku pārbūvju piemērus, konstatējama virkne kultūras vērtību, tostarp kultūras pieminekļu sarakstā iekļauto, izkropļošana un iznīcināšana. Veicot ēku pārbūves, ieteicamie un zinātniski pamatotie pamatprincipi ir līdzīgi vispārējiem ēku atjaunošanā izmantojamiem principiem.

C. Jaunbūves

Mežaparka jaunbūvju vispārējs raksturojums dots nodaļā „Mežaparka apbūve un ēku stilistika” (skat. 17. lpp. beigas un 18. lpp. sākumu). Kopumā 20. gadsimta nogales un 21. gadsimta sākuma jaunbūves radījušas jaunu apbūves slāni, kas teritoriāli ir izkaisīts divos galvenajos iepriekšējos (jūgendstila un funkcionālisma perioda), bet mākslinieciski stilistiskā ziņā ir visai nevienmērīgs.

Lielākā daļa jaunbūvju organiski iekļaujas vidē un to kvalitatīvi papildina, bet atsevišķas jaunbūves Mežaparkā pēc izmēriem un stāvu skaita neatbilst vides mērogam un raksturam, piemēram, Hamburgas ielā 2c, Ķīles ielā 1a, Līgatnes ielā 4 u.c. Virkne jaunbūvju Mežaparkā tapušas pēc projektiem, kas nodēvēti kā ēku „rekonstrukcijas” jeb pārbūves. Faktiski esošo ēku vietā uzceltas replikas, kas neprecīzi atgādina oriģinālu. Šo būvniecības produktu kvalitāte vērtējama pēc tādiem pat kritērijiem kā iepriekšējā sadaļā „Vēsturisko ēku pārbūves” analizētās ēkas. Šajos gadījumos, kā likums, iegūti viltojumi, kurus uzlūkojot, nav iespējams noteikt to tapšanas laiku. Raksturīgākie piemēri ir ēkas Emīla Dārziņa ielā 10, Kokneses prospektā 29, Ščecinas ielā 8, jau minētās ēkas Gdaņskas ielā 15 un Viļa Olava ielā 10 (skat. 28. un 29. lpp.) u.c.

Profesionāli augstvērtīgi ir risinājumi, kur esošo ēku vietā radītas faktiski jaunbūves, kurās integrētas esošās ēkas. Tādas ēkas ir, piemēram, ēkas Bernātu ielā 8 (40. attēls) un Bergenes ielā 13 (41. attēls). Šajos gadījumos esošajai substancei nebija īpaši augstas kultūrvēsturiskās vērtības, bet jaunradīto ēku mākslinieciskā kvalitāte ir krietni augstāka. Savukārt pie ēkām Siguldas prospektā 33 (42. attēls) un Visbijas prospektā 3 (43. attēls), kuru kultūrvēsturiskā vērtība ir acīmredzami augsta, uzcelti jauni, plaši būvapjomi, kas harmoniski kontrastē ar vēsturiskajām celtnēm.

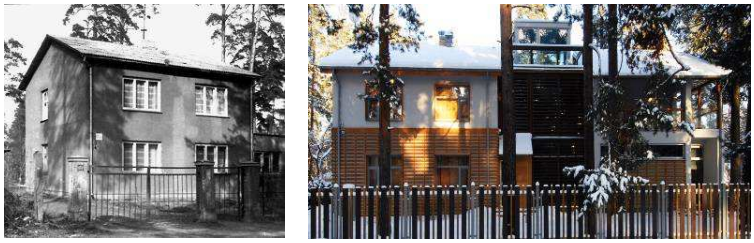

40. attēls. Ēka Bergenes ielā 13 (1986. un 2010. gadā).

41. attēls. Ēka Bernātu ielā 8 (1996. un 2010. gadā).

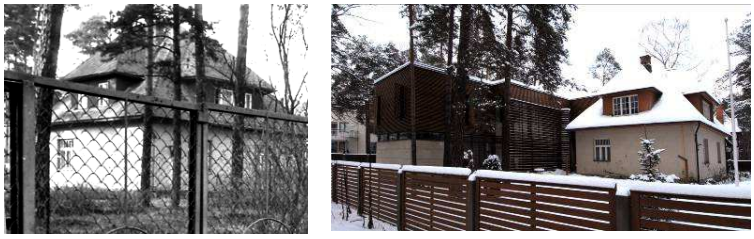

42. attēls. Ēka Siguldas prospektā 33 (1996. un 2010. gadā).

43. attēls. Ēka Visbijas prospektā 3 (1996. un 2010. gadā).

IETEIKUMI

Saskaņojošajām institūcijām jāseko, lai būvprojektos netiktu apzināti vai neapzināti iestrādāta maldinoša informācija. Piemēram, ēkas Ezermalas ielā 59 pārbūves projekta paskaidrojuma rakstā ierakstīts, ka fasāžu ailojuma kompozīcija netiek izmainīta (skat. 22. un 23. lpp.), un arī projekta plānos visas ailas grafiski parādītas kā jau esošas, nevis no jauna izveidojamas, kaut gan tiek izveidotas sienā, kurā ailas nekad nav bijušas. Konkrētā gadījumā vēl viens logs vannas istabā, kurā jau ir logs, arī funkcionāli nav nepieciešams. Šāda rīcība ar arhitektūras pieminekļiem nav pieļaujama.

Būvuzraudzības institūcijām jāseko, lai būvdarbi tiktu izpildīti atbilstoši projektiem. Piemēram, ēkas Visbijas prospektā 16 atjaunošanas projekta fasāžu zīmējumos parādīti arī slēģi, taču būvdarbu īstenošanas gaitā tie likvidēti, degradējot kultūrvēsturiski neapšaubāmi vērtīgas ēkas mākslinieciskо kvalitāti.

Vispārējie metodiskie ieteikumi, kas izriet no 1990.–2010. gadā īstenoto Mežaparka apbūve pārveidojumu analīzes, doti treknrakstā 26. lpp.

Kultūras pieminekļu sarakstā nepieciešamie precizējumi

Jāprecizē vairāku kultūras pieminekļu sarakstā minēto ēku adreses un norādītā funkcija:

- ēkas Ernesta Glika ielā 8/10 adrese tagad ir Ernesta Glika ielā 8,
- ēkas Gdaņskas ielā 2 adrese ir Gdaņskas ielā 2/4,
- ēka Kokneses prospektā 15 nav dzīvojamā savrupmāja, bet gan celta kā Pasta un telegrāfa departamenta Telefonu centrāle.

Ar daudzām Mežaparka ēkām, kuras iekļautas kultūras pieminekļu sarakstā, notikušas ievērojamas izmaiņas. Dažu celtņu vairs nav, jo to vietā radītas citas būves. Tāda ir, piemēram, ēka Gdaņskas ielā 15. Ņemot vērā, ka diskutabla bija arī iepriekšējās celtnes esamība šajā sarakstā, ēka no saraksta izslēdzama.

Atsevišķas ēkas ir stipri izmainītas un to substance saglabājusies fragmentāri. Tādas ir ēkas Bergenes ielā 6, Ernsta Bergmaņa ielā 7, Ezermalas ielā 63 un Visbijas prospektā 9. Notikuši arī būtiski atsevišķu ēku – Emīla Dārziņa ielā 6, Ezermalas ielā 59, Siguldas prospektā 14 un Visbijas prospektā 15 – arhitektūras elementu un apdares detaļu izkropļojumi. Ēkas arhitektūrai neatbilstoši un maldinoši uzslāņojumi un kropļojoši papildinājumi īstenoti arī Meža prospektā 32. Apsverams, vai ir praktiski reāla visu šo ēku reģenerācija tādā līmenī, lai tās atbilstu kultūras pieminekļa statusam.

Kultūras pieminekļu saraksts precizējams, rūpīgi izanalizējot atsevišķo tajā iekļauto objektu arhitektoniski mākslinieciskо un kultūrvēsturisko kvalitāti, ņemot vērā arī celtņu atributējuma hronoloģisko un profesionāli publisko aspektu (respektīvi, celtnes datējumu arhitektoniski stilistiskā kontekstā un celtnes autora personības nozīmi kultūras vēsturē) salīdzinājumā ar citām līdzīgām celtnēm. Piemēram, ēkas Mātera ielā 9, 11, 13, 15 un 17 pēc minētajiem rādītājiem ir samērā līdzvērtīgas, taču sarakstā iekļautas vienīgi ēkas Mātera ielā 9 un 13. Līdzvērtīgas kvalitātes celtnes ir arī ēkas Stokholmas ielā 48, 49/51, 50, 52/54 un 53/55, taču sarakstā iekļautas vienīgi ēkas Stokholmas ielā 50 un 52/54. Tāpat līdzvērtīgas kvalitātes celtnes ir ēkas Visbijas prospektā 22, 23 un 24 (Gerharda fon Tīzenhauzena darbi). Divas pirmās ir valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi, bet pēdējās šajā sarakstā nav vispār. Pieminekļu sarakstā nav iekļauta ēka Siguldas prospektā 56, kas ir ievērojamā arhitekta Aleksandra Klinklāva darbs un izcils funkcionālisma formveides paraugs.

No kvalitātes un atributējuma viedokļa vairāku celtņu esamība pieminekļu sarakstā nav argumentēti pamatojama. Piemēram, ēka Meža prospektā 80 ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, taču tās arhitektūra ir 20. gadsimta sākuma formu valodas pārcēlums 20 gadus vēlāk. Tas pats attiecas uz vēl vairākām ēkām:

- ēkas Meža prospektā 30 un 50, Poruka ielā 9 un 17, Siguldas prospektā 19 un 27 un 50, (vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļi) ir ikdienišķi 20. gs. divdesmito gadu historisma piemēri bez precīzi definējamām kultūras pieminekļa pazīmēm,
- ēka Pēterupes ielā 12 (vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis) celta agrā funkcionālisma periodā (1929. gadā), bet tai ir jūgendstila tipa logi un klasiski simetriska fasāde ar atvirzītajā vidusdaļā vāji ieskicētu *Art Deco* motīvu, kuru vainago barokāla lukarna,

- ēka Poruka ielā 16 (vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis) ir ievērojamā arhitekta Paula Kundziņa darbs, taču tā neizceļas ar kaut vai laikmeta īpatnībām atbilstošu arhitektūras kvalitāti,
- ēka Poruka ielā 18, kas celta 1930. gadā un ir **valsts** nozīmes (!? – J.K.) arhitektūras piemineklis), ir „Dzimtenes stila" vēls recidīvs,
- ēka Siguldas prospektā 43 (vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis) ir parastas fona arhitektūras un atsevišķu klasisko ordera elementu kopsalikums,
- ēka Vēlmes ielā 1 (vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis) ir sastinguši anahroniska neoklasicisma recidīvs.

Daudzām pieminekļu sarakstā iekļautajām ēkām nav pamatota pieminekļa kategorija. Piemēram, Poruka ielā 13 un 15 ir samērā līdzvērtīgas arhitektoniskā un visa cita veida kvalitātes celtnes, taču pirmā ir valsts, kamēr otrā – vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis.

Mežaparka teritorijas robeža

Mežaparka kā valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļa (aizsardzības Nr. 7444) patlaban noteiktā robeža ir Meža prospekts, Ķīšezera krasts, Sudrabu Edžus iela, E. Glika iela, Stendera iela, Visbijas iela, Inčukalna iela. Ar šādu formulējumu robežas līnija nav precīzi noteikta, jo Meža prospekts nesaskaras ar Ķīšezera krastu, Ķīšezera krasts nesaskaras ar Sudrabu Edžus ielu, Sudrabu Edžus iela nekrustojas ar Glika ielu[39], Glika iela nekrustojas ar Stendera ielu, bet Visbijas ielas vispār nav; ir Visbijas prospekts.

Ņemot vērā, ka:

1) Mežaparks ir stilistiski un telpiski samērā viengabalains brīvstāvošu mazstāvu dzīvojamo ēku ansamblis,
2) Mežaparka apbūve organizēta konkrētos zemesgabalos, kas parcelēti gar konkrētām ielām un veido noteiktu telpisku sistēmu,
3) Mežaparka ielu tīkls ir vēsturiski nosacīts un saglabājies neizmainītā veidā, izņemot jauno Inčukalna ielas trasi, kas neietekmē vēsturisko apbūvi,
4) starp Ezermalas ielu un Ķīšezera krastu parādījušās jauna ielas (Ķīles iela), pie kurām veidojas apbūve ar mazstāvu dzīvojamo ēku ansamblim svešu mērogu un vides raksturu,

nosakāms, ka valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļa Mežaparks robeža ir līnija, kas iet pa Meža prospektu, Ezermalas ielu, Sudrabu Edžus ielu, Kokneses prospektu, Glika ielu, Klaipēdas ielu, Stendera ielu, Visbijas prospektu un Inčukalna ielu. Pilsētbūvniecības pieminekļa apbūves noteikumiem jāatbilst vēsturiskajiem Gruntsnomas līguma noteikumiem un tie attiecināmi arī uz visiem robežielām piegulošajiem zemesgabaliem, izņemot Inčukalna ielas rietumu pusi un Meža prospekta ziemeļrietumu pusi posmā no Inčukalna ielas līdz ieejai Zooloģiskajā dārzā, kas saglabājama kā neapbūvēts meža masīvs. Atsevišķs aizsardzības statuss nosakāms Saules dārza teritorijai, lai novērstu tās tālāko apbūvēšanu ar komerciāla rakstura būvēm.

---

[39] 1923. gadā šī iela nosaukta Ernesta Glika vārdā, un tas ir oficiālais ielas nosaukums, kas atbilst pieņemtajiem ielu nosaukumu noteikumiem un ir lietots arī šajā pētījumā. Pēdējā laika dokumentos un ielas nosaukuma plāksnītēs lietots nosaukums „Glika iela".

1. PIELIKUMS

MEŽAPARKA ĒKAS ADREŠU SECĪBĀ

Iela	Nr.	Sākotnēja funkcija, pasūtītājs vai pirmais īpašnieks **Aizsardzības statuss**	Celš. gads	Autors / **Fotofiksācijas gads**	Attēls
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Annas Sakses	1	Vienģimenes dzīv. māja, A. Gromovs	2001	D. Dobelis (skats no Hamburgas ielas) **2010**	
Annas Sakses	2	Vienģimenes dzīv. māja, F. fon Zalcmanis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6023**	1909	S. Nudelmanis **1986**	
Annas Sakses	4	Dzīv. māja un bērnudārzs, J. un H. Lielzeltiņi	1937	Z. Bekers **1986**	
		Atjaunošana un fasādes arhitektūras izmaiņa, E. Bezkorovainijs	1997	O. Vatļecova, Grīnbergs **2010**	
Annas Sakses	5	Vienģimenes dzīv. māja, A. Eiste **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6024**	1904	H. Zeiberlihs **1986**	
				2010	
Annas Sakses	6	Vienģimenes dzīv. māja, F. Šefels **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6025**	1904	P. Mandelštams **1986**	
Annas Sakses	7	Vienģimenes dzīv. māja, V. Fermane **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6026**	1913	P. Lindenbergs **1986**	

Annas Sakses	8	Vienģimenes dzīv. māja, A. Dūziņš	1910	A. Šmēlings	1986
Annas Sakses	9	Vienģimenes dzīv. māja, T. Belaja	1999	I. Kiseļevs	2010
Annas Sakses	9a	Vienģimenes dzīv. māja, S. Kuļikovs	2001	V. Meinerts	2010
Annas Sakses	10/12	Vienģimenes dzīv. māja, I. Gersdorfa Pārbūvēta **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6027**	1904 1911	E. Kupfers A. Šmēlings	1986
Annas Sakses	11	Vienģimenes dzīv. māja, T. Hartmanis	1930	R. Tode	1986
		Atjaunošana, Z. Spāde	1998	G. Vaivars	2010
Annas Sakses	14	Vienģimenes dzīv. māja, A. Brake **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6028**	1904	A. Neimanis	1986
Annas Sakses	15	Vienģimenes dzīv. māja, A. Starovoita	2001	J. Viziņš, K. Viziņa	2010

Annas Sakses	16	Vienģimenes dzīv. māja, K. Hāns-Bannišs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6029**	1905	I. Devendruss	 **1986**
Annas Sakses	17	Vienģimenes dzīv. māja, K. Lācis	1948	A. Blaubergs	 **1986**
Annas Sakses	18	Vienģimenes dzīv. māja, J. Ūdris	1939	J. Ūdris	 **1986**
Annas Sakses	19	jahtklubs	1948	N. Rendelis, O. Zakamennijs, M. Miloslavskis, A. Ramans	 **1996**
Annas Sakses	20	Vienģimenes dzīv. māja, K. Balodis	1948	?	 **1986**
Annas Sakses	20a	Vienģimenes dzīv. māja, A. Bērziņš	1999	*HOME PLANNERS, INC, design Nr. 3459* I. Tomsons, A. Tomsons	 **2010**
Annas Sakses	22	Vienģimenes dzīv. māja, N. Pandere **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6030**	1904	E. Kupfers	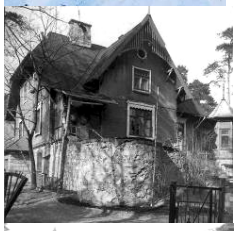 **1986**
Annas Sakses	24	Vienģimenes dzīv. māja, R. Heizermanis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6031**	1903	F. Zeiberlihs	 **1986**

Annas Sakses	24a	Vienģimenes dzīv. māja, G. Peremots	2005	S. Rižs	2010
Annas Sakses	28	Dzīvojamā ēka, G. Solodars	2002	M. Brūze	2010
Annas Sakses	32	Divu dzīvokļu ēka, E. Lapiņa **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6032**	1934	E. Gramcs	1986
Bergenes	1/3	Vienģimenes dzīv. māja, H. Gronheima-Krisko **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5933**	1929	B. Bīlenšteins	1986
Bergenes	2	Vienģimenes dzīv. māja, J. Bokalders **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5934**	1928	I. Blankenburgs	1986
Bergenes	4	Vienģimenes dzīv. māja, E. Lūsis	1936	E. Lūsis	1986
		Vienģimenes dzīv. māja iepriekšējās ēkas vietā, E. Mencis	2005	I. Miezīte, L. Reinfelde	2010
Bergenes	5	Vienģimenes dzīv. māja, H. Kaufelds	1947–1954	Tipveida projekts	2010
Bergenes	6	Vienģimenes dzīv. māja, Latv. skolotāju dzīv. kooperatīvs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5935**	1932	T. Hermanovskis	1986
		Atjaunošana un pārbūve, A. Zukulis	2007	J. Linārs, V. Meinerts	2010

Bergenes	8	Vienģimenes dzīv. māja, E. Liekne **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5936**	1928	T. Hermanovskis	
					1986
		Otrā stāva pārplānojums, I. Dzene	1997	V. Čiplika	
					2010
Bergenes	10	Vienģimenes dzīv. māja, T. Motovilova un A. E. Nuottaniemi	2006	M. Spandegs, I. Lindenberga	
					2010
Bergenes	11	Vienģimenes dzīv. māja, V. Petrovskis	1947	Tipveida projekts	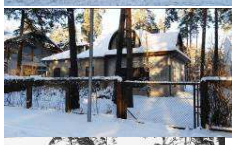
		Paplašinājums, Z. Zeibote	2007	R. Balode	
					2010
Bergenes	13	Vienģimenes dzīv. māja, A. Vāvere Pārbūvēta	1947 1978	G. Meldere	
					1986
		Pārbūvēta, I. Šenbergs	2001	A. Saknīte, I. Geca, A. Auziņš	
					2010
Bergenes	15	Vienģimenes dzīv. māja, S. Saveļjevs pārbūvēta	1950 1957	V. Zilgalvis	
					1986
					2010
Bernātu	1	Vienģimenes dzīv. māja, A. Blaubergs	1947	A. Blaubergs	
					1996
Bernātu	2	Vienģimenes dzīv. māja, J. Salmiņš	1949	J. Salmiņš	
					1986

Bernātu	2a	Vienģimenes dzīv. māja, A. Iļjins	2004-2005	A. Siliņa, L. Lāce	**2010**
Bernātu	4	Vienģimenes dzīv. māja, E. Gerharde	1947	J. Salmiņš	**1996**
Bernātu	5	Vienģimenes dzīv. māja, J. Meierovics	1990	A. Robiņš	**1996** **2010**
Bernātu	6a	Vienģimenes dzīv. māja	Ap 2000.	?	**2010**
Bernātu	7	Vienģimenes dzīv. māja, A. Semjonovs	1946	tipveida projekts	**1996**
Bernātu	8	Vienģimenes dzīv. māja, M. Obuševs	1948	M. Obuševs	**1996**
		Pārbūve, Sandra Brūvers	1998	M. Ezergaile	**2010**
Bernātu	9	Vienģimenes dzīv. māja, J. Gražulis	1946	tipveida projekts	**1996**
		Pārbūve, A. Greiers Žogs, M. un A. Greiers	1997 2000	G. Jātnieks G. Zvejnieks	**2010**
Bernātu	10	Vienģimenes dzīv. māja, I. Iļjins; pārbūvēta	1948	tipveida projekts	**1996**

					2010
Bernātu	11	Vienģimenes dzīv. māja, S. Čugunovs	1947	tipveida projekts	
					1996
Bernātu	12	Vienģimenes dzīv. māja, V. Ofkants	1947	?	
					1986
Bernātu	13	Vienģimenes dzīv. māja, M. Berlins; pārbūvēta	1947	tipveida projekts	
					1986
					2010
Bernātu	15	Vienģimenes dzīv. māja ar tēlnieka darbnīcu, Dz. Jansone	1991	U. Zābers	
					1996
		Pārbūve, O. Kiršteins	2005	U. Zābers	
					2010
Bernātu	17	Vienģimenes dzīv. māja, U. Pekuss	2001	L. Baltiņa, B. Austriņa	
					2010
Bernātu	18	Vienģimenes dzīv. māja	?	?	
					1986
Cimzes	1	Divu dzīvokļu ēka, E. Eihmanis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5937**	1934	A. Braunfelds	
					1986

Cimzes	2	Vienģimenes dzīv. māja, G. Mīlbergs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5938**	1934	O. Krauze	 **1986**
Cimzes	3	Īres nams, P. Gavars **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, Aizsardz. Nr. 5939**	1934	V. Šervinskis	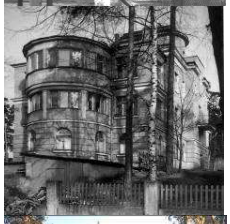 **1986**
Cimzes	8	Vienģimenes dzīv. māja, T. Poplavska	2007	I. Kiseļovs	 **2010**
Cimzes	10	nedēļas nogales mājiņa, H. Rozenberga	1939	Ā. Vilmanis **1940** (Latvijas Arhitektūra, 1940. – Nr. 5. – 177. lpp.)	 **2010**
Emīla Dārziņa	3	Vienģimenes dzīv. māja, P. Parts	1932	P. Parts	 **1986** **2010**
Emīla Dārziņa	4	Vienģimenes dzīv. māja, E. Stepiņš pārbūvēta	1935 1939	F. Skujiņš J. Durbahs	 **1986**
Emīla Dārziņa	5	Divu dzīvokļu ēka, K. Pavārs	1934	J. Rutmanis	 **1986**

Emīla Dārziņa	6	Divu dzīvokļu ēka, J. Straume **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5940**	1932	B. Hammers		
					1986	
					2010	
Emīla Dārziņa	7	Vienģimenes dzīv. māja, K. Veitmanis	1939	A. Plauciņš		
					1986	
Emīla Dārziņa	8	Vienģimenes dzīv. māja, N. un A. Zinbahi	1933	L Hofmane-Grīnberga		
					1986	
		Atjaunošana un saimniecības ēkas jaunbūve, E.Fulsa	2005	M. Diksons (*M. Dickson*)		
					2010	
Emīla Dārziņa	9	Vienģimenes dzīv. māja, I. Zonne Baseins pie mājas	1995 2005	D. Zavadska P. Milzarājs, O. Cūbergs		
					2010	
Emīla Dārziņa	10	Divu dzīvokļu ēka, E. un P. Greizi	1931	J. Levans		
					1986	
		Jaunceltne bijušās ēkas vietā, T. Belogorska	2005	V. Meinerts		
					2010	
Emīla Dārziņa	11	Vienģimenes dzīv. māja, M. Lūkina	1939	V. Paegle		
					1986	
					2010	

Emīla Dārziņa	12	Vienģimenes dzīv. māja, K. Bīrmanis	1934	A. Mēdlingers	
				1986	
		Paplašinājums, R. Krūskopa	1979	R. Krūskopa	
		Saimniecības ēka	1995	R. Krūskopa	
				2010	
Emīla Dārziņa	14	Vienģimenes dzīv. māja, A. Dinbergs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5941**	1934	N. Aleksejevs	
				1986	
Emīla Dārziņa	16	Divu dzīvokļu ēka, J. un E. Pamiljeni	1931	A. Braunfelds	
				1986	
Emīla Dārziņa	16a	Vienģimenes dzīv. māja, J. un E. Pamiljeni	1939	J. Durbahs	
				1986	
				2010	
Ernesta Glika	1	Dvīņuēka, M. un E. fon Tranzē	1911	G. fon Tīzenhauzens	Skat. Stokholmas 50
Ernesta Glika	2	Dvīņuēka, H. Binders, E. Skuja	1911	G. fon Tīzenhauzens	Skat. Stokholmas 48
Ernesta Glika	3	Vienģimenes dzīv. māja, E. fon Irmers	1911	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
Ernesta Glika	4/6	Dvīņuēka, G. Petersens	1911	G. fon Tīzenhauzens	
		Kreisās puses (Glika ielā 4) atjaunošana un pārbūve, I. Millers	2002	V. Šlars	
		Labās puses (Glika ielā 6) atjaunošana un pārbūve, V. Rekošinskis	1997	D. Krieviņa	
				2010	

Ernesta Glika	7	Vienģimenes dzīv. māja, Rīgas būvbiedrība	1931	A. Mēdlingers	
				1986	
Ernesta Glika	8	Dvīņuēka, V. Bute, H. Lira **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5958**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
		Atjaunošana un pārbūve, E.Samulis	2000	L. Šmits, N. Zitmanis, J. Bērziņš	
				2010	
Ernesta Glika	9	Divu dzīvokļu ēka, V. Hirvovs **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5959**	1931	T. Hermanovskis	
				1986	
				2010	
Ernesta Glika	10	Vienģimenes dzīv. Māja un saimniecības māja, V. Kilbloka	2001	J. Rinkēvičs	
				2010	
Ernesta Glika	11	Vienģimenes dzīv. Māja, T. Feldbergs Paplašinājums	1933 1958	L. Hofmane-Grīnberga ?	
				2010	
Ernesta Glika	12	Divu dzīvokļu ēka, M. Šulcs	1931	A. Braunfelds	
				1986	
		Atjaunošana un pārbūve, J. Švarcšteina	2008	A. Holcmanis	
				2010	

Ernesta Glika	14	Vienģimenes dzīv. māja, G. Poriters	1954	G. Poriters	**1986**
		Pārbūve, A. Grīnbergs	1996	V. Sarma, G. Jātnieks	**2010**
Ernesta Glika	16	Divu dzīvokļu ēka, J. Riņķis	1935	A. Kalniņš	**1996**
		Pārbūve, D. Grīnberga	2005	E. Raņķis	**2010**
Ernesta Glika	22	Vienģimenes dzīv. māja, K. Zommers	1949	J. Salmiņš	**2010**
Ernesta Glika	24	Vienģimenes dzīv. māja, A. Pacers	1947	tipveida projekts	**2010**
Ernesta Glika	26	Vienģimenes dzīv. māja, S. Natoka	1946	S. Natoka	**2010**
Ernesta Glika	28	Vienģimenes dzīv. māja, J. Baško paplašināta paplašināta vēlreiz	1948 1958 1970	tipveida projekts V. Zilgalvis V. Šervinskis	**2010**
Ernsta Bergmaņa	1	Vienģimenes dzīv. māja, J. Pusbarnieks	1936	A. Raisters	**1986**

Ernsta Bergmana	3	Divu dzīvokļu ēka, J. Viklands	1928	D. Zariņš	1986 2010
Ernsta Bergmana	5	Vienģimenes dzīv. māja, Pārbūvēta par ūdensdziednīcu	1931 1949	B. Hammers E. Slavietis	2010
Ernsta Bergmana	7	Trīs dzīvokļu ēka, P. Viselis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5932**	1929	K. Reinholds	1986
		Pārbūve, Baltkrievijas vēstniecība Telpu pārveidojumi augšējā stāvā Renovācija, Baltkrievijas vēstniecība	1997 2002 2006	Ē. Lipiņš I. Maurāne, L. Knāķe A. Siliņa, I. Vītola	2010
Ezermalas	13	Divu dzīvoklīšu ēka, S. Silabriede	1938	V. Vanags	2010
Ezermalas	13b	Vienģimenes dzīv. māja, R. Auzens	2001	M. Brūvere	2010
Ezermalas	13c	Vienģimenes dzīv. māja, V. Silbriede	2003	I. Stepanova, K. Urbanoviča	2010
Ezermalas	15	Divu dzīvokļu ēka, V. Bērziņš	1947	V. Bērziņš	1996 2010

Ezermalas	15a	Vienģimenes dzīv. māja, N. Ābeltiņš	1952	J. Paass	1996 2010
Ezermalas	15b	Vienģimenes dzīv. māja , I. Siņenko	2007–2009	V. Meinerts	2010
Ezermalas	15c	Vienģimenes dzīv. māja , P. Grāvelis Pārbūve, D. Vilmane	1955–1963 2000	P. Grāvelis A. Polis	2010
Ezermalas	15d	Vienģimenes dzīv. māja, V. Štolceris	1946	A. Viegliņš	1996 2010
Ezermalas	17	Vienģimenes dzīv. māja, J. Skrodelis	1950	tipveida projekts	1996
Ezermalas	18	vasarnīca, R. Lihtvarks, Dž. Rambergs	1898	K. Felsko	1996
Ezermalas	18a	Vienģimenes dzīv. māja, A. Kārkliņš	1958	J. Paass	1996
Ezermalas	18b	Atpūtas bāze, Vakumpārklājumu rūpnīca Piecu dzīvokļu dzīvojamā ēka, A. Špats	1989 1999	R. Rešetniks A. Lakševics	1996
Ezermalas	19	Īres nams	1985	Tipa projekts 12 ΛΓ 67-63; Piesaiste: Z. Petunona, J. Gertmanis, V. Apsītis	1996

Ezermalas	20	Četru dzīvokļu ēka, A. un P. Zēberi	1933	L. Rozentāls	1996 2010
Ezermalas	20a	Četru dzīvokļu ēka, P. Karnups	1938	E. Gramcs	1996
		Pārbūve un paplašinājums, M. Spiridonska	2005	B Austriņa	2010
Ezermalas	21	Vienģimenes dzīv. māja, B. Istomins	1947	B. Istomins	1996 2010
Ezermalas	22	Divu dzīvokļu ēka, A. Veize	1934	E. Gramcs	1996
Ezermalas	22a	Divu dzīvokļu ēka, N. Jansons, F. Dzelme	1981	L Kaufmanis	1996
Ezermalas	23	Vienģimenes dzīv. māja, E. Zirne	1950	E. Zirne	1996 2010

Ezermalas	27	Īres nams	1985	Tipa projekts 12 ΛΓ 67-63; Piesaiste: Z. Petunona, J. Gertmanis, V. Apsītis	
					1996
Ezermalas	28	Elektrostacija Pārbūvēta par baznīcu Pārbūvēta par Gustava Ādolfa baznīcu **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 8143**	1904 1919 1927	http://www.vietas.lv/objekts/rigas_mezaparka_gustava_dolfa_luteranu_baznica/	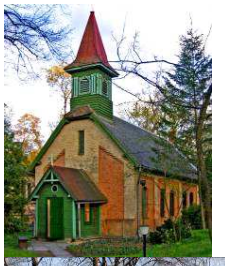
					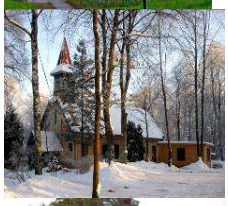
					2010
Ezermalas	28	Vienģimenes dzīv. māja, A. Putāne	1992	N. Vijups	
					1997
		Saimniecības ēka	1995	N. Vijups	
					1997
Ezermalas	30	Sporta centrs „Ķeizarmežs”	1997	I. Šļivka	
					2010
Ezermalas	34	Pansionāts «Villa Vaza», A. un V. Berkholci; pārbūvēta	1904 1929-1931	V. Neimanis N. Hercbergs	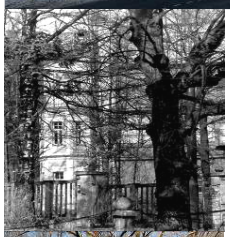
					1986
					2010

Ezermalas	36	Divu dzīvokļu ēka, R. Grenings Pārbūvēta	1931 1934	1. Devendruss J. Levans	 **1986** **2010**
Ezermalas	38	Vienģimenes dzīv. māja **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5944**	1934	A. Čuibe	 **1986**
Ezermalas	40	Vienģimenes dzīv. māja, V. Priednieks	1940	H. Sirgeds	 **1996**
Ezermalas	41	Vienģimenes dzīv. māja, E. Jirgens Paplašināta **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5945**	1903 1907	R. Donbergs F.Šefels	 **1986**
Ezermalas	49	Dvīņuēka, I. Rozevskis Pārbūve	1907* 2008	E. Kupfers *paplašināta pēc Otrā pasaules kara G. Didrihsons	 **1986** **2010**
Ezermalas	51	Īres nams	20. gs. div-des-mitie gadi	?	 **1986**
Ezermalas	53	Vienģimenes dzīv. māja	Ap 2007	?	 **2010**
Ezermalas	55	Vienģimenes dzīv. māja, I. un G. Vitumi	1940	R. Veidemanis	 **1986**
Ezermalas	57	Divu dzīvokļu ēka, P. Gutenbergs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5946**	1932	A. Krastiņš	

		Atjaunota un paplašināta, P. Sukoņņikovs	1999	M. Gundars, I. Zalmane	**1986**
Ezermalas	59	Vienģimenes dzīv. māja, B. Pšeņička **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5947**	1932	L. Lazersons	**2010**
		Atjaunota un pārbūvēta, L. Jeresko	2005	T. Kotoviča	**1986**
Ezermalas	61	Trīs dzīvokļu ēka, B. Borherts **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5948**	1934	M. fon Osmidofs	**2010**
Ezermalas	63	Vienģimenes dzīv. māja, J. Levans **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5949**	1933	J. Levans	**1986**
		Pārbūve, L. Jeresko	2006	J. Marcinskis, N. Sajapina	**1986**
Ezermalas	65	Divu dzīvokļu ēka, Z. Valtere	1932	G. Fīrhufs	**2010**
					1986
Gatartas	2	Divu dzīvokļu ēka, R. Riedelis	1929	A. Mēdlingers	**2010**
					1986

Gatartas	3	Vienģimenes dzīv. māja, P. Liepiņš	1947	Stepiņš	**1986**
Gatartas	4	Divu dzīvokļu ēka, F. Krauklis	1928	A. Dreimanis	**1986**
Gatartas	5	Vienģimenes dzīv. māja, A. Ermsons	1947	A. Priednieks	**1986**
Gatartas	6	Četru dzīvokļu ēka, A. Razums **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5950**	1929	A. Razums	**1986**
Gatartas	7	Vienģimenes dzīv. māja, A. Strauta pārbūvēta	1947 1971	A. Strauta	**1986**
Gatartas	8	Vienģimenes dzīv. māja, K. Treimanis	1928	I. Devendruss	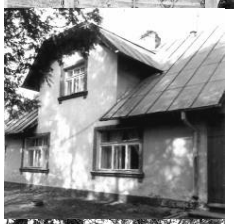 **1986**
Gatartas	9	Vienģimenes dzīv. māja, L Kalpaka	1947	J. Levans	**1986**
Gatartas	10	Vienģimenes dzīv. māja, M. Zīle	1929	M. Zīle	**1986**

Gdaņskas	1	Vienģimenes dziv. māja, F. Garta **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5951**	1909	A. Vite	**1986**
Gdaņskas	2/4	Dvīņuēka, A. Tīme **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5952**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**2010**
Gdaņskas	3/5	Vienģimenes dzīv. māja, V. Grots **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5953**	1909	E. Kupfers	**1986**
Gdaņskas	6	Vienģimenes dzīv. māja, P. Fābers	1911	G. fon Tīzenhauzens	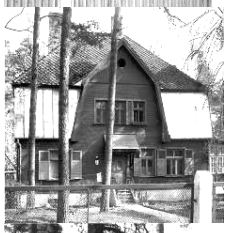 **1986**
Gdaņskas	7	Vienģimenes dzīv. māja, H. Hedvigs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5954**	1910	H. Tīmers	**1986**
Gdaņskas	9	Vienģimenes dzīv. māja, F. Dībolds	1910	H. Tīmers	**1986**
Gdaņskas	11	Divu dzīvokļu ēka, N. Mincs, A. Pasternaks Pārbūvēta par bērnudārzu	1931 1961	N. Mincs	**1986**
		Pārbūvēta, E. Krjukova	1999	N. Pavārs, V. Bļodone	**2010**

Gdaņskas	13	Vienģimenes dzīv. māja, M. Rogule	1929	?	1986
Gdaņskas	14	Vienģimenes dzīv. māja, B. Burhards **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5955**	1927	B. Bīlenšteins	1986
		Atjaunošana un pārbūve, K. Šifers	2001	J. Alberts	2010
Gdaņskas	15	Vienģimenes dzīv. māja, G. Feigmanis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5956**	1928	O. Tīlmanis	1986
		Pārbūvēta, F. Jakubovs	2006	V. Meinerts	2010
Gdaņskas	16	Vienģimenes dzīv. māja, Aviācijas rūpniecības ministrijas rūpnīca Nr. 13	1948	saliekamā māja ИД-3	1986
		Vienģimenes dzīv. māja, V. Rakuts	2009	S. Rižs	2010
Gdaņskas	17	Divu dzīvokļu ēka, J. Bekers	1929	O. Tīlmanis	1986
Gdaņskas	19	Divu dzīvokļu ēkaJ. Didrihsons	1929	O. Tīlmanis	1986
					2010

Hamburgas	2b	Vienģimenes dzīv. māja, A. Krasovickis	2000	I. Kiseļovs	 **2010**
Hamburgas	2c	Vienģimenes dzīv. māja, B. Gluhmans	2002	Līga Platais	 **2010**
Hamburgas	3	Vienģimenes dzīv. māja, Rīgas namu būves akciju sabiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5960**	1903	E. Frīzendorfs	 **1986**
Hamburgas	4	Īres nams, Rīgas būvbiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5961**	1925	A. Mēdlingers	 **1986**
Hamburgas	5	Divu dzīvokļu ēka, Rīgas namu būves akciju sabiedrība **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5962**	1905	E. Kupfers	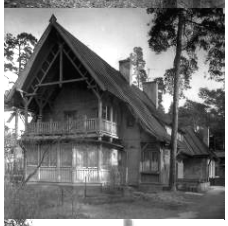 **1986**
Hamburgas	6	Vienģimenes dzīv. māja, F. Lemmerihs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5963**	1912	H. Pīrangs	 **1986**
Hamburgas	6a	Vienģimenes dzīv. māja, Rīgas būvbiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5964**	1936	N. Aleksejevs, A. Mēdlingers	 **1986**
Hamburgas	7	Dvīņuēka, Rīgas namu būves akciju sabiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5965**	1905	E. Kupfers	 **1986**

Hamburgas	8	Četru dzīvokļu ēka, J. Prokofjevs	1930	P. Āronietis	1986
Hamburgas	9	Vienģimenes dzīv. māja, H. Petersens **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5966**	1908	K. Felsko	1986 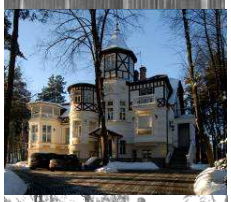 2010
Hamburgas	10	Vienģimenes dzīv. māja, H. Herings	1910	H. Pīrangs	1986
Hamburgas	11	Divu dzīvokļu ēka, K. Nolls	1912	Ē. fon Betihers	1986 2010
Hamburgas	12	Divu dzīvokļu ēka, M. Jēnihs	1934	A. Krūmiņš	1986
Hamburgas	14	Vienģimenes dzīv. māja, F. Bude Pārbūvēta **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5967**	1914 1926	P. Dreijers E. Stange	1986
Hamburgas	16	Vienģimenes dzīv. māja, K. Macke	1914	P. Dreijers	1986

Hamburgas	17	Četru dzīvokļu ēka, O. Savickis	1913	K. Agte	1986
Hamburgas	19	Vienģimenes dzīv. māja, E. Jakobijs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5968**	1910	E. Jakobijs	1986
Hamburgas	21	Vienģimenes dzīv. māja, A. Savickis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5969**	1908	A. Vite	1986
Hamburgas	23	Vienģimenes dzīv. māja, E. Bernhards **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5970**	1909	H. Tīmers	1986
Hamburgas	25	Vienģimenes dzīv. māja, P. fon Denfers **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5971**	1910	O. Bārs	1986
Hamburgas	27	Vienģimenes dzīv. māja, V. Pickens **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5972**	1910	H. Zeiberlihs	1986
Hamburgas	29	Vienģimenes dzīv. māja, R. Sargorodska	1950	A. Vendeliņš	1986
Hamburgas	31	Vienģimenes dzīv. māja, A. Macners **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5973**	1911	E. fon Trompovskis	1986
Hamburgas	37	Vienģimenes dzīv. māja, Z. Peirosa piebūve	1937 1980	T. Krīgere	1986

Inčukalna	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Brože	1930	O. Tīlmanis	**1986**
Inčukalna	3	Divu dzīvokļu ēka, Ī. Zakss	1930	Ī. Zakss	**1986**
Inčukalna	5	Divu dzīvokļu ēka, A. Krūmiņš	1931	P. Bērzkalns	**1986**
Kārļa Vatsona	1	Vienģimenes dzīv. māja, K. Paupers	1954	K. Paupers	**1996**
Kārļa Vatsona	2	Divu dzīvokļu ēka, O. un K. Renkuļi **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6064**	1934	L Hofmane-Grīnberga	**1986**
Kārļa Vatsona	3	Vienģimenes dzīv. māja, A. Nadziņš	1948	A. Priednieks	**1996**
Kārļa Vatsona	4	Vienģimenes dzīv. māja, E. Vasariņa	1929	N. Prjaņišņikovs	**1986**
Kārļa Vatsona	5	Vienģimenes dzīv. māja, J. Rīgerts	1950	J. Rīgerts	**2010** **1996**

Kārļa Vatsona	6	Divu dzīvokļu ēka, E. Vasariņa	1936	T. Hermanovskis		
					1986	
		Pārbūve, P. Vasariņš	1993	A. Račinskis		
					2010	
Kārļa Vatsona	6a	Vienģimenes dzīv. māja, A. Saliņš	1947	A. Saliņš		
					2010	
Kārļa Vatsona	7	Vienģimenes dzīv. māja, A. Jansons	1947			
		Pārbūve	1995	I. Šļivka		
					1996	
					2010	
Kārļa Vatsona	8	Vienģimenes dzīv. māja, A. Saliņi	1947	A. Saliņš		
					1986	
Kārļa Vatsona	9	Vienģimenes dzīv. māja	?	?		
					1996	
		Pārbūve	?	?		
					2010	
Kārļa Vatsona	10	Divu dzīvokļu ēka, V. Johansons	1939	L Hofmane-Grīnberga		
					1986	
Kārļa Vatsona	11	Divu dzīvokļu ēka, M. Džonsons	1935	G. Fīrhufs		
					1996	
Kārļa Vatsona	11	bērnudārzs, Maskavas rajona sabiedriskās ēdināšanas trests	1963	tipveida projekts 2-04-651/6		
					2010	

Kārļa Vatsona	12	Vienģimenes dzīv. Māja, J. Pormalis	2000	*HOME PLANNERS, INC, design Nr. 3459;* D.Ūdre	**2010**
Kārļa Vatsona	13	Vienģimenes dzīv. māja, P. Bogomolovs pārbūvēta	1952 1957	P. Bogomolovs	**1986**
Kārļa Vatsona	15	Vienģimenes dzīv. māja, M. Dāboliņa	1962	L. Dāboliņš	**1986**
Kārļa Vatsona	17	Vienģimenes dzīv. māja, V. Smiltnieks	2001	G. Svikle, D. Vīksne	**2010**
Klaipēdas iela	4	Vienģimenes dzīv. māja	?	?	**2010**
Klaipēdas iela	6	Vienģimenes dzīv. māja	?	?	**1986** **2010**
Kokneses prosp.	1	Veikals, G. Agte **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5974**	1913	K. Agte	**1986**
Kokneses prosp.	3	Vienģimenes dzīv. māja, V. Freibergs	1913	G. fon Tīzenhauzens	**1986**
Kokneses prosp.	5	Vienģimenes dzīv. māja, K. Filroze **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5975**	1903	E. fon Trompovskis	**1996**

Kokneses prosp.	7	Vienģimenes dzīv. māja, K. Filroze **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5976**	1911	O. Hakelis	**1986**	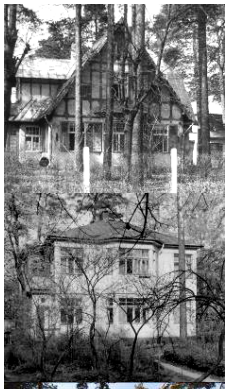
Kokneses prosp.	8	Divu dzīvokļu ēka, R. Gudže	1931	B. Hammers	**1986**	
Kokneses prosp.	8a	Vienģimenes dzīv. māja, A. Baumanis	2001	D. Dobelis, E. Dobele	**2010**	
Kokneses prosp.	10	Vienģimenes dzīv. māja, a/s «Thomton & Co» **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5977**	1933	A. Kars un K. Betge	**1986**	
Kokneses prosp.	11a	Vienģimenes dzīv. māja, F. Šmits pārbūvēta	1940 1991	V. Grīviņš A. Bīviņš	**1986**	
Kokneses prosp.	12	Divu dzīvokļu ēka, R. Gudže	1933	I. Devendruss	**1986**	
Kokneses prosp.	13	Četru dzīvokļu ēka, P. Avotiņš	1938	A. Freibergs	**1986**	
Kokneses prosp.	13a	Īres nams ar veikalu, A. Feldmane paplašināts	1933 1936	B. Hammers Z. Bekers	**1986**	
Kokneses prosp.	13a	Divu dzīvokļu ēka, A. Feldmane	1937	Z. Bekers	**1986**	
					1986	

Kokneses prosp.	14	Divu dzīvokļu ēka, D. Pētersone	1933	N. Aleksejevs	**1986**
Kokneses prosp.	15	Telefonu centrāle, Pasta un telegrāfa departaments **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5978**	1931	D. Zariņš	**1986**
Kokneses prosp.	15a	Divu dzīvokļu ēka, K. Rudzītis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5979**	1933	B. Vācietis	**1986** **2010**
Kokneses prosp.	16	Īres nams, Ē. Knese	1932	A. Ramanis	**1986**
Kokneses prosp.	17	Vienģimenes dzīv. māja, K. Kļaviņa	1933	N. Putniņš	**1986**
Kokneses prosp.	18	Īres nams ar veikalu, B. Lifšics **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5980** Iekštelpu pārveidojumi	1934 2005	H. Rozenbergs R. Truševska	**1986**
Kokneses prosp.	18a	Daudzdzīvokļu māja (padomju laika universālveikala pārbūve), SIA „R. M. Māja”	2005	L. Kozlovska, L. Baltiņa	**2010**
Kokneses prosp.	19	Vienģimenes dzīv. māja, R. Lukstiņš	1929	A. Grīnbergs	**1986**

Kokneses prosp.	20	Divu dzīvokļu ēka, Bērziņš pārveidots izpildprojekts **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5981**	1913 1925	R. Donbergs O. Stange	 **1986**
Kokneses prosp.	22	Vienģimenes dzīv. māja, J. Romāns izpildprojekts	1932 1934	P. Skulte A. Mēdlingers	 **1986**
Kokneses prosp.	24	Vienģimenes dzīv. māja, A. Kluckis-Vestermanis	1928	O. Tīlmanis	 **1986**
Kokneses prosp.	25	Divu dzīvokļu ēka, J. Volkovs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5982**	1933	O. Celinskis	 **1986**
		Ēkas un saimniecības ēkas atjaunošana un pārbūve, M. Viesis	2000	M. Rudzīte	 **2010**
Kokneses prosp.	26	Divu dzīvokļu ēka, A. Kronbergs	1931	E. Grosbergs	 **1986**
Kokneses prosp.	26a	Divu dzīvokļu ēka, D. Dinne	1935	E. Bēthers	 **1986**
Kokneses prosp.	27	Trīs dzīvokļu ēka, V. Neļķe **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5983**	1932	A. Kars un K. Betge	 **1986**
Kokneses prosp.	28	Divu dzīvokļu ēka, J. Ķīsis	1930	J. Neijs	 **1986**

Kokneses prosp.	29	Divu dzīvokļu ēka, A. Stegers	1930	A. Stegers	1986
		Pārbūve	?	?	2010
Kokneses prosp.	30	Vienģimenes dzīv. māja, P. Skulte	1921	J. Gailis	1986
Kokneses prosp.	31	Divu dzīvokļu ēka, A. Druģe	1930	O. Tīlmanis	1986
Kokneses prosp.	32	Trīs dzīvokļu ēka ar skārni, H. Apolups	1929	D. Zariņš	1986
Kokneses prosp.	33	Vienģimenes dzīv. māja, Z. Bergmanis	1932	E. Stange	1986
Kokneses prosp.	34	Īres nams, H. Pūce	1937	K. Grabis	1986
Kokneses prosp.	35	Divu dzīvokļu ēka ar veikaliem, J. Druks	1929	R. Glāzenaps	1986
Kokneses prosp.	36	Četru dzīvokļu ēka, J. Aldersons	1914	I. Devendruss	1986

Ķīles	1a	Dzīvojamo ēku un sporta komplekss, SIA „Ķeizarmežs”	2006	J. Lasis, E. Beernaerts, J. Gailis, E. Kondrāte	
Lībekas	3	Vienģimenes dzīv. māja, V. Bagdans **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5984**	1908	A. Vite	**2010** **1986**
		Atjaunošana, V. Vanags	2002	V. Polkovņikova, I. Kuļikovska	**2010**
Lībekas	4	Vienģimenes dzīv. māja, L. Pedo	2004	B. Austriņa	**2010**
Lībekas	5	Vienģimenes dzīv. māja, P. fon Krživoblockis	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**
Lībekas	5a	Vienģimenes dzīv. māja, J. Rūrāns	2002	R. Balode	**2010**
Lībekas	6	Četru dzīvokļu ēka, M. Lielturks	1939	J. Ūdris	**1986**
Lībekas	9/11	Dvīņuēka, M. Heine **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5985**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**
Lībekas	10	Četru dzīvokļu ēka, A. Micīte	1930	J. Levāns	**1986** **2010**

Lībekas	13	Vienģimenes dzīv. māja, H. fon Hedenštrems	1911	G. fon Tīzenhauzens	
					1986
Lībekas	14	Četru dzīvokļu ēka, M. un A. Andersoni	1935	L. Hofmane-Grīnberga	
					1986
		Pārbūve, SIA „Nekustamā īpašuma projektu aģentūra”	2005	H. Dzirkalis	
					2010
Lībekas	15	Vienģimenes dzīv. māja, V. Bornhaupts	1911	G. fon Tīzenhauzens	
					1986
Lībekas	16	Divu dzīvokļu ēka, A. Heincs	1933	A. Heincs	
					1986
Lībekas	19	Divu dzīvokļu ēka, H. Jēnihs	1934	A. Krūmiņš	
					1986
Lībekas	21	Divu dzīvokļu ēka, F. Jēniha	1934	A. Krūmiņš	
					1986
		Pārbūve, A. Jeparskis	2001	I. Karahona, S. Ņikiforovs	
					2010
Lībekas	22	Vienģimenes dzīv. māja ar mākslinieka darbnīcu, V. Kocenko	1991	A. Sahovs	
					1986
					2010

Lībekas	24	Vienģimenes dzīv. māja, K. Rauhs	1938	A. Laukirbe	**1986**
Lībekas	26	Divu dzīvokļu ēka, E. Buks	1938	T. Ābols	**1986**
		Pārbūve, Miervaldis Buka un Mintauts Buka	1996	J. Ceriņš	**2010**
Lībekas	27	Četru dzīvokļu ēka, N. Salimane **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5986**	1939	R. Kodes	**1986**
Lībekas	28	Vienģimenes dzīv. māja, H. Upītis	1940	R. Kodes	**1986**
		Paplašinājums un pārbūve, J. Demenkova	2007	A. Ektermanis	**2010**
Līgatnes	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Lazdiņs	1939	A. Lazdiņš	**1986**
Līgatnes	3	Vienģimenes dzīv. māja, K. Vidiņs	1938	V. Paegle	**1986**
Līgatnes	4	Divu dzīvokļu ēka, K. un G. Brandenburgi	1935	V. Šacs, G. Fīrhufs	**1986**
		Daudzdzīvokļu dzīvojamā ēka iepriekšējās ēkas vietā, A/S „Parex” ieguldījumu pārvaldes sabiedrība	2005	A. Kalniņš, I. Dudarjoka	**2010**

Līgatnes	5	Divu dzīvokļu ēka, A. Šneiders	1939	A. Erdmanis	
		Pārbūve	?	?	**1986** **2010**
Līgatnes	6	Vienģimenes dzīv. māja, J. Kancāns	1948	P. Kancāns	**1986**
Mātera	1	Divu dzīvokļu ēka, R. Balodis	1929	O. Tīlmanis	**1986**
Mātera	3	Divu dzīvokļu ēka, M. Segliņa	1928	A. Braunfelds	**1986**
Mātera	5	Divu dzīvokļu ēka, E. Morics	1931	I. Blankenburgs	**1986**
Mātera	7	Vienģimenes dzīv. māja, V. Muskats	1927	H. Pīrangs	**1986**
Mātera	9	Divu dzīvokļu ēka, Latvijas būvbiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5987**	1931	M. Cukurs	**1986**
Mātera	11	Divu dzīvokļu ēka, Latvijas būvbiedrība	1932	P. Bērzkalns	**1986**
Mātera	13	Vienģimenes dzīv. māja, K. Stange Pārbūve **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5988**	1932 1934	P. Bērzkalns G. Verners	**1986**
Mātera	15	Divu dzīvokļu ēka, T. Stabulītis	1930	V. Šervinskis	**1986**

Mātera	17	Divu dzīvokļu ēka, V. Teins	1931	P. Bērzkalns	**1986**
Meža prosp.	1a	Zooloģiskā dārza restorāns	1912	H.Zeiberlihs	**1912** **2010**
Meža prosp.	2	Vienģimenes dzīv. māja, J. Miezis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5989**	1932	E. Gramcs	**1986**
Meža prosp.	4	Vienģimenes dzīv. māja, E. Ritmanis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5990**	1933	P. Balodis	**1986**
Meža prosp.	6	Dvīņuēka, E. Maizels	1931	B. Hammers	**1986**
Meža prosp.	8	Divu dzīvokļu ēka, V. Janums **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5991**	1931	P. Bērzkalns	**1986**
Meža prosp.	10	Divu dzīvokļu ēka, M. Robs	1936	J. Šarlovs	**1986**
Meža prosp.	12	Četru dzīvokļu ēka, J. Leimanis	1936	J. Šarlovs	**1986**
Meža prosp.	14	Īres nams, K. Tīkmanis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5992**	1937	T. Hermanovskis	**1986**

Meža prosp.	16	Divu dzīvokļu ēka, A. Bobkovics **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5993**	1931	E. Štālbergs	
Meža prosp.	18	Vienģimenes dzīv. māja, E. Eihmanis	1931	P. Āronietis	**1986**
Meža prosp.	20	Divu dzīvokļu ēka, E. Drumolds	1931	A. Birkhāns	**1996**
Meža prosp.	22	Vienģimenes dzīv. māja, O. Leimanis	1933	B. Hammers	**1996**
Meža prosp.	24	Divu dzīvokļu ēka, V. Kaņepīte un K. Makprangs	1935	K. Makprangs	**1996**
Meža prosp.	26	Īres nams ar veikalu, B. Bošs **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5994**	1935 1936	V. Bergkinds D. Zariņš	**1996**
Meža prosp.	28	Vienģimenes dzīv. māja, V. Veinbergs un A. Kulmanis	1932	B. Hammers	**1986**
Meža prosp.	30	Divu dzīvokļu ēka, K. Rubis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5995**	1927	K. Rubis	**1986**
Meža prosp.	32	Trīs dzīvokļu ēka, A. Fišers **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5996**	1928	I. Blankenburgs	**1986**
		Pārbūve	Ap 2000.		**1986**
					2010

Meža prosp.	34	Vienģimenes dzīv. māja, K. Strebeiko	1947	K. Strebeiko	**1986**
		Paplašinājums, N. Izaks, E. Strebeiko	2003	I.Priedīte	**2010**
Meža prosp.	34a	Vienģimenes dzīv. māja, M. Kalniņš	1947	M. Kalniņš	**1986**
Meža prosp.	36	Vienģimenes dzīv. māja, M. Grindule **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5997**	1931	P. Bērzkalns	**1986**
Meža prosp.	38	Vienģimenes dzīv. māja, E. Laursons	1928	B. Vickopfs	**1986**
Meža prosp.	38a	Divu dzīvokļu ēka, H. fon Hofmanis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5998**	1931	A. Mēdlingers	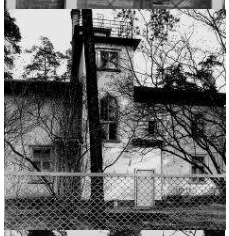 **1986**
Meža prosp.	40	Vienģimenes dzīv. māja, I. Frīdlenders **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5999**	1930	P. Mandelštams	**1986**
Meža prosp.	42	Divu dzīvokļu ēka, E. Čika	1928	T. Hermanovskis	**1986**

Meža prosp.	44	Vienģimenes dzīv. māja, F. Baurs	1931	B. Hammers	**1986**
Meža prosp.	46	Trīs dzīvokļu ēka, A. un A. Saulīši	1930	A. Braunfelds	**1986**
Meža prosp.	48	Divu dzīvokļu ēka, A. Stūresteps	1929	A. Stūresteps	**1986**
Meža prosp.	50	Vienģimenes dzīv. māja, E. Tomass **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6001**	1928	O. Tīlmanis	**1986**
Meža prosp.	52	Divu dzīvokļu ēka, L Gerbers **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6002**	1931	L. Hofmane-Grīnberga	**1986**
Meža prosp.	54	Četru dzīvokļu ēka, J. Silenieks-Krūze **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6003**	1932	A. Kars un K. Betge	**1986**
Meža prosp.	56	Divu dzīvokļu ēka, V. Trofimovs	1929	H. Pīrangs	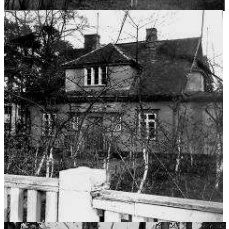 **1986**
Meža prosp.	58	Divu dzīvokļu ēka, F. Sifers **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6004**	1933	J. Rutmanis	**1986**

Meža prosp.	60	Divu dzīvokļu ēka, J. Melnalksnis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6005**	1932	A. Kalniņš	
Meža prosp.	62	Vienģimenes dzīv. māja, L. un N. Fjodorovi	1933	V. Sokolovs	**1986**
Meža prosp.	64	Četru dzīvokļu ēka, E. Zamuels	1935	E. Krūmiņš	**1986**
Meža prosp.	66	Divu dzīvokļu ēka, I. Skulte	1930	O. Tīlmanis	**1986**
Meža prosp.	68	Divu dzīvokļu ēka, A. Kreilis	1931	A. Ārgalis	**1986**
Meža prosp.	70	Divu dzīvokļu ēka, I. un V. Makprangi	1930	V. Makprangs	**1986**
Meža prosp.	72	Divu dzīvokļu ēka, R. Maļinovskis-Varguleviča 1931	1931	P. Bērzkalns	**1986**
Meža prosp.	74	Vienģimenes dzīv. māja, E. Loze **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6006**	1932	L. Hofmane-Grīnberga	**1986** **1986**

Meža prosp.	76	Divu dzīvokļu ēka, M. Cukurs	1931	M. Cukurs	**1986**
Meža prosp.	78	Vienģimenes dzīv. māja, A. Zabolockis	1953	J. Salmiņš	**1986**
Meža prosp.	80	Vienģimenes dzīv. māja, K. Apsītis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6007**	1927	J. Neijs	**1986**
Pēterupes	1	Vienģimenes dzīv. māja	Ap 2005.	?	**2010**
Pēterupes Arī Lībekas 7	2	Dvīņuēka, A. Regža un J. Ratnieks	1997	I. Lindenberga	**2010**
Pēterupes	3	Vienģimenes dzīv. māja, V. Torhiani	1911	A. Vladimirovs	**1986** **2010**
Pēterupes	4	Dvīnuēka, H. Gross	1913	V. Bamuners	**1986**
Pēterupes	6	Vienģimenes dzīv. māja, V. Stedings	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**

Pēterupes	12	Četru dzīvokļu ēka, Rīgas būvbiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6013**	1929	K. Agte	**1986**	
Poruka	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Zubeckis	1931	O. Tīlmanis	**1986**	
Poruka	2	Divu dzīvokļu ēka, N. Grenners	1931	E. Tomsons	**1986**	
Poruka	3	Divu dzīvokļu ēka, A. Volfs	1930	O. Tīlmanis	**1986**	
Poruka	4	Trīs dzīvokļu ēka, J. Krūmiņa	1929	B. Einbergs	**1986**	
Poruka	5	Vienģimenes dzīv. māja, O. un G. Jurkas	1929	O. Tīlmanis	**1986**	
Poruka	6	Divu dzīvokļu ēka, dzīvokļu kooperat. «Savs stūrītis»	1930	O. Tīlmanis	**1986**	
Poruka	7	Vienģimenes dzīv. māja, P. Rozītis	1929	K. Bikše	**1986**	
Poruka	8	Divu dzīvokļu ēka, J. Vēveris	1931	J. Levans	**1986**	

Poruka	9	Divu dzīvokļu ēka, K. Mazurs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6014**	1930	O. Tīlmanis	
				1986	
Poruka	10	Vienģimenes dzīv. māja, V. Jansons **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6015**	1936	K. Jansons	
				1986	
Poruka	10a	Vienģimenes dzīv. māja (esošās ēkas pārbūbe), A. Liepniece	2005	D. Ūdre, A. Priede-Sietiņa, L. Reinfelde	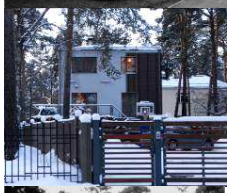
				2010	
Poruka	11	Divu dzīvokļu ēka, K. Jēkabsons	1930	K. Cēbers	
				1986	
		Atjaunošana un pārbūve, D. Krišjānis	2005	M. Zarenkova (skats no Emīla Dārziņa ielas)	
				2010	
Poruka	12	Divu dzīvokļu ēka, J. Teikmanis	1931	O. Tīlmanis	
				1986	
Poruka	13	Vienģimenes dzīv. māja, Latvijas būvbiedrība **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6016**	1932	N. Dombrovskis, A. Grīns	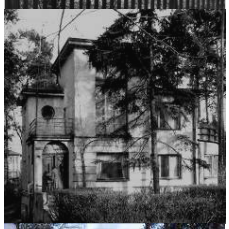
				1986	
		Atjaunošana un paplašināšana, J. Rubenis	1998	I. Kuļikovska	
				2010	

Poruka	14	Divu dzīvokļu ēka, Latvijas būvbiedrība **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6017**	1931	H. Kundziņš	
Poruka	15	Vienģimenes dzīv. māja, Latvijas būvbiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6018**	1932	N. Dombrovskis, A. Grīns	**1986**
Poruka	16	Vienģimenes dzīv. māja, P. Dāle **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6019**	1928	P. Kundzinš	**1986** 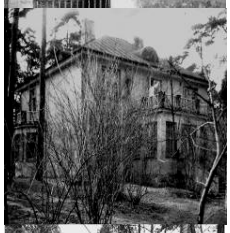
Poruka	17	Divu dzīvokļu ēka, J. Vīnzarājs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6020**	1931	N. Dombrovskis, A. Grīns	**1986**
Poruka	18	Divu dzīvokļu ēka, B. Ulmanis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6021**	1930	A. Braunfelds	**1986**
Poruka	19	Vienģimenes dzīv. māja, E. Gruzdiņš	1928	O. Tīlmanis	**1986**
Poruka	20	Vienģimenes dzīv. māja, O. Liepiņš	1933	S. Antonovs	**1986**
Poruka	21	Vienģimenes dzīv. māja, E. Osis	1929	H. Kundzinš	**1986** **1986**

Poruka	23	Vienģimenes dzīv. māja, A. Bērziņš **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6022**	1931	O. Tīlmanis	 **1986**
Siguldas prosp.	1	Divu dzīvokļu ēka, P. Miezis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6033**	1930	P. Miezis	 **1986**
Siguldas prosp.	2	Vienģimenes dzīv. māja, A. Razums pārbūvēta	1928 1939	A. Razums A. Ulrihs	 **1986**
Siguldas prosp.	3	Divu dzīvokļu ēka, I. Dana	1931 1932	K. Garnis A. Dunga	 **1986**
Siguldas prosp.	4	Divu dzīvokļu ēka, H. Ersa	1930	O. Tīlmanis	 **1986**
Siguldas prosp.	5	Vienģimenes dzīv. māja, E. Kalniņa-Ozola **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6034**	1931	K. Garnis	 **1986**
Siguldas prosp.	6	Divu dzīvokļu ēka, B. Krievinš Atjaunošana un pārbūve, SIA „Drental-Deutsche Netzwerk Telefonie (Lettland)”	1938 2003–2004	T. Hermanovskis Ģ. Valeinis, K. Stepe, J. Prusaks, R. Rozenvalds	 **1986**
Siguldas prosp.	8	Vienģimenes dzīv. māja, A. Kramnoy	2007	V. Meinerts, A. Caune	 **2010**

Siguldas prosp.	7	Vienģimenes dzīv. māja, E. Kalniņa	1937	A. Kalniņš	**1986**
Siguldas prosp.	9	Divas vienģimenes dzīv. mājas, SIA „OLIMPS”	2003–2005	E. Sluckovskis	**2010**
Siguldas prosp.	10	Divu dzīvokļu ēka, L. Bolšteins **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6035**	1930	O. Stange	**1986**
Siguldas prosp.	11/13	Divu dzīvokļu ēka, Latvijas skolotāju dzīvokļu koop.	1928	K. Reinholds	**1986**
Siguldas prosp.	12	Vienģimenes dzīv. māja, P. R. Hasmans	1936	K. Bikše	**1986**
		Atjaunošana un paplašināšana, A. Papernieks, M. Runkovskis	2005	M. Liepa	**2010**
Siguldas prosp.	14	Divu dzīvokļu ēka, J. Rozenbergs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6036**	1930	J. Levans	**1986**
		Atjaunošana un pārbūve, J. Švarcšteina	2002	A. Holcmanis	**2010**

Siguldas prosp.	14a	Vienģimenes dzīv. māja, J. Kārkliņš	1990.	E. Endzelīna	2010
Siguldas prosp.	15	Divu dzīvokļu ēka, A. Enkure	1934	A. Dunga	1986
Siguldas prosp.	16	Vienģimenes dzīv. māja, dzīvokļu kooperat. «Savs stūrītis»	1932	P. Bērzkalns	1986
Siguldas prosp.	19	Vienģimenes dzīv. māja, K. Hahs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6037**	1926	N. Hercbergs	1986
Siguldas prosp.	19	dārza māja un šķūnis, K. Hahs	1932	N. Hercbergs	1986
Siguldas prosp.	21	Vienģimenes dzīv. māja, M. Sreibers	1930	V. Šervinskis	1986
		Nodegusi pēc 2002. gada			
		Vienģimenes dzīv. māja; uzcelta nodegušās ēkas vietā, J. Purmalis	2005	S. Vītola, A. Vītols jun.	2010
Siguldas prosp.	23	Vienģimenes dzīv. māja, A. Snēmanis	1929	V. Šervinskis	1986
Siguldas prosp.	25	Divu dzīvokļu ēka, J. Kauševics	1929	V. Šervinskis	1986
Siguldas prosp.	26	Vienģimenes dzīv. māja, G. Lansmanis	2003	A. Polis, O. Berdņikova	2010

Siguldas prosp.	27	Vienģimenes dzīv. māja, J. Mīlenbahs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6038**	1929	V. Šervinskis	
Siguldas prosp.	28	Divu dzīvokļu ēka, V. Blumbergs	1928	O. Tīlmanis	**1986**
Siguldas prosp.	29	Divu dzīvokļu ēka, J. Čaule	1929	J. Čaule	**1986**
		Atjaunota un pārveidota	2001	D. Lapiņa, E. Slavinskis	**1986**
Siguldas prosp.	30	Vienģimenes dzīv. māja, E. Paukulis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6039**	1930	P. Kundziņš	**2010**
Siguldas prosp.	31	Vienģimenes dzīv. māja, D. Tunsts	1995	V. Meinerts	**1986**
					1986
Siguldas prosp.	32	Divu dzīvokļu ēka, K. Skare	1929	P. Klevers	**2010**
Siguldas prosp.	33	Vienģimenes dzīv. māja, F. Roze	1931	V. Šervinskis	**1986**
		Atjaunošana un paplašinājums, B. Circene	2002	U. Zābers	**1986** **2010**

Siguldas prosp.	34	Divu dzīvokļu ēka, J. Ertels **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6040**	1927	A. Raisters	
Siguldas prosp.	35	Vienģimenes dzīv. māja, B. Karlina	2005	A. Purviņš, A. Graumanis	**1986**
Siguldas prosp.	35a	Vienģimenes dzīv. māja, A. Silakalna	2000	A. Bula	**2010**
Siguldas prosp.	36	Vienģimenes dzīv. māja, V. Vāgelis	1928	E. Jākobsons	**2010**
Siguldas prosp.	37	Divu dzīvokļu ēka, E. Zandberga	1928	O. Tīlmanis	**1986**
		Atjaunošana un pārbūve, A. Brēmane	2005	I. Sakne	**1986**
Siguldas prosp.	38	Divu dzīvokļu ēka, Latvijas būvbiedrība **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6041**	1932	N. Dombrovskis A. Grīns	**2010**
Siguldas prosp.	39	Divu dzīvokļu ēka, J. Smits	1928	O. Tīlmanis	**1986**
Siguldas prosp.	40	Divu dzīvokļu ēka, V. Bahmanis	1930	V. Martinsons	**1986**

1986

Siguldas prosp.	41	Četru dzīvokļu ēka, A. Boročenko	1929	J. Levans	1986
Siguldas prosp.	43	Vienģimenes dzīv. māja, K. Ziemelis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6042**	1929	E. Zariņš	1986
Siguldas prosp.	44	Divu dzīvokļu ēka, K. Maculis	1930	N. Nords	1986 2010
Siguldas prosp.	46	Divu dzīvokļu ēka, A. Meļķis	1928	A. Braunfelds	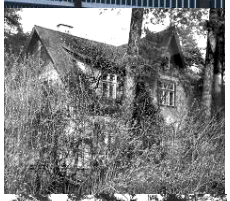 1986
Siguldas prosp.	48	Divu dzīvokļu ēka, L. Neiburgs	1926	P. Kundziņš	1986
Siguldas prosp.	48	Īres nams, L Neiburgs	1927	P. Kundziņš	1986
Siguldas prosp.	50	Vienģimenes dzīv. māja, A. Auziņš **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6043**	1929	A. Auziņš	1986

Siguldas prosp.	52	Vienģimenes dzīv. māja, A. Liberts	1929	B. Einbergs	**1986**
Siguldas prosp.	54	Vienģimenes dzīv. māja, A. Bambērs un V. Brūvers	1931	V. Martinsons	**1986**
Siguldas prosp.	56	Divu dzīvokļu ēka, L. Leite	1932	A. Klinklāvs	**1986**
Siguldas prosp.	58	Divu dzīvokļu ēka, P. Grauds	1932	P. Bērzkalns	**1986**
Siguldas prosp.	60	Vienģimenes dzīv. māja, dzīvokļu kooperat. «Nākotne»	1929	A. Krūmiņš	**1986**
Siguldas prosp.	64	Divu dzīvokļu ēka, R. Ziediņš	1930	E. Zariņš	**1986**
Stendera	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Driba	1934	K. Bikše	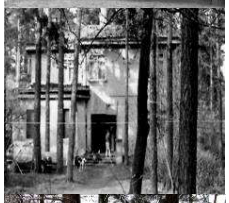 **1986**
Stendera	2	Vienģimenes dzīv. māja, Z. B. Dubinskis	1929–1933	B. Ginsburgs, O. Stange	**1986**
		Atjaunošana un pārbūve, V.Sapega	2001	S. Rižs, G. Lobašova, I. Vītola	**2010**

Stendera	3	Divu dzīvokļu ēka, E. Lenerts **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6044**	1932	P. Kalniņš	**1986**	
Stendera	4	Divu dzīvokļu ēka, E. Krišjansons	1926	P. Kundziņš	**1986**	
Stendera	5	Vienģimenes dzīv. māja, E. Dundurs	1928	E. Ādams	**1986**	
Stendera	6	Vienģimenes dzīv. māja, A. Martinsone	1939	A. Kalniņš	**1986**	
Stendera	7	Divu dzīvokļu ēka, J. Tirzītis	1929	E. Tomsons	**1986**	
Stendera	7a	Vienģimenes dzīv. māja, I. Savicka	2002–2004	H. Dzirkalis	**1986**	
Stendera	8	Divu dzīvokļu ēka, V. Skārds	1932	V. Skārds	**2010**	
Stendera	9	Dvīņuēka, E. un N. fon Tīdeboli	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**	Skat. Stokholmas 69
Stendera	10	Divu dzīvokļu ēka, L. Timma-Ozoliņa **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6044**	1932	P. Bērzkalns	**1986**	
Stendera	11	Dvīņuēka, G. un A. Panderi	1911	G. fon Tīzenhauzens		Skat. Stokholmas 60

Stendera	12	Divu dzīvokļu ēka, J. Janevičs	1929	P. Kundziņš	**1986**
Stendera	12a	Vienģimenes dzīv. māja, M. Marons	1997	A. Poga, J. Poga	**2010**
Stendera	13	Vienģimenes dzīv. māja, I. Sirgeda	1939	H. Sirgeds	**1986**
Stendera	14	Četru dzīvokļu ēka, G. un S. Larmaņi	1926	R. Tode	**1986**
Stendera	15	Vienģimenes dzīv. māja, B. Ābols	1936	G. Fīrhufs	**1986**
Stendera	17	Divu dzīvokļu ēka, O. Kellers	1939	G. Fīrhufs	**1986**
Stendera	17a, 17b, 17c	trīs īres nami, Baltijas kara apgabals	1958	tipveida projekts M3-5A	**1986**
Stendera	18	Vienģimenes dzīv. māja, O. Šiliņš	1947	tipveida projekts	**1986**
Stendera	21a	Četru dzīvokļu ēka, E. Ogriņš	1940	A. Kalniņš	**1986**
Stendera	21	Īres nams, Baltijas kara apgabals	1958	tipveida projekts M3-5A	**1986**

Stokholmas	1	Vienģimenes dzīv. māja	?	?	**1986**
		Vienģimenes dzīv. māja, V. Daga	1996	I. Kārkliņa, M. Kārkliņš	**2010**
Stokholmas	2	Vienģimenes dzīv. māja, Mīlgrāvja kuģu remonta verfte	1947	A. Krastiņš	**2010**
Stokholmas	2-1	Vienģimenes dzīv. māja, P. Lēlis	2003	V. Alle, A. Bērziņa	**2010**
Stokholmas	3a	Pirmsskolas izglītības iestāde (50 vietas), Rīgas tabakas fabrika	1963	V.Bunķis	**1986**
Stokholmas	4	Vienģimenes dzīv. māja, V. Tambaks	1939	V. Ozoliņš	**1986**
Stokholmas	5	Vienģimenes dzīv. māja, P. Paškovs	1957	O. Krauklis	**1986**
Stokholmas	6	Vienģimenes dzīv. māja, H. un J. Upīši **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6046**	1939	A. Jumiķis	**1986**
Stokholmas	7	Vienģimenes dzīv. māja, J. Kirhenšteins	1955	J. Kirhenšteins	**1986**

Stokholmas	8	Divu dzīvokļu ēka, K. un T. Ronimoiss	1939	A. Jumiķis	**1986**
Stokholmas	9	Divu dzīvokļu ēka, V. Āboliņa	1938	E. Ādams	**1986**
Stokholmas	10	Dvīņumāja	1998	I. Šļivka	**2010**
Stokholmas	11	Vienģimenes ar mākslinieka darbnīcu, O. Skulme	1958	A. Reinfelds	**1986**
Stokholmas	12	Četru dzīvokļu ēka, M. Hincenberga	1939	G. Kundziņš	**1986**
Stokholmas	13	Vienģimenes dzīv. māja, M. un O. Leimaņi	1938	P. Bērzkalns	**1986**
Stokholmas	17	Vienģimenes dzīv. māja, P. Leimanis	1949	P. Leimanis	**1986**
Stokholmas	17a	Vienģimenes dzīv. māja, J. Stikāns	2005	G. Lināre, I. Samoviča	**2010**
Stokholmas	19	Četru dzīvokļu ēka, T. Olsena	1938	A. Braunfelds	**1986**

Stokholmas	20	Vienģimenes dzīv. māja, O. Celle	1997	V. Valgums	
				2010	
Stokholmas	21	Divu dzīvokļu ēka, F. Horsts **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6047**	1938	M. Lucs	
				1986	
Stokholmas	23	Vienģimenes dzīv. māja, M. Budreiko	2000	D. Gradovska	
				2010	
Stokholmas	25	Vienģimenes dzīv. māja, V. Hess **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6048**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
Stokholmas	26	Sadzīves pakalpojumu paviljons Sadzīves pakalpojumu paviljona paplašinājums Sadzīves pakalpojumu paviljona pārbūve par trīsstāvu dzīvojamo ēku, SIA „PR Grupa”	1959 1964 2008	J. Pētersons V. Briedis, M. Lazdiņš	
				2010	
Stokholmas	26b	Daudzdzīvokļu dzīv. māja, SIA „Nekustamā īpašuma projektu aģentūra”	2003	M. Brūze	
				2010	
Stokholmas	27	Vienģimenes dzīv. māja, J. Aroniete	1911	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
		Atjaunošana un saimniecības ēkas jaunbūve, R. Zeseris	2004	V. Polkovņikova, I. Kuļikovska	
				2010	
Stokholmas	28	Četru dzīvokļu ēka, D. Pētersone	1939	Z. Bekers	
				1986	
Stokholmas	29	Vienģimenes dzīv. māja, A. Eihfelds **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6049**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
		Atjaunošana un pārbūve, Z. Beinerts	2005	V. Polkovņikova, I. Kuļikovska	
				2010	

Stokholmas	31	Vienģimenes dzīv. māja, M. Krēmere	1911	G. fon Tīzenhauzens	1986
Stokholmas	32	Vienģimenes dzīv. māja, K. Mellers **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6050**	1914	K. Betge un Ē. Šteinbergs	1986 2010
Stokholmas	33	Vienģimenes dzīv. māja, V. Lācis	1956	O. Tīlmanis	1986
Stokholmas	34	Divu dzīvokļu ēka, F. Dībolds	1932	E.Gramcs	1986
Stokholmas	35/37	Vienģimenes dzīv. māja, a/s «Superfosfāta fabrika»	1935	Z. Bekers	1986
		Saimniecības māja			2010
Stokholmas	36/38	Dvīņuēka, F. Redlihs, F. Rūts	1911	G. fon Tīzenhauzens	1986
Stokholmas	39	Vienģimenes dzīv. māja, H. Reders **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6051**	1912	G. fon Tīzenhauzens	1986

Stokholmas	40/42	Dvīņuēka, E. fon Zengbuis, G. Bekers **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6052**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**2010**
Stokholmas	41/43	Dvīņuēka, V. Iršiks, R. un O. Iršiks **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6053**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1996**
Stokholmas	44/46	Dvīņuēka, K. Brutcers, O. Tilo **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6054**	1911	G. fon Tizenhauzens	**1986**
Stokholmas	45/47	Dvīņuēka, K. Bornhaupts, V. Redlihs **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6055**	1911	G. fon Tizenhauzens	**1986**
Stokholmas arī Ernesta Glika 2	48	Dvīņuēka, H. Binders, E. Skuja	1911	G. fon Tīzenhauzens	**2010**
Stokholmas	49/51	Dvīņuēka, J. un E. Svirtci	1911	G. fon Tizenhauzens	**2010**
Stokholmas arī Ernesta Glika 1	50	Dvīņuēka, M. un E. fon Tranzē **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, Aizsardz. Nr. 5957**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**2010**
Stokholmas	52/54	Dvīņuēka, E. Kronbergs, E. Valters **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6056**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**2010**
Stokholmas	53/55	Dvīņuēka, V. Minke, A. Misners	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**
Stokholmas	56/58	Dvīņuēka, A. Feierabends, E. Haufe **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6057**	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**

Stokholmas	57/59	Dvīņuēka, barons A. Ungerns-Sternbergs, barons E. Ungerns-Sternbergs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6058**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
					1986
Stokholmas arī Stendera 9	60	Dvīņuēka, G. un A. Panderi **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6059**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
					1986
					2010
Stokholmas	61/63	Dvīņuēka, O. Neimanis, O. Kitels **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6060**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
					1986
		1. dzīvokļa renovācija, M. Veilande 2. dzīvokļa renovācija, I. Millers	2006 2008	I. Lečmane U. Ūdris	
					2010
Stokholmas	65/67	Dvīņuēka, G. Kizerickis, E. Kizericka	1911	G. fon Tīzenhauzens	
					1986
Stokholmas arī Stendera 9	69	Dvīņuēka, E. un N. fon Tīdeboli **Valstss nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5931**	1911	G. fon Tizenhauzens	
					2010
Sudrabu Edžus	1	Vienģimenes dzīv. māja, O. Agte **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6061**	1902	F. Šefels	
					1986
Sudrabu Edžus	3	Vienģimenes dzīv. māja, A. Gailis	1902	F. Šefels	
					1986

Sudrabu Edžus	7	Vienģimenes dzīv. māja, K. Upenieks Pārbūve **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6062**	1902 1913	V. Neimanis A. Krats	
				1986	
Sudrabu Edžus	9	Vienģimenes dzīv. māja, R. Jirgensens Piebūve	1909 1930	H. Zeiberlihs B. Bīlenšteins	
				1986	
Sudrabu Edžus	11	Pirmsskolas izglītības iestāde, Baltijas kara apgabals	1965	«Gipropros» tipveida projekts	
				1996	
				2010	
Sudrabu Edžus	11a	Pirmsskolas izglītības iestāde, rūpnīca «Komutators»	1964	tipveida projekts 2П-04-5	
				1996	
				2010	
Sudrabu Edžus	13	Vienģimenes dzīv. māja, K. Ozoliņš	1940	T. Hermanovskis	
				2010	
Sudrabu Edžus	13/1	Vienģimenes dzīv. māja, P. Gertiks	1904	P. Mandelštams	
				2010	
Sudrabu Edžus	15	Vienģimenes dzīv. māja, J. Paass	1947	J. Paass	
				1996	
Sudrabu Edžus	16/1	Vienģimenes dzīv. māja, B. Bīlenšteins **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6063**	1913	B. Bīlenšteins	
				1986	
				2010	

Sudrabu Edžus	16/2	Vienģimenes dzīv. māja, B. Bīlenšteins	1913	B. Bīlenšteins	
		Pārbūve	1926	B. Bīlenšteins	**1996**
		Atjaunošana un pārbūve, E. Kārkla	2003	I. Lindenberga	**2010**
Sudrabu Edžus	18	Vienģimenes koka dzīv. māja	?	?	**1986**
Sudrabu Edžus	18a	Vienģimenes dzīv. māja, Ģ. Andrejevs	1999	Z. lazdiņš, U. Lelis	**2010**
Sudrabu Edžus	20	Dvīņuēka, L. Stengele	1940	L Vitlins	**1986**
Sudrabu Edžus	21	Vienģimenes dzīv. māja, M. Seleckis	2003	R. Sīmane	**2010**
Sudrabu Edžus	22a	bērnudārzs, Baltijas kara apgabals	1978	tipveida projekts 2C-04-467A-5J1/1	**2010**
Sudrabu Edžus	22	Divu dzīvokļu ēka, M. Zubovskis	1933	P. Bērzkalns	**1986**
Sudrabu Edžus	23	Vienģimenes dzīv. māja, V. Niceckis	1946	tipveida projekts	**1996**
		Vienģimenes dzīv. māja iepriekšējās mājas vietā	2003	D. Lapiņa, E. Slavinskis, A. Tereško	**2010**

Sudrabu Edžus	24	Vienģimenes dzīv. māja, A. Pļavinskis	1936	O. Tīlmanis	**1986**
Sudrabu Edžus	26	Vienģimenes dzīv. māja	?	?	**1986**
Sudrabu Edžus	28	Vienģimenes dzīv. māja, A. Erdmanis	1937	A. Erdmanis	**1986**
Sudrabu Edžus	30	Vienģimenes dzīv. māja, A. Bakšas Paplašinājums	1951 ?	? ?	**2010**
Ščecinas	1	Vienģimenes dzīv. māja	?	?	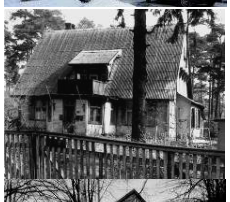 **1986**
Ščecinas	2	Četru dzīvokļu ēka, E. Lubergs pārbūvēta	1912 1930	A. Vladimirovs P. Klevers	**1996**
Ščecinas	3	Vienģimenes dzīv. māja, K. Pačke	1911	E. Kupfers	**1986**
Ščecinas	4	Divu dzīvokļu ēka, K. Ulmanis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5942**	1909	K. Pēkšēns	**1986**
Ščecinas	5	Vienģimenes dzīv. māja, G. fon Tīzenhauzens **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 5943**	1912	G. fon Tīzenhauzens	**1986**

Ščecinas	6	Vienģimenes dzīv. māja, A. Felzers	1908	E. Kupfers	1986
Ščecinas	7	Divu dzīvokļu ēka	?	?	1986
Ščecinas	8	Divu dzīvokļu ēka, H. Rozmanis	1909	S. Nudelmanis	1986
		Jaunbūve esošās ēkas vietā, A. Bobrovs	2008	T. Pliss, A. Pušmucāne	2010
Ščecinas	9	Dvīņuēka, E. un A. fon Bingneri	1930	A. Braunfelds	1986
Ščecinas	10	Vienģimenes dzīv. māja, E. Žukovska	1910	H. Tīmers	1986
		Atjaunošana, I. Birzniece	1996	T. Grīnberga	
		Paplašināšana	?	?	2010
Vēlmes	1	Vienģimenes dzīv. māja, E. Martiņsone **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6065**	1930	Ē. Ramanis	1986
Vēlmes	2	Četru dzīvokļu ēka, E. Lebers	1938	Z. Bekers	1986

Vēlmes	3	Četru dzīvokļu ēka, M. Pauža	1939	J. Gailis	**1996**
Viļa Olava	1	Vienģimenes dzīv. māja, H. Apsītis	1931	E. Štālbergs	**1986**
Viļa Olava	2	Divu dzīvokļu ēka, O. Baumanis	1929	O. Stange	**1986**
Viļa Olava	3	Vienģimenes dzīv. māja ar īres dzīvokli, E. Podiņš **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6009**	1930	K. Bikše	**1986**
Viļa Olava	4	Četru dzīvokļu ēka, N. Bogdanovs-Beļskis	1932	A. Birzenieks	**1986**
Viļa Olava	5	Vienģimenes dzīv. māja, R. Dimdinš	1951	R. Dimdinš	**1986**
		Pārbūve un paplašinājums, K. Grāvere	2006	I. Strautmanis	**2010**
Viļa Olava	6	Divu dzīvokļu ēka, P. Līcis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6010**	1932	A. Birkhāns	**1986**
Viļa Olava	7	Divu dzīvokļu ēka, M. Didrihsons	1933	Ē. Vīdemanis	**1986**

Viļa Olava	8	Vienģimenes dzīv. māja, E. Baltais	1929	P. Sinbergs	
				1986	
				2010	
Viļa Olava	9	Divu dzīvokļu ēka, E. Borste	1933	P. Miezis	
				1986	
Viļa Olava	10	Vienģimenes dzīv. māja, V. Alberts	1928	L. Hofmane-Grīnberga	
		Pārbūve	1933		
				1986	
		Jaunbūve esošās ēkas vietā, Ģ. Lejiņš, R. Vonsovičs	1997	E. Pirktiņa (izmantojot projektu, ko 1996. gadā izstrādājusi A. Marinska)	
				2010	
Viļa Olava	11	Divu dzīvokļu ēka ar veikalu, E. Līcis **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6011**	1934	D. Zariņš	
				1986	
				2010	
Viļa Olava	12	Divu dzīvokļu ēka, J. Ruks **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6012**	1933	A. Bormanis	
				1986	
Viļa Olava	20	Vienģimenes dzīv. māja, H. Lejiņš	1932	A. Erdmanis	
				1986	

Viļa Olava	22	Divu dzīvokļu ēka, A. Polis	1934	A. Krūmiņš	1986
		Atjaunota un paplašināta, L. Kramnois	2000	N. Skoks, I. Ivanons	2010
Visbijas prosp.	1	Vienģimenes dzīv. māja, L. Neimanis	1929	?	1996
Visbijas prosp.	2	Divu dzīvokļu ēka, V. Freibergs **Valsts nozīmes arhitektūras** piemineklis. Aizsardz. Nr. 6066	1911	G. fon Tīzenhauzens	1986
		Atjaunošana	2007	V. Volkovs, J. Rjabovs	2010
Visbijas prosp.	3	Vienģimenes dzīv. māja, L. Pribošitcs	1913	E. Kupfers	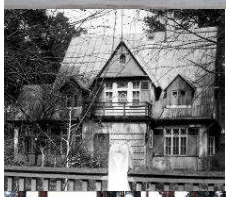 1986
		Atjaunošana un paplašināšana, L. Polosuhina	2004	A. Ārgale, E. Gurviča	2010
Visbijas prosp.	4	Vienģimenes dzīv. māja, F. Firts **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6067**	1912	G. fon Tīzenhauzens	1986
Visbijas prosp.	5	Vienģimenes dzīv. māja, F. Šmuljans **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6068**	1930	V. Šacs un G. Fīrhufs	1986
		Atjaunošana un pārplānošana, SIA „Rīgas Fēnikss – īpašuma pārvalde”	1996	G. Vaivars, G. Lūsis-Grīnbergs	2010

Visbijas prosp.	6/8	Vienģimenes dzīv. māja, E. Iršiks	1911	G. fon Tīzenhauzens	1986
		3. dzīvokļa pārplānojums, A. Kaģe 1. dzīvokļa pārplānojums, L. Bogdanova	1993 1998	P. Vasiļčenko A. Ozola	2010
Visbijas prosp.	7	Vienģimenes dzīv. māja, E. Švarcs **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6069**	1913	V. Bokslafs	1986
Visbijas prosp.	9	Dvīņuēka, F. Beržinskis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6070**	1913	E. Laube	1986
		Pārbūve, L. Muciņš un R. Apsītis	2002	R. Riņķis, G. Ābelīte	2010
Visbijas prosp.	10	Vienģimenes dzīv. māja, E. Šteinbahs, P. Tilts; pārbūvēta **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6071**	1912 1939	G. fon Tīzenhauzens V. Vitands	1986
Visbijas prosp.	10a	Vienģimenes dzīv. māja	2000–2004	V. Polkovņikova, I. Kuļikovska, M. Gavrjutina, I. Šmits	2010
Visbijas prosp.	11	Vienģimenes dzīv. māja, B. Gerasimovs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6072**	1914	P. Lindenbergs	1986
		Atjaunošana un pārbūve, A. Grīnbergs	1997–2005	A. Marinska	2010

Visbijas prosp.	11a	ēka ar garāžu, klēti un dzīvokli, V. Mincs	1926	H. Rozenbergs	**1986**
Visbijas prosp.	12	Vienģimenes dzīv. māja, E. Šteinbahs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6073**	1911	G. fon Tīzenhauzens	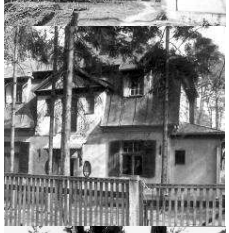 **1986**
Visbijas prosp.	13	Vienģimenes dzīv. māja, K. Lielais	1928	O. Tīlmanis	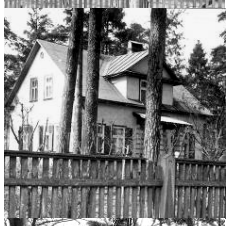 **1986**
Visbijas prosp.	14	Vienģimenes dzīv. māja, G. fon Brutcers	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**
		Atjaunošana un pārplānošana, A. Vilcāns	2002	I. Ē. Erelis	**2010**
Visbijas prosp.	15	Trīs dzīvokļu ēka, E. Zālītis **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6074**	1930	P. Kundzinš	**1986**
		Atjaunošana un fasādes pārveidošana, M. Baltgailis	2005	A. Holcmanis	**2010**
Visbijas prosp.	16	Vienģimenes dzīv. māja, V. Iršiks	1911	G. fon Tīzenhauzens	**1986**
		Atjaunošana un pārbūve, V. Polozkova	2001	G. Vaivars, G. Lūsis-Grīnbergs	**2010**

Visbijas prosp.	17	Ēka ar veikalu un dzīvokli, K. Ronis	1929	G. Berči	
				1986	
		Atjaunošana un pārbūve, A. Škapars	2003	V. Polkovņikova, I. Kuļikovska	
				2010	
Visbijas prosp.	18	Vienģimenes dzīv. māja, V. fon Rīdigers	1912	G. fon Tīzenhauzens	
		Nojaukta, uzcelts bērnudārzs	1959	Tipveida projekts 2-04-JI1-58	
				1986	
Visbijas prosp.	19	Vienģimenes dzīv. māja, P. Šadurskis	1932	A. Rācenis	
				1986	
Visbijas prosp.	20	Vienģimenes dzīv. māja, E. Štakelbergs	1911	G. fon Tīzenhauzens	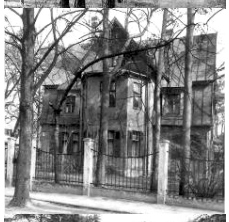
		Pārbūvēta	1925	H. Rozenbergs	
		Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6075			
				1986	
Visbijas prosp.	21	Vienģimenes dzīv. māja, H. Dzenis	1913	E. Kupfers	
				1986	
Visbijas prosp.	22	Vienģimenes dzīv. māja, E. Kerkoviuss	1911	G. fon Tīzenhauzens	
		Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6076			
				1986	
		Atjaunošana, I. Grants	2000	A. Poga, J. Poga	
				2010	
Visbijas prosp.	23	Vienģimenes dzīv. māja, R. Dunce	1914	I. Blankenburgs	
		Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6077			
				1986	

Visbijas prosp.	24	Vienģimenes dzīv. māja, M. Brūns	1912	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
		Atjaunošana, D. Jenava, V. Reinholds	2004	Ģ. Valeinis, E. Oborskis	
				2010	
Visbijas prosp.	25	Vienģimenes dzīv. māja, T. Rutenbergs	1913	R. Tode	
		Pārbūvēta par īres namu	1951	J. Boners	
				1986	
Visbijas prosp.	26	Vienģimenes dzīv. māja, Z. Ginsburgs **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6078**	1934	H. Rozenbergs	
				1986	
Visbijas prosp.	27	Dvīņuēka, T. Rutenbergs	1927	M. fon Osmidofs	
				1986	
Visbijas prosp.	28	Vienģimenes dzīv. māja, V. Treijs **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6079**	1911	G. fon Tīzenhauzens	
				1986	
Visbijas prosp.	29	Vienģimenes dzīv. māja, E. Gernsdorfs **Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6080**	1915	T. Hermanovskis	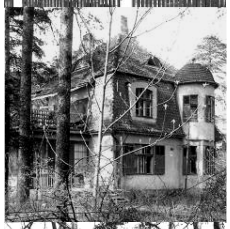
				1986	
Visbijas prosp.	30	Divu dzīvokļu ēka, M. un H. Felzeri **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6081**	1913	F. Zeiberlihs	
				1986	

Visbijas prosp.	31	Vienģimenes dzīv. māja, E. Tomsons	1926	E. Tomsons	1986	
Visbijas prosp.	32	Vienģimenes dzīv. māja, V. Nerlings **Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Aizsardz. Nr. 6082**	1914	A. Sokolovs	1986	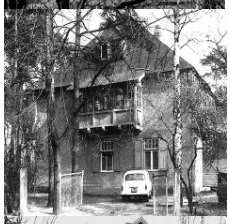
Visbijas prosp.	33	Divu dzīvokļu ēka, G. Bīne	1928	V. Šervinskis	1986	
		Pārbūve, N. Students	2003	I. Sparāns	2010	
Visbijas prosp.	35	Divu dzīvokļu ēka, M. Pukša	1932	E. Gramcs	2010	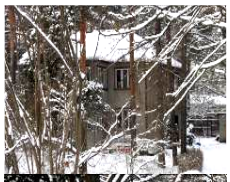
Visbijas prosp.	37	Vienģimenes dzīv. māja, V. Ranne pārbūvēta	1928 1974	J. Rutmanis	2010	
Visbijas prosp.	39	Divu dzīvokļu ēka, A. Egle	1933	P. Bērzkalns	2010	
Visbijas prosp.	41	Divu dzīvokļu ēka, R. Pupuriņš	1931	E. Tomsons	1986	

Visbijas prosp.	43	Divu dzīvokļu ēka, E. Paegle	1932	P. Bērzkalns	**1986**
		Paplašināšana un pārbūve, A. Punovskis	1999	P. Blūms	**2010**
Visbijas prosp.	45	Divu dzīvokļu ēka, P. Ēvele	1930	O. Tīlmanis	**2010**
		Daudzdzīvokļu dzīvojamā ēka	2006	J. Bērziņš, N. Zitmanis	**2010**
Visbijas prosp.	47	Divu dzīvokļu ēka, K. Cedovica	1929 1930	A. Grīnbergs J. Gailis	**1986**
Visbijas prosp.	49	Trīs dzīvokļu ēka ar veikaliem, O. Liepiņa	1931	I. Devendruss	**1986**

2. PIELIKUMS

Atsevišķu arhitektu projektētās ēkas Mežaparkā (hronoloģiskā secībā):

Gerhards fon Tīzenhauzens:	**2-1. pielikums**
Eduards Kupfers:	**2-2. pielikums**
Bernhards Bīlenšteins	**2-3. pielikums**
Indriķis Devendruss	**2-4. pielikums**
Heinrihs (Heincs) Pīrangs	**2-5. pielikums**
Pauls Mandelštams	**2-6. pielikums**
Artūrs Mēdlingers	**2-7. pielikums**
Jānis Gailis	**2-8. pielikums**
Teodors Hermanovskis	**2-9. pielikums**
Alfrēds Karrs un Kurts Betge	**2-10. pielikums**
Kārlis Bikše	**2-11. pielikums**
Indriķis Blankenburgs	**2-12. pielikums**
Osvalds Tīlmanis	**2-13. pielikums**
Pēteris Bērzkalns	**2-14. pielikums**
Artūrs Krūmiņš	**2-15. pielikums**
Pauls Kundziņš	**2-16. pielikums**
Bartolds Hammers	**2-17. pielikums**
Artūrs Braunfelds	**2-18. pielikums**
Vladimirs Šervinskis	**2-19. pielikums**
Gothards Fīrhufs	**2-20. pielikums**
Zigurds Beķeris	**2-21. pielikums**
Lidija Hofmane-Grīnberga	**2-22. pielikums**
Ansis Kalniņš	**2-23. pielikums**
Jānis Levans	**2-24. pielikums**
Jānis Rutmanis	**2-25. pielikums**

2-1. pielikums

Gerhards fon Tīzenhauzens

	Ernesta Glika	1	Dvīņuēka, M. un E. fon Tranzē	1911	Skat. Stokholmas 50
	Ernesta Glika	2	Dvīņuēka, H. Binders, E. Skuja	1911	Skat. Stokholmas 48
1.	Ernesta Glika	3	Vienģimenes dzīv. māja, E. fon Irmers	1911	
2.	Ernesta Glika	4/6	Dvīņuēka, G. Petersens	1911	
3.	Ernesta Glika	8/10	Dvīņuēka, V. Bute, H. Lira	1911	
4.	Gdaņskas	2/4	Dvīņuēka, A. Tīme	1911	
5.	Lībekas	5	Vienģimenes dzīv. māja, P. fon Krživoblockis	1911	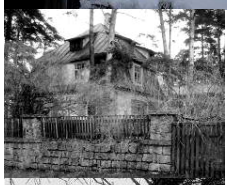
6.	Lībekas	9/11	Dvīņuēka, M. Heine	1911	
7.	Lībekas	13	Vienģimenes dzīv. māja, H. fon Hedenštrems	1911	
8.	Lībekas	15	Vienģimenes dzīv. māja, V. Bornhaupts	1911	

9.	Pēterupes	6	Vienģimenes dzīv. māja, V. Stedings	1911	
	Stendera	9	Dvīņuēka , E. un N. fon Tīdeboli	1911	Skat. Stokholmas 69
10.	Stokholmas	25	Vienģimenes dzīv. māja, V. Hess	1911	
11.	Stokholmas	27	Vienģimenes dzīv. māja, J. Aroniete	1911	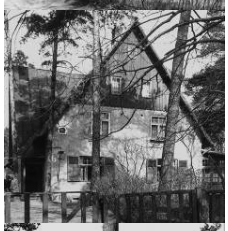
12.	Stokholmas	29	Vienģimenes dzīv. māja, A. Eihfelds	1911	
13.	Stokholmas	31	Vienģimenes dzīv. māja, M. Krēmere	1911	
14.	Stokholmas	36/38	Dvīņuēka , F. Redlihs, F. Rūts	1911	
15.	Stokholmas	40/42	Dvīņuēka , E. fon Zengbuis, G. Bekers	1911	
16.	Stokholmas	41/43	Dvīņuēka , V. Iršiks, R. un O. Iršiks	1911	

17.	Stokholmas	44/46	Dvīņuēka , K. Brutcers, O. Tilo	1911	
18.	Stokholmas	45/47	Dvīņuēka , K. Bornhaupts, V. Redlihs	1911	
19.	Stokholmas arī Glika 2	48	Dvīņuēka , H. Binders, E. Skuja	1911	
20.	Stokholmas	49/51	Dvīņuēka , J. un E. Svirtci	1911	
21.	Stokholmas arī Glika 1	50	Dvīņuēka , M. un E. fon Tranzē	1911	
22.	Stokholmas	52/54	Dvīņuēka , E. Kronbergs, E. Valters	1911	
23.	Stokholmas	53/55	Dvīņuēka , V. Minke, A. Misners	1911	
24.	Stokholmas	56/58	Dvīņuēka , A. Feierabends, E. Haufe	1911	
25.	Stokholmas	57/59	Dvīņuēka , barons A. Ungerns-Sternbergs, barons E. Ungerns-Sternbergs	1911	

26.	Stokholmas	60	Dvīņuēka , G. un A. Panderi	1911	
27.	Stokholmas	61/63	Dvīņuēka , O. Neimanis, O. Kitels	1911	
28.	Stokholmas	65/67	Dvīņuēka , G. Kizerickis, E. Kizericka	1911	
29.	Stokholmas arī Stendera 9	69	Dvīņuēka , E. un N. fon Tīdeboli	1911	
30.	Visbijas prosp.	2	Divu dzīvokļu ēka, V. Freibergs	1911	
31.	Visbijas prosp.	6/8	Vienģimenes dzīv. māja, E. Iršiks	1911	
32.	Visbijas prosp.	12	Vienģimenes dzīv. māja, E. Šteinbahs	1911	
33.	Visbijas prosp.	14	Vienģimenes dzīv. māja, G. fon Brutcers	1911	
34.	Visbijas prosp.	16	Vienģimenes dzīv. māja, V. Iršiks	1911	

35.	Visbijas prosp.	20	Vienģimenes dzīv. māja, E. Štakelbergs	1911	
36.	Visbijas prosp.	22	Vienģimenes dzīv. māja, E. Kerkoviuss	1911	
37.	Visbijas prosp.	28	Vienģimenes dzīv. māja, V. Treijs	1911	
38.	Stokholmas	39	Vienģimenes dzīv. māja, H. Reders	1912	
39.	Sčecinas	5	Vienģimenes dzīv. māja, G. fon Tīzenhauzens	1912	
40.	Visbijas prosp.	4	Vienģimenes dzīv. māja, F. Firts	1912	
41.	Visbijas prosp.	10	Vienģimenes dzīv. māja, E. Šteinbahs, P. Tilts;	1912	
42.	Visbijas prosp.	18	Vienģimenes dzīv. māja, V. fon Rīdigers	1912	Nojaukta
43.	Visbijas prosp.	24	Vienģimenes dzīv. māja, M. Brūns	1912	
44.	Kokneses prosp.	3	Vienģimenes dzīv. māja, V. Freibergs	1913	

2-2. pielikums

Eduards Kupfers

1.	Annas Sakses	10/12	Vienģimenes dzīv. māja, I. Gersdorfa Pārbūvēta 1911. gadā pēc arhitekta A. Šmēlinga projekta	1904	
2.	Annas Sakses	22	Vienģimenes dzīv. māja, N. Pandere	1904	
3.	Hamburgas	5	Divu dzīvokļu ēka, Rīgas namu būves akciju sabiedrība	1905	
4.	Hamburgas	7	Dvīņuēka , Rīgas namu būves akciju sabiedrība	1905	
5.	Ezermalas	49	Dvīņuēka , I. Rozevskis (ēka pārbūvēta pēc Otrā pasaules kara un vēlreiz 2009. gadā)	1907	
6.	Sčecinas	6	Vienģimenes dzīv. māja, A. Felzers	1908	
7.	Gdaņskas	3/5	Vienģimenes dzīv. māja, V. Grots	1909	
8.	Sčecinas	3	Vienģimenes dzīv. māja, K. Pačke	1911	
9.	Visbijas prosp.	3	Vienģimenes dzīv. māja, L. Pribošits	1913	
10.	Visbijas prosp.	21	Vienģimenes dzīv. māja, H. Dzenis	1913	

2-3. pielikums

Bernhards Bīlenšteins

1.	Sudrabu Edžus	16	Vienģimenes dzīv. māja, B. Bīlenšteins	1913	
2.	Sudrabu Edžus	16	Vienģimenes koka dzīv. mājas, kas celts 1913. gadā pēc arhitekta B. Bīlenšteina projekta, pārbūve	1926	
3.	Gdaņskas	14	Vienģimenes dzīv. māja, B. Burhards	1927	
4.	Bergenes	1/3	Vienģimenes dzīv. māja, H. Gronheima-Krisko	1929	
5.	Sudrabu Edžus	9	Vienģimenes dzīv. mājas, kas celta 1909. gadā pēc arhitekta H. Zeiberliha projekta, piebūve	1930	

2-4. pielikums

Indriķis Devendruss

1.	Annas Sakses	16	Vienģimenes dzīv. māja, K. Hāns-Bannišs	1905	
2.	Kokneses prosp.	36	Četru dzīvokļu ēka, J. Aldersons	1914	
3.	Gatartas	8	Vienģimenes dzīv. māja, K. Treimanis	1928	

4.	Ezermalas	36	Divu dzīvokļu ēka (pārbūvēta 1934. gadā pēc būvinženiera J. Levana projekta), R. Grenings	1931	
5.	Visbijas prosp.	49	Trīs dzīvokļu ēka ar veikaliem, O. Liepiņa	1931	
6.	Kokneses prosp.	12	Divu dzīvokļu ēka, R. Gudže	1933	

2-5. pielikums

Heinrihs (Heincs) Pīrangs

1.	Hamburgas	10	Vienģimenes dzīv. māja, H. Herings	1910	
2.	Hamburgas	6	Vienģimenes dzīv. māja, F. Lemmerihs	1912	
3.	Mātera	7	Vienģimenes dzīv. māja, V. Muskats	1927	
4.	Meža prosp.	56	Divu dzīvokļu ēka, V. Trofimovs	1929	

2-6. pielikums

Pauls Mandelštams

1.	Annas Sakses	6	Vienģimenes dzīv. māja, F. Šefels	1904	
2.	Sudrabu Edžus	13/1	Vienģimenes dzīv. māja, P. Gertiks	1904	
3.	Meža prosp.	40	Vienģimenes dzīv. māja, I. Frīdlenders	1930	

2-7. pielikums

Artūrs Mēdlingers

1.	Hamburgas	4	Īres nams , Rīgas būvbiedrība	1925	
2.	Gatartas	2	Divu dzīvokļu ēka, R. Riedelis	1929	
3.	Ernesta Glika	7	Vienģimenes dzīv. māja, Rīgas būvbiedrība	1931	
4.	Meža prosp.	38a	Divu dzīvokļu ēka, H. fon Hofmanis	1931	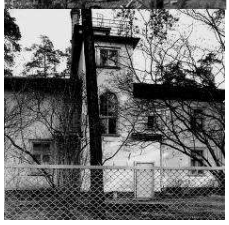

5.	Emīla Dārziņa	12	Vienģimenes dzīv. māja, K. Bīrmanis	1934	
6.	Kokneses prosp.	22	Vienģimenes dzīv. māja (izpildprojekts; ēka celta 1932. gadā pēc kāda P. Skultes projekta), J. Romāns	1934	
7.	Hamburgas	6c	Vienģimenes dzīv. māja, Rīgas būvbiedrība (kopā ar arhitektu N. Aleksejevu)	1936	

2-8. pielikums

Jānis Gailis

1.	Kokneses prosp.	30	Vienģimenes dzīv. māja, P. Skulte	1921	
2.	Visbijas prosp.	47	Divu dzīvokļu ēka (sākta celt 1929. gadā pēc arhitekta A. Grīnberga projekta), K. Cedovica	1930	
3.	Vēlmes	3	Četru dzīvokļu ēka, M. Pauža	1939	

2-9. pielikums

Teodors Hermanovskis

1.	Visbijas prosp.	29	Vienģimenes dzīv. māja, E. Gernsdorfs	1915	
2.	Bergenes	8	Vienģimenes dzīv. māja, E. Liekne	1928	
3.	Ernesta Glika	9	Divu dzīvokļu ēka, V. Hirvovs	1931	
4.	Bergenes	6	Vienģimenes dzīv. māja, Latv. skolotāju dzīv. kooperatīvs Ēka pārveidota 2007. gadā	1932	
5.	Kārļa Vatsona	6	Divu dzīvokļu ēka, E. Vasariņa	1936	
6.	Meža prosp.	14	Īres nams , K. Tīkmanis	1937	
7.	Siguldas prosp.	6	Divu dzīvokļu ēka, B. Krievinš	1938	
8.	Sudrabu Edžus	13	Vienģimenes dzīv. māja, K. Ozoliņš	1940	

2-10. pielikums

Alfrēds Karrs un Kurts Betge

1.	Stokholmas	32	Vienģimenes dzīv. māja, K. Mellers (Arhitekti K. Betge un Ē. Šteinbergs	1914
2.	Kokneses prosp.	27	Trīs dzīvokļu ēka, V. Neļķe	1932
3.	Meža prosp.	54	Četru dzīvokļu ēka, J. Silenieks-Krūze	1932
4.	Kokneses prosp.	10	Vienģimenes dzīv. māja, a/s «Thomton & Co»	1933

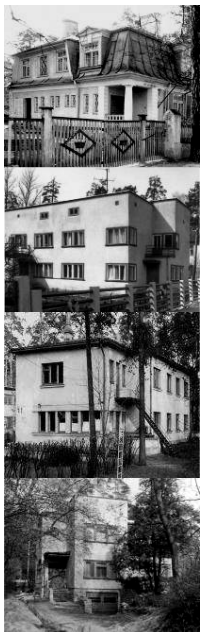

2-11. pielikums

Kārlis Bikše

1.	Poruka	7	Vienģimenes dzīv. māja, P. Rozītis	1929
2.	Viļa Olava	3	Vienģimenes dzīv. māja ar īres dzīvokli, E. Podiņš	1930
3.	Stendera	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Driba	1934
4.	Siguldas prosp.	12	Vienģimenes dzīv. māja, P. R. Hasmans	1936

2-12. pielikums

Indriķis Blankenburgs

1.	Visbijas prosp.	23	Vienģimenes dzīv. māja, R. Dunce	1914
2.	Bergenes	2	Vienģimenes dzīv. māja, J. Bokalders	1928
3.	Meža prosp.	32	Trīs dzīvokļu ēka, A. Fišers Ap 2000. gadu pārbūvēta	1928
4.	Mātera	5	Divu dzīvokļu ēka, E. Morics	1931

2-13. pielikums

Osvalds Tīlmanis

1.	Gdaņskas	15	Vienģimenes dzīv. māja, G. Feigmanis 2006. gadā ēkas vietā uzcelta aptuvena replika	1928
2.	Meža prosp.	50	Vienģimenes dzīv. māja, E. Tomass	1928
3.	Poruka	19	Vienģimenes dzīv. māja, E. Gruzdiņš	1928
4.	Siguldas prosp.	37	Divu dzīvokļu ēka, E. Zandberga	1928

5.	Siguldas prosp.	39	Divu dzīvokļu ēka, J. Smits	1928	
6.	Visbijas prosp.	13	Vienģimenes dzīv. māja, K. Lielais	1928	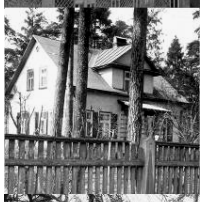
7.	Gdaņskas	17	Divu dzīvokļu ēka, J. Bekers	1929	
8.	Mātera	1	Divu dzīvokļu ēka, R. Balodis	1929	
9.	Poruka	5	Vienģimenes dzīv. māja, O. un G. Jurkas	1929	
10.	Inčukalna	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Brože	1930	
12.	Kokneses prosp.	31	Divu dzīvokļu ēka, A. Druģe	1930	
13.	Meža prosp.	66	Divu dzīvokļu ēka, I. Skulte	1930	
14.	Poruka	3	Divu dzīvokļu ēka, A. Volfs	1930	

15.	Poruka	6	Divu dzīvokļu ēka, dzīvokļu kooperat. «Savs stūrītis»	1930	
16.	Poruka	9	Divu dzīvokļu ēka, K. Mazurs	1930	
17.	Siguldas prosp.	4	Divu dzīvokļu ēka, H. Ersa	1930	
18.	Visbijas prosp.	45	Divu dzīvokļu ēka, P. Ēvele	1930	
19.	Poruka	1	Divu dzīvokļu ēka, A. Zubeckis	1931	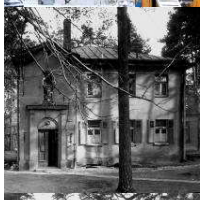
20.	Poruka	12	Divu dzīvokļu ēka, J. Teikmanis	1931	
21.	Poruka	23	Vienģimenes dzīv. māja, A. Bērziņš	1931	
22.	Sudrabu Edžus	24	Vienģimenes dzīv. māja, A. Pļavinskis	1936	
23.	Stokholmas	33	Vienģimenes dzīv. māja, V. Lācis	1956	

2-14. pielikums

Pēteris Bērzkalns

1.	Inčukalna	5	Divu dzīvokļu ēka, A. Krūmiņš	1931	
2.	Mātera	17	Divu dzīvokļu ēka, V. Teins	1931	
3.	Meža prosp.	8	Divu dzīvokļu ēka, V. Janums	1931	
4.	Meža prosp.	36	Vienģimenes dzīv. māja, M. Grindule	1931	
5.	Meža prosp.	72	Divu dzīvokļu ēka, R. Maļinovskis-Vargulevičs	1931	
6.	Mātera	11	Divu dzīvokļu ēka, Latvijas būvbiedrība	1932	
7.	Mātera	13	Vienģimenes dzīv. māja, K. Stange	1932	
8.	Siguldas prosp.	16	Vienģimenes dzīv. māja, dzīvokļu kooperat. «Savs stūrītis»	1932	
9.	Siguldas prosp.	58	Divu dzīvokļu ēka, P. Grauds	1932	

10.	Stendera	10	Divu dzīvokļu ēka, L. Timma-Ozoliņa	1932	
11.	Visbijas prosp.	43	Divu dzīvokļu ēka, E. Paegle	1932	
12.	Sudrabu Edžus	22	Divu dzīvokļu ēka, M. Zubovskis	1933	
13.	Visbijas prosp.	39	Divu dzīvokļu ēka, A. Egle	1933	
14.	Stokholmas	13	Vienģimenes dzīv. māja, M. un O. Leimaņi	1938	

2-15. pielikums

Artūrs Krūmiņš

1.	Siguldas prosp.	60	Vienģimenes dzīv. māja, dzīvokļu kooperat. «Nākotne»	1929	
2.	Hamburgas	12	Divu dzīvokļu ēka, M. Jēnihs	1934	
3.	Lībekas	19	Divu dzīvokļu ēka, H. Jēnihs	1934	
4.	Lībekas	21	Divu dzīvokļu ēka, F. Jēniha 2001. gadā ēka izkropļota ar dažādām piebūvēm un virsbūvēm	1934	
5.	Viļa Olava	22	Divu dzīvokļu ēka, A. Polis	1934	

2-16. pielikums

Pauls Kundziņš

1.	Siguldas prosp.	48	Divu dzīvokļu ēka, L. Neiburgs	1926	
2.	Stendera	4	Divu dzīvokļu ēka, E. Krišjansons	1926	
3.	Siguldas prosp.	48	Īres nams , L Neiburgs	1927	
4.	Stendera	12	Divu dzīvokļu ēka, J. Janevičs	1929	
5.	Siguldas prosp.	30	Vienģimenes dzīv. māja, E. Paukulis	1930	
6.	Viabijas prosp.	15	Trīs dzīvokļu ēka, E. Zālītis 2005. gadā ēkas fasāde izkropļota	1930	

2-17. pielikums

Bartolds Hammers

1.	Kokneses prosp.	8	Divu dzīvokļu ēka, R. Gudže	1931	
2.	Meža prosp.	6	Dvīņuēka , E. Maizels	1931	
3.	Ernsta Bergmana	5	Vienģimenes dzīv. māja, 1949.gadā pārbūvēta par ūdensdziednīcu	1931	

4.	Emīla Dārziņa	6	Divu dzīvokļu ēka, J. Straume Ēka pārveidota 2009. gadā	1932	
5.	Meža prosp.	28	Vienģimenes dzīv. māja, V. Veinbergs un A. Kulmanis	1932	
6.	Kokneses prosp.	13a	Īres nams ar veikalu (paplašināts 1936. gadā pēc arhitekta Z.Bekera projekta), A. Feldmane	1933	
7.	Meža prosp.	22	Vienģimenes dzīv. māja, O. Leimanis	1933	

2-18. pielikums

Artūrs Braunfelds

1.	Mātera	3	Divu dzīvokļu ēka, M. Segliņa	1928	
2.	Siguldas prosp.	46	Divu dzīvokļu ēka, A. Meļķis	1928	
3.	Meža prosp.	46	Trīs dzīvokļu ēka, A. un A. Saulīši	1930	
4.	Poruka	18	Divu dzīvokļu ēka, B. Ulmanis	1930	
5.	Sčecinas	9	Dvīņuēka , E. un A. fon Bingneri	1930	

6.	Emīla Dārziņa	16	Divu dzīvokļu ēka, J. un E. Pamiljeni	1931	
7.	Ernesta Glika	12	Divu dzīvokļu ēka, M. Sulcs	1931	
8.	Cimzes	1	Divu dzīvokļu ēka, E. Eihmanis	1934	
9.	Stokholmas	19	Četru dzīvokļu ēka, T. Olsena	1938	

2-19. pielikums

Vladimirs Šervinskis

1.	Visbijas prosp.	33	Divu dzīvokļu ēka, G. Bīne 2003. gadā ēka pilnīgi pārbūvēta	1928	
2.	Siguldas prosp.	23	Vienģimenes dzīv. māja, A. Snēmanis	1929	
3.	Siguldas prosp.	25	Divu dzīvokļu ēka, J. Kauševics	1929	
4.	Siguldas prosp.	27	Vienģimenes dzīv. māja, J. Mīlenbahs	1929	
5.	Mātera	15	Divu dzīvokļu ēka, T. Stabulītis	1930	

6.	Siguldas prosp.	21	Vienģimenes dzīv. māja, M. Sreibers Ēka nodegusi pēc 2002. gada	1930	
7.	Cimzes	3	Īres nams , P. Gavars	1934	
8.	Ernesta Glika	28	Vienģimenes dzīv. mājas, kas celta 1948. gadā pēc tipveida projekta un paplašināta 1958. gadā pēc arhitekta V. Zilgalvja projekta, paplašinājums, J. Baško	1970	

2-20. pielikums

Gothards Fīrhufs

1.	Visbijas prosp.	5	Vienģimenes dzīv. māja, F. Šmuljans	1930*	
2.	Ezermalas	65	Divu dzīvokļu ēka, Z. Valtere	1932	
3.	Kārļa Vatsona	11	Divu dzīvokļu ēka, M. Džonsons	1935	
4.	Līgatnes	4	Divu dzīvokļu ēka, K. un G. Brandenburgi 2005. gadā ēka nojaukta	1935*	
5.	Stendera	15	Vienģimenes dzīv. māja, B. Ābols	1936	
6.	Stendera	17	Divu dzīvokļu ēka, O. Kellers	1939	

* Kopā ar V. Šacu

2-21. pielikums

Zigurds Beķeris

1.	Stokholmas	35/37	Vienģimenes dzīv. māja, a/s «Superfosfāta fabrika»	1935	
2.	Kokneses prosp.	13a	Īres nama ar veikalu, kas celts 1933. gadā pēc arhitekta B. Hammera p[projekta, paplašinājums	1936	
3.	Annas Sakses	4	Vienģimenes dzīv. māja, J. un H. Lielzeltiņi	1937	
4.	Kokneses prosp.	13a	Divu dzīvokļu ēkas, kas celta 1933. gadā pēc arhitekta B. Hammera projekta, paplašinājums, A. Feldmane	1937	
5.	Vēlmes	2	Četru dzīvokļu ēka, E. Lebers	1938	
6.	Stokholmas	28	Četru dzīvokļu ēka, D. Pētersone	1939	

2-22. pielikums

Lidija Hofmane-Grīnberga

1.	Viļa Olava	10	Vienģimenes ēka, V. Alberts Paplašinājums 1997. gadā ēkas vietā uzcelta cita ēka	1928 1933	
2.	Meža prosp.	52	Divu dzīvokļu ēka, L Gerbers	1931	
3.	Meža prosp.	74	Vienģimenes dzīv. māja, E. Loze	1932	

4.	Emīla Dārziņa	8	Vienģimenes dzīv. māja, N. un A. Zinbahi	1933	
5.	Kārļa Vatsona	2	Divu dzīvokļu ēka, O. un K. Renkuļi	1934	
6.	Lībekas	14	Četru dzīvokļu ēka, M. un A. Andersoni 2005. gadā ēkas vietā uzcelta trīsstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā ēka	1935	
7.	Kārļa Vatsona	10	Divu dzīvokļu ēka, V. Johansons	1939	

2-23. pielikums

Ansis Kalniņš

1.	Meža prosp.	60	Divu dzīvokļu ēka, J. Melnalksnis	1932	
2.	Ernesta Glika	16	Divu dzīvokļu ēka, J. Riņķis	1935	
3.	Siguldas prosp.	7	Vienģimenes dzīv. māja, E. Kalniņa	1937	
4.	Stendera	6	Vienģimenes dzīv. māja, A. Martinsone	1939	
5.	Stendera	21a	Četru dzīvokļu ēka, E. Ogriņš	1940	

2-24. pielikums

Jānis Levāns

1.	Siguldas prosp.	41	Četru dzīvokļu ēka, A. Boročenko	1929	
2.	Lībekas	10	Četru dzīvokļu ēka, A. Micīte	1930	
3.	Siguldas prosp.	14	Divu dzīvokļu ēka, J. Rozenbergs Ēka stipri pārbūvēta 2002. gadā	1930	
4.	Emīla Dārziņa	10	Divu dzīvokļu ēka, E. un P. Greizi Ēka nojaukta 2005. gada septembrī; tās vietā uzbūvēta replika	1931	
5.	Poruka	8	Divu dzīvokļu ēka, J. Vēveris	1931	
6.	Ezermalas	63	Vienģimenes dzīv. māja, J. Levāns Ēka pārbūvēta, sākot ar 2007. gadu	1933	
7.	Ezermalas	36	Divu dzīvokļu ēkas, kas celta 1931. gadā pēc arhitekta-tehniķa I. Devendrusa projekta, pārbūve, R. Grenings	1934	
8.	Gatartas	9	Vienģimenes dzīv. māja, L. Kalpaka	1947	

2-25. pielikums

Jānis Rutmanis

1.	Visbijas prosp.	37	Vienģimenes dzīv. māja, V. Ranne	1928	
2.	Meža prosp.	58	Divu dzīvokļu ēka, F. Sifers	1933	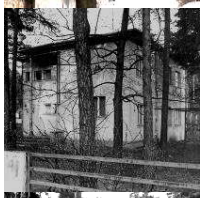
3.	Emīla Dārziņa	5	Divu dzīvokļu ēka, K. Pavārs	1934	